

BULUSMA

www.sev.org.tr

nisan '10 / sayı 4

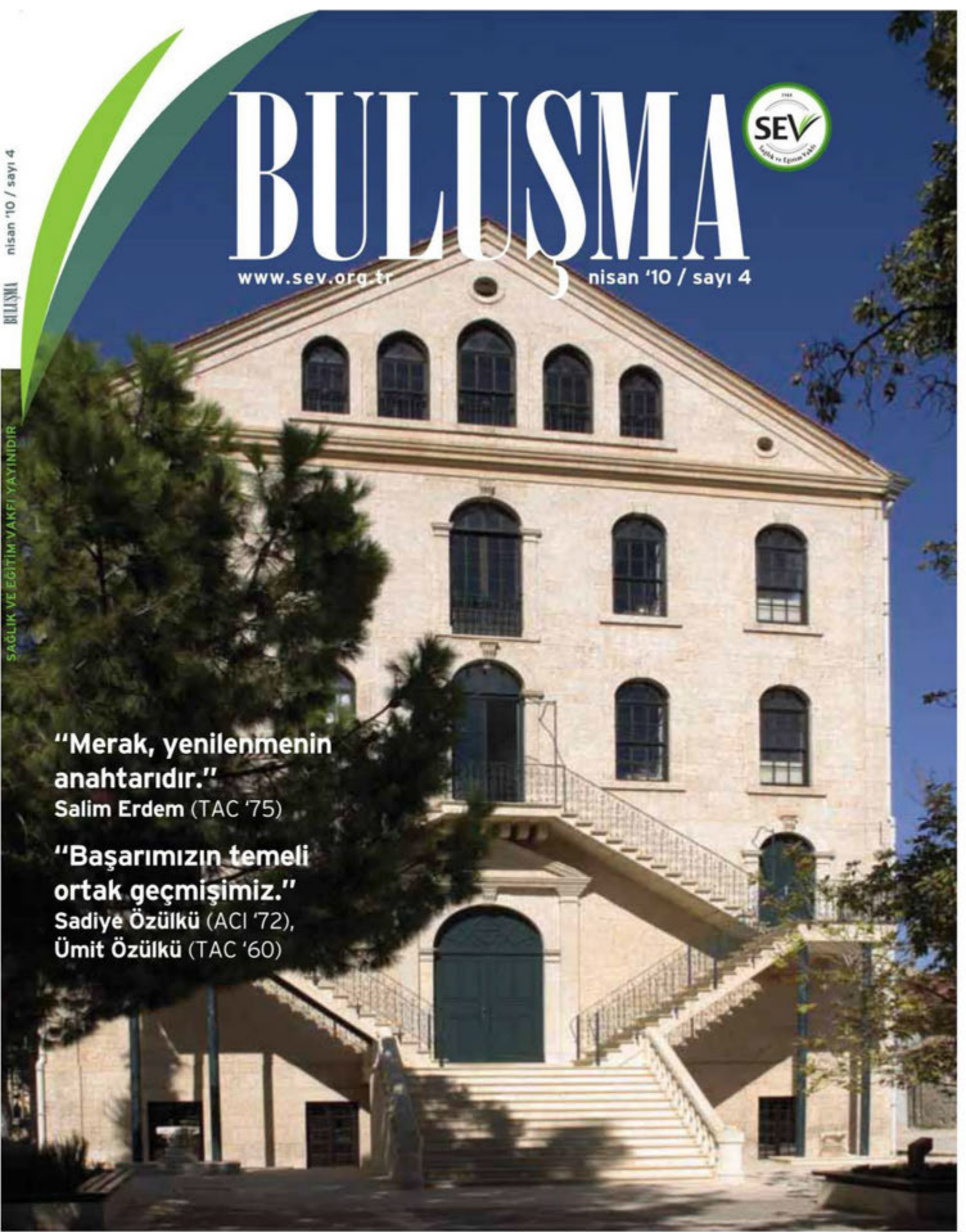

**"Merak, yenilenmenin
anahtarıdır."**

Salim Erdem (TAC '75)

**"Başarımızın temeli
ortak geçmişimiz."**

Sadiye Özülkü (ACI '72),
Ümit Özülkü (TAC '60)

Kurulumundan
sonraki kullanımlarda
CD gerekmez.

REDHOUSE

3. JENERASYON

İNGİLİZCE - TÜRKÇE - İNGİLİZCE

CD SÖZLÜK

SEV Matbaacılık ve Yayıncılık Eğitim Tic. A.Ş.
Tophanelioğlu Cad., No.6, Arduman İş. Merk., B B1., D.1
34662 Altunizade, Üsküdar, İstanbul
Tel: +90 (216) 474 23 43
www.redhouse.com.tr

Merhaba...

Prof. Dr. Emre Akkuş
(TAC '76)

Yönetim Kurulu Yedek Üyesi

1969 yılında Tarsus Amerikan Koleji'ne (TAC) başladığım yıldan bu yana kendimi hep çok şanslı hissettim. Okul yıllarında TAC'lı olmanın verdiği özgüven, mezuniyetten sonra da tüm yaşamımdaki en önemli gücüm oldu. Biz TAC '76 mezunlarının mezuniyetimizin 30. yılında okul girişine astığımız bir afiş vardır. "Burada başladık kazanmaya" der. Gerçekten de biz, hepimiz bu okullarda başladık kazanmaya, bunu hiç unutmayalım. Ben her ortamda gururla söylemeye devam ediyorum: Bugünkü kariyerimi, yaşantıma, hayallerimi, umutlarımı, sahip olduğum her şeyi TAC'ye borçluyum. Bizlere nasıl bir eğitim verildiğinin ayırına üniversitede, diğer okullardan gelen öğrencilerle kendimi kıyasladığımda vardım. Okuldayken, üniversiteye hazırlanmamızda sanki eksiklik ve yetersizlikler var gibi geliyordu. Bu yakınmalarımıza karşılık yönetim ve hocalarımız bize "Biz sizi üniversiteye değil hayata hazırlıyoruz" derlerdi. İşte eğitim bence budur, öğretim bir yere kadar etkindir ama bir yerden sonra yetersiz kalır, oysa eğitim tüm yaşantınızı şekillendirir, sizi siz yapar. Gerçekten "hayata hazırlandığımızı" tam olarak anladığımız, algıladığımız zaman okulumuza olan inancımız, bağlılığımız ve sevgimiz bence daha da arttı. Hatta yıllar içinde öyle bir pekişti ki hâlâ okullarımız söz konusu olduğunda duyarlılığımızı en üst düzeyde hissetmeye devam ediyoruz. Dilerim bu duyarlılığı okullarımıza destek anlamında eyleme de dönüştürebilelim.

Aslında TAC, ACI, ÜAA, Talas okullarından mezun olanlar aidiyetlerini hep mezun oldukları okullara karşı hissederler(di). Diğer Amerikan okullarına da "kardeş" okul demekle beraber, pek de benimsemez, bir şekilde geçirirler(di). Artık bu duyguyu değiştirip tüm öğrencilerimize SEV okulları mezunları kavramını, benimsetmek, SEV'in ve hepimizin amacı, hatta misyonu olmalıdır düşüncesindeyim. Üstelik Sağlık ve Eğitim Vakfı'nın kısaltması SEV, dünyanın en yüce duygusunu da gösteren, yansıtan bir kelimedir. SEV ile biz SEVGİyi irdelemeli, tüm öğrencilerimizin, mezunlarımızın aidiyet duygularını, birbirlerine bağlılıklarını, saygı ve sevgilerini SEV ile sağlamalıyız. Bu birliktelik hepimizi daha da güçlendirecek, itibarımızı daha da artıracaktır. TAC mezunuyum dediğimde bulunduğum her ortamdaki insanlar hep, hem de imrenerek, hatta kıskanarak "Sizler birbirinize çok

bağlısınız, birbirinizi çok tutarsınız" diyorlar. İşte bu bağlılığı, dayanışmayı, birbirimize tutunmayı, desteği, dayanışmayı okullarımızın eğitim gücüyle artık SEV ile ve SEVGİ ile gösterme zamanı geldi. Önümüzdeki yıllarda çevremizdeki insanlardan da aynı yorumları duymak tüm mezunlarımızın arzusu ve hedefi olmalıdır. Bu, zaten var olan gücümüzü daha da pekiştirecektir.

Unutmayalım ki bizim gerçek arkadaşlığımız, hayat dostluğumuz, kader birlikteliğimiz ortaokul ve lise yıllarından gelen yakınlığımız, birbirimizi tanımamız ve birbirimize olan güvenimizin üzerine inşa edilmiştir. (Üstelik SEV ilköğretim okullarıyla, öğrencilerimizin birbirleriyle geçirdiği süre artmış, arkadaşlıkların başlama zamanı geriye çekilmiştir.) Yaşamımıza sonradan giren birçok arkadaşlığın ve dostluğun çıkar duygusundan kaynaklanan sevimsiz ağırlığını eminim hepimiz çeşitli aşamalarda görmüş, fark etmişsinizdir. Biz sadece birbirimizle beraberken, çıkara değil uzun yıllara, çocukluğumuza, ergenliğimize, gençliğimize dayanan SEVGİmizle tamamen rahat ederiz, güven içinde hissederiz. Yeri gelir birbirimize hâlâ o yaşlardaki gibi hitap eder, bazen birbirimizle dalga geçeriz ama biliriz ki, hep o yılların temiz ve gerçek arkadaşlık güveniyle, sevgi ve saygısıyla yaparız bunu. Büyüklüğümüz hâlâ ve hep ağabeylerimiz, ablalarımız; küçüklerimiz de kardeşlerimizdir.

İşte bu nedenlerle SEV'i sadece Buluşma Dergisi'yle değil, Alumni buluşmalarıyla, yönetimlere katkılarla, özellikle Endowment ve benzeri burs ve katkı projeleriyle de canlı tutmaya çalışmak tüm mezunlarımızın önemli bir görevi hatta vefa borcu olmalıdır. Ülkemize bizler gibi aydın, cumhuriyet kazanımlarını her platformda savunan, Atatürk ilke ve devrimlerini yaşatan, vatanımızın, ülkemizin geleceğine sahip çıkacak, ülkemizi yurt dışında da başarıyla, gururla temsil edecek nesiller yetiştirebilmek için SEV'e gerekli maddi ve manevi desteği hep ve tam yapmaya devam etmeliyiz.

Okullarımızın yüzyılı aşan geleneksel yapısının gücünü, geleceğe daha da dinamik, ilerici, modern bir şekilde yansıtmaya, taşımaya çalışmak coşkunluğu, dayanışmamızı canlı tutmak SEV'in ve hepimizin görevi olmalıdır. SEVGİyle kalın. ✍

BULUŞMA

www.sev.org.tr

nisan '10 / sayı 4

BULUŞMA DERGİSİ SAĞLIK VE EĞİTİM VAKFI (SEV) TARAFINDAN
YAYIMLANAN 3 AYLIK, ÜCRETSİZ BİR YAYINDIR.

Tarsus Amerikan Koleji kampüsü, Stickler Hall

Kapak Fotoğrafı: Duygu Arseven

SEV

SEV Yönetim Kurulu Adına Sahibi:
Erhan Dumanlı

Yayın Yönetmeni ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Ziya Köseoğlu

Yayın Koordinatörü: Leyla Keskiner

Yayın Kurulu: Defne Erdur Bekdik • Ahmet Ceylan • Dilem Deniz
• Tülay Güngen • Leyla Keskiner • Ziya Köseoğlu • Bengü Shepard
• Özlem Tanrıverdi • Defne Tokay • Aydan Yakın • Eylül Yayıcıoğlu

Bu sayıya katkıda bulunanlar: Alper Ademoğlu • Bahar Ünen Ahmet
Birinci • Brian Johnson • Melih Levi • Ongun Tan •
Evren Yarkin

Reklam Sorumlusu: Leyla Keskiner • Eylül Yayıcıoğlu

Yönetim Yeri: Selami Ali Mah. Gazi Cad. No: 28
Bağlarbaşı/Üsküdar 34662 İSTANBUL
T: +90 (0216) 531 57 38 F: +90 (0216) 530 01 55
E: sevgki@sev.org.tr www.sev.org.tr

Baskı: Matbaa Çözümleri Sanayi ve Dış Ticaret Ltd. Şti.
Maltepe Mahallesi Litros Yolu Sokak Fatih San. Sit.
No: 12/99-100-101-102 Topkapı, Zeytinburnu /İstanbul
Tel: 0 212 674 39 80 Pbx Faks: 0 212 565 00 61

tetra

Yapım: TETRA İLETİŞİM Hizmetleri Ltd. Şti.
Yönetim: Önder Kızılkaya • Soner Kızılkaya
Editör: Türkşan Karatekin
Grafik Uygulama: Orçun Peköz
Yazı İşleri: Cihan Aldık, İpek Şen
Fotoğraf: Sinan Kesgin • Serkan Şentürk
Teoman Gürzihin

Halaskargazi Cad. Sait Kuran İş Merkezi
No: 301 Kat: 5 Şişli-İSTANBUL
Tel: +90 (0212) 219 96 76-77 Faks: +90 (0212) 231 33 37
E-posta: tetra@tetrailetisim.com
www.tetrailetisim.com

Basım yeri ve tarihi: İstanbul - Mart 2010
3 ayda bir yayımlanır. Yaygın süreli yayın.

İçindekiler

Kısa kısa	3
ABD Ankara Büyükelçisi Tarsus Amerikan'da	4
Sadako ve Kağıttan Bin Turna Kuşu	6
Tamer Şahinbaş (TAC '58): "Okullarımız öğrencinin merakını ortaya çıkarır"	8
TAC Spor Kulübü İstanbul Şubesi yeni katılımlar bekliyor	12
Güler Kamer (ACI '70): "Köklerime sonuna kadar bağlıyım"	14
Basın mensubu mezunlarla buluşma	18
Brian Johnson ile nostalji	20
Mystery Pix	24
Deniz Palas, Şakir Eczacıbaşı'nın son hayali	26
Salim Erdem (TAC '75): "Merak yenilenmenin anahtarıdır"	32
Gezi: Kerala	37
Sadiye Özülkü (ACI '72) & Ümit Özülkü (TAC '60): "Başarımızın temeli ortak geçmişimiz"	40
Paylaşım: Nedir bu Blog?	45
Pınar Aksoğan Haseski (TAC '92): "Sosyal hayatla akademik hayatı dengeledik"	48
Kitap: "Biz Kolejliziz!"	52
Vintage; eskiye yeni ve taze bir soluk	54
Toplumsal cinsiyet ayrımcılığına karşı yol haritamız: Mor Sertifika Programı	59
Kitaplara sesimizi kattık	64
ÜAA Sosyal Yardım Kulübü ile sınırlar ötesine dost eller uzanıyor	65
Nevşah Fidan Turan (ACI '92): "Nefes gerçek bir mucize"	66
Uluslararası Adalet Divanı Başkanı bir ACI'lı	70
ACI 2. Türkiye Liselerarası Müzik Yarışması sonuçlandı	72

BULUŞMA dergisinin içerik ve tasarımı SEV ve TETRA tarafından yapılmış olup Fikir ve Sanat Eserleri Yasası kapsamında eser olarak koruma altındadır. Buluşma dergisinde yayımlanan yazı ve fotoğrafları yayma hakkı SEV'e ait olup kaynak gösterilse dahi, hak sahiplerinin yazılı izni olmaksızın ticari amaçla kullanılamazlar. Dergide yayımlanan yazılar, yazarların ve söyleşi yapımcılarının kişisel görüş, tavsiye ve yorumlarını içermektedir. TETRA ya da SEV, yazılarda yer alan bilgi, görüş ya da tavsiyelerden doğabilecek maddi ve manevi zararlardan hiç bir şekilde sorumlu değildir.

DUYURULAR...

Tarsus Amerikan Koleji'nin eski biyoloji öğretmenlerinden Ahmet Halil, 31 Ocak 2010 tarihinde vefat etti. Kızı Emine Halil (TAC '92) başta olmak üzere ailesine ve tüm sevenlerine başsağlığı dileriz.

Üsküdar Amerikan Lisesi'nin emekli coğrafya öğretmenlerinden Sungur Acar, Şubat ayı içinde Kıbrıs'ta vefat etti. Kızı Pıtırık Acar (ÜAA '61) başta olmak üzere tüm sevenlerine başsağlığı dileriz.

Saadet Baykal (ACI '88) TRT Radyo 3'te perşembe günleri 12:10'da "Portede Hüzün: Fado" isimli programı hazırlayıp sunuyor.

Haberler...

Okullarımızda yönetim değişikliği

2009-2010 akademik yılı bahar döneminde okullarımızda yönetim değişikliği oldu.

✓ Tarsus Amerikan Koleji Müdürü Robert Mallet, sağlık nedeniyle görevden ayrılmak zorunda kalınca yerine ACI Müdürü Chris Hanna getirildi. Mr. Hanna 2010-2011 yılında da TAC'de olacak.

✓ Ken Frank, 2009-2010 akademik yılını tamamlamak üzere ACI Müdürü olarak görev yaparken, 2010-2011 yılı itibarıyla bu göreve Todd Cuddington gelecek.

MEDYA İLETİŞİM EĞİTİMİ

SEV'in Basın İletişimi Danışmanlığı hizmeti aldığı Eventist tarafından Sağlık ve Eğitim Vakfı'na bağlı kurumların santral ve güvenlik görevlileri için Medya İletişimi Eğitimi düzenlendi. Eğitimlerin İstanbul dışındaki kurumlar için olan bölümü 18 Şubat 2010 tarihinde ACI ve İzmir SEV'de, 19 Şubat 2010 tarihinde TAC ve Tarsus SEV'de, 20 Şubat 2010 tarihinde de SEV Amerikan Hastanesi'nde yapıldı.

Egemen Şanlı (TAC '03) ABD'de albüm çıkardı. Sitar, saz, ney, armonika, elektro gitar çalan Egemen, dünya müziği füzyonu yapıyor.

An American Cook in Turkey' den...

TWO-CRUST APPLE PIE
ANN GLASS

4 c (1 L) apples, peeled, cored, sliced (about 8 apples)
3/4 c (145 gr) sugar
1-3 t lemon juice (optional)
1/2 t cinnamon
1/4 t nutmeg
1/4 t salt
2 T margarine
2 T pekmez

Line a pie tin with pie crust and put in the apple slices. Combine sugar, cinnamon, nutmeg and salt and pour over the apples. If the apples are very sweet, sprinkle lemon juice over the sugar mixture. Heat pekmez and margarine together and pour over all. Cover top with pastery (slit to let steam escape in several places). Seal the two crusts together at the edges and bake about 45 minutes in 400° F (205° C) oven.

FERNIE'S PIE CRUST
FERNIE SCOVEL

1/4 t salt
2 c (230 g) unsifted flour
2/3 c (130 g) shortening
1/4 c (35 g) flour
1/4 c (1/2 dL) cold water
Sift salt and 2 c flour together. Cut shortening into flour. Make a paste of the cold water and 1/4 c (35 g) flour, then mix it with the other flour. Fold over several times, then roll out. Makes enough for 1 double crust pie.

Afiyet Olsun!

ABD Ankara Büyükelçisi Tarsus Amerikan'da

ABD Ankara Büyükelçisi James Jeffrey, ABD Adana Konsolosluğu'nda görevliken ziyaret ettiği Tarsus Amerikan Koleji'ne 26 yıl sonra yeniden misafir oldu.

Tarsus Amerikan Koleji, 9 Şubat 2010 tarihinde ABD Ankara Büyükelçisi James Jeffrey, eşi Gudrun Jeffrey ve Adana Konsolosu Daria Darrell'i konuk etti. Ziyarete, Sağlık ve Eğitim Vakfı Genel Koordinatörü Ziya Köseoğlu, Sağlık ve Eğitim Vakfı Genel Koordinatör Yardımcısı Ahmet Ceylan, SEV Mütavelli İbrahim Paksoy (TAC '68) ve Tarsus Amerikan Koleji Türk Müdürü Can İstif ile sohbet ederek başlayan Büyükelçi James Jeffrey ardından öğrencilerle bir araya geldi.

"Türkiye'nin rolü büyük"

ABD Ankara Büyükelçisi James Jeffrey, gazetecilere Türkçe yaptığı açıklamada, 26 yıl önce ABD Adana Konsolosluğu'nda görev yaptığını hatırlatarak, o dönemde ziyaret ettiği okula yeniden gelmekten memnuniyet duyduğunu söyledi. James Jeffrey, "Türkiye, Ortadoğu'da çok büyük ve etkin bir rol oynuyor. Gelecekte de oynamaya devam edecek" dedi. Türkiye ile ABD arasında eğitim alanındaki işbirliğinin sürmesini isteyen büyükelçi, konuşmasının ardından gazetecilerin sorularını yanıtladı. Türkiye'nin gelecek yıllarda Ortadoğu'daki rolüne ilişkin bir soru üzerine James Jeffrey, "Türkiye, sadece

Ortadoğu'da değil, Balkanlar'dan Orta Asya ve Hindistan'a kadar büyük bir coğrafyada önemli bir ülke konumunda. NATO ve G-20 üyesi, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin de geçici üyesi. Bu yönüyle içinde bulunduğu bölge için fayda yaratacak potansiyele sahip. Cumhurbaşkanı Abdullah Gül de Türkiye'nin üstlendiği bu role paralel Hindistan'ı ziyaret etmişti."

"Düşünce özgürlüğü arttı"

James Jeffrey, Türkiye'nin ABD ile diplomatik işbirliğinin çok iyi seviyelerde olmasından duyduğu memnuniyeti dile getirdi ve işbirliğinin sürdürülmesinin ABD açısından önemine değindi. TAC öğrencilerinden biri büyükelçiye geçen 26 yılda Türkiye'deki değişimi nasıl

değerlendirdiğini sordu. Büyükelçi Jeffrey, "Türkiye değişti, kendine çok daha güvenen bir ülke haline geldi. Özellikle de düşünce özgürlüğü arttı" dedi.

Bir başka TAC öğrencisi de Türkiye ve İsrail arasındaki sorunları içeren bir soru yöneltti. Jeffrey, diplomatik alanda ülkeler arasında bu gibi sorunların yaşanabileceğini ifade ederek, "Önemli olan ülkelerin bunu çözme gayretidir" dedi. ✓

Seçim yapmak artık daha kolay.

En cazip fiyatlar emirates.com.tr'de. Emirates ile uçun. Keşfe devam edin.

Emirates ile nereye, nasıl girmek istersiniz? Seçim sizin. Emirates.com.tr'ye tıklayın. İster Türkçe, ister İngilizce, 7 gün 24 saat istediğiniz an, rezervasyon ve online check-in işlemlerinizi kolay ve hızlı gerçekleştirin.

400'den fazla uluslararası kalite ödülüyle tüm dünyada 100'den fazla noktaya uçuş.

Online check-in, elektronik biletleri bulunan tüm yolcular için tarifeli uçuş kalkış saatinden 24 saat öncesi itibarıyla açılır ve tarifeli kalkış saatine 90 dakika kala kapanır.

Daha fazla bilgi için www.emirates.com.tr web sitesini ziyaret edebilir, (0212) 315 45 45 numaralı telefondan Emirates'i arayabilirsiniz.

SADAKO VE KAĞITTAN BİN TURNA KUŞU

Üsküdar SEV İlköğretim Okulu 5. sınıf öğrencileri Language Arts dersinde Hiroşima'ya atılan atom bombasından dolayı hayatını kaybeden Sadako'nun hikayesini okudular. Sadako anısına kağıttan turna kuşları yapan öğrenciler ona ve tüm savaş mağdurlarına sevgilerini gönderdiler.

Üsküdar SEV İlköğretim Okulu 5. sınıf öğrencilerinin Language Arts dersindeki okumalarından biri de Eleanor Coerr'un 1977 yılında yazdığı *Sadako ve Kağıttan Bin Turna Kuşu* kitabıydı. Kitap, Japonya'da 1943'ten 1955'e kadar yaşamış küçük bir kızın gerçek hayat hikayesine dayanıyor. Hiroşima'ya atom bombasının atılmasından 10 yıl sonra radyasyon etkisiyle lösemi olarak hayatını kaybeden Sadako Sasaki'nin son yılını anlatan kitap öğrenciler tarafından bir solukta okundu.

2010 Türkiye'de Japon Yılı
Language Arts dersi öğretmeni **Linda Furneaux Köseoğlu** kitabı 'dil öğretmenin' yanı sıra öğrencilerinin Japon

kültürüne ve Japonya'nın 1945'te yaşadığı büyük felakete dikkat çekmek için bir araç olarak da kullandı. Bu süreçte, **Hiroşima Barış Müzesi** için çalışan ve tüm dünyayı dolaşıp atom bombalarının kullanılmasına karşı kampanyalar yürüten **Mioko Matsubaru** ile irtibata geçti. Öğrencilerinden Matsubaru'ya e-posta mesajları yazmalarını isteyen Köseoğlu bu mesajları Japonya'ya ilettiler. Matsubaru da çocukların sorularını yanıtladı. Linda Furneaux Köseoğlu bu süreci şöyle özetledi: "*Sadako'nun gösterdiği cesaret, onu Japon çocuklarının gözünde kahraman yaptı. Savaşın acı taraflarını çocuklara göstermeden, onların hassasiyetlerini nasıl arttırabileceğimizi düşündük.*"

Hiroşima Memorial Peace Müzesi için çalışan ve tüm dünyayı dolaşıp atom bombalarının kullanılmasına karşı kampanyalar yürüten Mioko Matsubaru'ya ulaştım. Mioko atom bombası atıldığında 12 yaşındaymış. Tüm acı süreçlere bakım biri. Biz kitabı okumaya başladığımızda öğrencilerin merakı daha da arttı. Onlardan Mrs. Matsubaru'ya mektup yazmalarını önerdim. 56 mektubun cevapları birkaç hafta içinde e-maile geldi. Ayrıca 2010'un Türkiye'de 'Japon Yılı' olmasını da fırsat bilerek 'Turna Kuşu Katlama Yarışması' düzenledik. Toplamda 668 tane 'turna kuşu' yaptık, her kategoride en iyi 'turna kuşu' yapan öğrencileri belirledik ve kazananlara ödülleri verdik. Sadako için şiirler yazdık ve Matsubaru'ya da tüm bu çalışmalarımızdan söz ettik. Olumlu geri dönüşler aldık. Bu kadar ilgi duyacaklarını düşünmemiştim. Nazım Hikmet'in Hiroşima'da yaşanan felakete dikkat çeken 'Kız Çocuğu' şiirininin bir Japon sanatçı tarafından bestelendiğini söylediler.

Japon asıllı bir velimiz de kendi kültürüyle ilgili bilgiler vererek okulumuzdaki Japon Yılı etkinliklerine katkıda bulundu."

Sadako'nun hüznü hikayesi

1954 yılının bir ağustos sabahı Sadako giyinir giyinmez dışarı koştu. Japonya'nın sabah güneşi koyu renk saçında ışıltılar saçıyordu. Gökyüzü masmaviydi, buluttan eser yoktu. Bu aslında iyiye işaretti. Sadako her zaman bir şansın doğacağını umut ederdi. Evine döndüğünde kız kardeşiyle iki erkek kardeşini hala muşıl muşıl uyurken buldu. Sadako birçok iyi şans işareti bulmuştu ancak bunlar ne yazık ki kötüye gitmişti. Sadako o felaket gününden sonra hastalandığını öğrendi. 'Kâğıttan Bin Turna Kuşu' efsanesi der ki: Bir insan hastalandığında, kâğıttan bin adet turna

kuşu yapsa, bunu gören tanrılar bu kişiyi sağlığına kavuşturacaktır. Bunu bilen Sadako, hastalığını cesaretle karşılayıp, kâğıt turnaları katlamaya başladı ve turnalarıyla konuştu: "Kanatlarınıza 'İnşur' yazacağım. Böylece tüm dünyada uçabileceksiniz." Ne yazık ki, bu küçük Japon kızının yaşamı bin turna katlamaya yetmedi ve 25 Ekim 1955 günü 644. turnayı katlarken hayata gözlerini yumdu. Arkadaşları, eksik kalan 356 turnayı katlayıp onunla birlikte gömdüler. Turna kuşu, o zamandan beri barışın ve nükleer silahsızlanmanın simgesidir. Postacılar Sadako öldükten

sonra, aylar boyunca, diğer çocukların yapıp yolladığı kâğıttan turna kuşu taşıdılar hastaneye, sayıları milyonları bulan kâğıttan turna kuşları şimdi Japonya'da Hiroşima Barış Müzesi'nde sergileniyorlar. Sadako Sasaki anısına Hiroşima'da bir anıt yapıldı ve ABD'de Seattle Barış Parkı'nda bir heykeli bulunuyor. ✓

Duygu Tosun (SEV İlköğretim Okulu 5.sınıf öğrencisi):

"Yarışmada 280 kuş yaptım"

"Atom bombası atıldığında hayatta kalanlardan biri olan Mrs. Matsubaru ile yazıştık. Kendisine o günlerle ilgili sorular sorduk. Mektuplarımıza cevap verdi. Neler hissettiğini, bombadan sonraki yaşantısını ve yaşadıklarını anlattı. Biz de atom bombası sebebiyle ölenlerin anısına 'turna kuşu' yaptığımızdan söz ettik. Böyle bir etkinlik düzenlediğimiz için çok mutlu olduğumu ifade etti. Ben de turna kuşu katlama yarışmasında en fazla kuş yaparak birinci oldum. Toplam 280 turna kuşu katladım."

Selen Esmergil (SEV İlköğretim Okulu 5.sınıf öğrencisi):

"Acılarını paylaştık"

"Yarışmaya katılmadım ama sonradan 'turna kuşu' katlamayı öğrendim. Mrs. Matsubaru ile yazışmalarımızdan çok etkilendim. Atom bombasıyla ilgili kitaplardan orada yaşanan acıları okuyunca çok üzüldüm. Başta kitabı okumak istememişim, ama sonradan iyi ki okumuşum dedim. Böylece neler yaşadıklarını ve ne kadar zorluklar çektiklerini görmüş oldum. Yaptığımız 'turna kuşlarıyla' da onların acılarını paylaşmış olduk."

Tamer Şahinbaş (TAC '58):

Okullarımız öğrencinin merakını ortaya çıkarır

2002-2006 yılları arasında iki dönem üst üste SEV Yönetim Kurulu Başkanlığı üstlenen Tamer Şahinbaş, vakfın kurumsal yönetim ilkeleri doğrultusunda yepyeni bir perspektif kazanması sürecine de yönetim kuruluyla birlikte liderlik yaptı. Ondan bayrağı devralanlar, SEV'i çok daha ileriye taşımak için çalışmalarını, bu ilkeler ışığında sürdürüyorlar.

Sağlık ve Eğitim Vakfı'nın 40 yıllık kurumsal tarihindeki mihenk taşlardan biri, kuşkusuz 2002 yılında gerçekleştirilen yeniden yapılanma ve kurumsallaşma sürecidir. Dr. Yılmaz Argüden (TAC '76) tarafından yürütülen bu süreç sonunda vakfın organizasyonel yapısı ayrıntılı biçimde tanımlanmış, vizyon, misyon ve değerler ifade edilmiş, hedef ve ilkeler ortaya konulmuş. Tamer Şahinbaş bu önemli projeyi başlatan SEV Yönetim Kurulu'nun o yıllarda başkanlığını yürüten kişi.

Tarsus Amerikan Koleji mezunu olan Tamer Şahinbaş'ın hem mezun olduğu

okula hem de onun hamisi durumundaki SEV'e duyduğu bağlılık hiç eksilmeden, artarak devam etmiş. Söze başlarken bize *"Nasıl bir bazinenin üstünde oturduğunuzu bilemezsiniz"* dedi. Çünkü SEV mezunları gerçekten bugün Türkiye'nin ve dünyanın pek çok yerinde gururla anılacak işlere imza atıyorlar.

Yaşamınızda öne çıkan TAC, ODTÜ, KOÇ ve SEV gibi büyük camialar ve aidiyetler var. KOÇ ve SEV'in yönetim süreçlerinde önemli sorumluluklar da üstlenmişsiniz. Bu aidiyetler birbirini nasıl zenginleştirdi ya da zaman zaman çakıştığı noktalar oldu mu? Siz dengeyi nasıl sağladınız?

Kesintisiz 38 yıldır Koç Grubu'ndayım. Etüt Proje Mühendisi olarak çalışmaya başladım ve başkanlardan biri olarak emekli oldum. Şu anda da Vehbi Koç Vakfı'nda danışmanlık yapıyorum. Koç Üniversitesi'nin Kurucu Rektörü'yüm. Müttevelli heyette de görevim var. Bu benim profesyonel kariyerim. SEV çok önemli bir toplum kuruluşu ve onu diğerlerinden ayıran en önemli özelliği bizim okullarımızın hamisi (koruyucusu) olması. Biz mezunların okullarımıza bağlılığı çok güçlüdür, mezunlar her fırsatta bugün ulaştıkları noktayı okullarına borçlu olduklarını söylerler. Benim için de SEV'de görev almak bu anlamda doğal bir durumdur. Ancak bu süreci hızlandıran bir de faktör vardı: Sevgili sınıf arkadaşım Dr. Ertan Dumanlı. Onun ısrarıyla bu görevleri üstlenmeye başladım, hatta birlikte başladık. O, benden önce yönetim kuruluna girmişti. Birlikte beş yıl çalıştık. Yönetim kurulu ve vakıftaki arkadaşlarımızla birlikte çok önemli işler becerdik. Onun vefatının ardından ben de devam etmek istemedim.

Vakıf yöneticiliğinin de kendine göre zorlukları olsa gerek. Neler bunlar? Vakıflarda gönüllülük esastır. Bilâ ücret ve zamana bağlı kalmadan çalışırsınız, hatta cebinizden bile harcarsınız. Bunun en güzel örneği de Dr. Ertan'dır. Cuma

günleri muayenehanesini kapatıp SEV Amerikan Hastanesi'ne gider, bütün hafta sonu orada çalışırdı. Hepimiz bu prensiple çalıştık, hâlâ da yönetimdeki arkadaşlarımız böyle çalışır. Menfaat beklentilerinden uzak, hakiki bir vakıfçılıktır bizim yaptığımız. Bu şekilde okullarımıza borcumuzu ödüyoruz.

O yıllarda yeni açılmış bir üniversite olan ODTÜ'yü neden tercih ettiniz? Mühendis olmak istiyordum, İTÜ ya da Robert Koleji'ne gitmem mümkündü ama Tarsus Amerikan'dan pek çok arkadaşım Ankara'ya gitmişti. Ben de iki yıl önce açılan ODTÜ'de okumaya karar verdim o zaman. Elbette yeni kurulan bir üniversiteye gitmek cesaret istiyordu ama benim Ankara'yı tercih etmemin bir sebebi daha vardı: Basketbol. Gerçi Fenerbahçe, Galatasaray ve Beşiktaş gibi İstanbul kulüplerinden de transfer teklifleri gelmişti ancak İstanbul, Ankara'ya göre daha pahalı bir şehirdi. Ankara'da okursam aileme daha az yük olacaktım.

ODTÜ de Amerikan sistemini uyguluyordu. Uyum sağlamada zorluk çekmediniz herhalde. ODTÜ, bizim liselerin devamı gibiydi.

Seçme ders alma imkanı veren bir eğitim modeli vardı. Bütün üniversitede 250-300 kişiydik. Çok keyifli bir öğrencilik hayatım oldu orada da. Ayrıca mezun olduğumuz an istediğimiz yerde çalışabilme şansına sahiptik.

Allenizin sizi Tarsus Amerikan'a göndermesinin nedeni neydi?

Benden dört yaş büyük ağabeyim ilkökulu bitirdiği zaman, babam ve ağabeyimle aynı yaşlarda oğlu olan bir arkadaş ortaokul araştırmaya başlamışlar. Biz o sıralar babamın görevi sebebiyle Eskişehir'de oturuyorduk. Babam askeri dış doktoruydu. İki arkadaş gazetede Tarsus Amerikan Koleji'nin öğrenci alacağına dair bir ilan görüyorlar. Kalkıp Tarsus'a gidiyor ve okul müdürü Mr. Woolworth'la konuşuyorlar. Okul ve eğitim hakkında bilgi sahibi olduktan sonra çocukları Tarsus'a göndermeye ikna oluyorlar. Ağabeyimi trene bindirirken babama usulca *"Ben de bu okula gitmek istiyorum"* demişim. Annem beni bırakmak istememiş ama babam ikimizi de oraya göndermiş. O dönemde Tarsus Amerikan'a Türkiye'nin her yerinden öğrenci geliyordu. Son derece kozmopolit bir ortam vardı.

Tamer Şahinbaş kimdir?

Tarsus Amerikan Koleji'nin ardından ODTÜ İnşaat Mühendisliği'ni bitiren Tamer Şahinbaş, bir süre yurtdışında çalıştıktan sonra etüt mühendisi olarak Koç Topluluğu'na girmiş. Koza İnşaat'ın kuruluşunda görev alarak dokuz yıl kurumun genel müdürlüğünü yürütmüş. Değişik pozisyonlarda 38 yıldır görev yapan Şahinbaş, başkan yardımcılığından emekliye ayrılmış. Aynı zamanda Koç Üniversitesi'nin de kurucu rektörü olan Şahinbaş, Vehbi Koç Vakfı'nda danışman olarak hizmet vermeye devam ediyor. Hem TAC hem de ODTÜ'deki öğrencilik yıllarında basketbola ilgilenen Şahinbaş'ın bir diğer tutkusu da caz. Müzik genleri ondan oğlu Ali'ye geçmiş. Müzik dünyasında 'DJ Fuchs' olarak tanınan Ali Şahinbaş profesyonel kariyerine nokta koyup, rotasını müzikten yana çevirmiş.

Kimler geliyor hemen aklınıza, okul dediğimizde...

Tarsus Amerikan Koleji'nde edebiyat öğretmeni olarak uzun yıllar hizmet veren Haydar Göfer Hocamız hemen aklıma geliyor. Geçtiğimiz aylarda 91. yaşını kutladı. Ajandama arkadaş ve hocalarımla ilgili önemli tarihleri hep not düşerim. Haydar Hocamın doğum günü de önemli tarihlerden biridir benim için. Öğretmeni olduğu her öğrencinin yaşamında iz bırakmış bir isim Haydar Göfer. Sadece öğretmen değil, kimi zaman bir ağabey,

kimi zaman da bir baba olmuştur öğrencilerine. Üstelik çok da iyi bir fotoğrafçıdır, okul yıllarında da elinden fotoğraf makinası düşmezdi. Bu vesileyle yeniden kendisini sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Basketbol sevdası Tarsus Amerikan'da mı başladı?

Tarsus'un, Üsküdar'ın ve İzmir Amerikan'ın en önemli özelliği öğrencinin içindeki merakı ortaya çıkarmaktır. Bugün lise öğrencilerinin ders programlarına bakıyorum, o kadar yoğun ki... Biz yatılı olduğumuzdan eve gidip gelmek için gerekli olan zamanı okulda spor, müzik ya da tiyatro çalışmaları yaparak değerlendirebiliyorduk. Özellikle spor, yatılılıktaki en önemli hadiselerden biriydi. Ben maçlar ve antrenmanlar yüzünden günde yedi kez terleyip soğuduğumu biliyorum, öylesine sporla dolu dolu geçerci günümüz. Her türlü spor yapıldı; basketbol, voleybol, futbol, tenis... Hiç unutmam, bisikletleri trene koyup, Pozantı'ya gider, sonra da okula bisikletle dönerdik. Pek bilinmez ama, Türkiye'de basketbol ilk kez İzmir Amerikan'da oynanmıştır.

Sporla bu kadar iç içe olmak size neler kazandırdı?

Tarsus'ta edindiğim takım sporu anlayışının ileride çok faydasını gördüm. Takım kurmak, liderlik yapmak ve disiplin bunların hepsi sporun kazandırdığı artılar. Sağlıklı bir vücuda sahip olmak da çabası. Benim sporcu kariyerim Tarsus Amerikan'da başladı, üniversitede geliştirdi ve yine üniversitede bitti. Profesyonel kulüplerde basketbol oynadım. Hatta Genç Milli takıma bile çağırıldım, normalde Ankara takımlarından millî takıma pek oyuncu çağırılmaz.

Tarsus Amerikan'ın basketbol dünyasında önemli başarıları da var, biraz bunlardan söz eder misiniz?

Bizim okulun güçlü bir basketbol geleneği olduğunu rahatlıkla söyleyebilirim. TAC'de iken A Milli Takım'da oynayan mezunlarımız vardı. Okulumuzdan Genç Milli Takım'a çağırılan ilk isim Gün Kuran'dı (1955). Ergün Pelit (1957) de bunlardan biri. Bir zamanlar Basketbol Milli Takımımızda ilk beşte oynayan üç Tarsus Amerikalı vardı: Cihangir Sonat (1969), Can Sonat (1977) ve Necati Güler (1975).

"Tarsus'ta edindiğim takım sporu anlayışının ileride çok faydasını gördüm. Takım kurmak, liderlik yapmak ve disiplin bunların hepsi sporun kazandırdığı artılar. Sağlıklı bir vücuda sahip olmak da çabası."

“Yılmaz Argüden’le kurumsallaşma çalışmalarını başlattık. Ortaya fevkalade önemli bir el kitabı çıktı. Neyin, ne zaman, nasıl yapılacağını belirleyen örnek bir çalışmadır. Tüm süreçler tanımlanmış ve belli bir sistematığa oturtulmuştur. Son derece detaylıdır. Herkesle birlikte gerçekleşen bir yeniden yapılanma olduğu için çabuk kabul gördü ve işlerlik kazandı.”

SEV’de 2002-2006 yılları arasında iki dönem yönetim kurulu başkanlığı yaptınız. Pek çok önemli çalışma bu dönemde ivme kazanmış.

Kurumsallaşma çabaları ve Dr. Yılmaz Argüden’le yapılan Yönetimsel Süreçlerin İyileştirilmesi Çalışmalarından Söz Eder Misiniz? Kurumsallaşma vakıf için neden gerekli ve önemliydi?

SEV’i hastanesi, okulları ve yayınevi olan bir holding olarak düşünelim. İster holding ister küçük bir şirket olsun, eğer kişilere bağlı bir yönetim düzeni kurarsanız o kişiler gidince yapınız da sona erer. Biz yönetim kurulundaki arkadaşlarımızla birlikte vakfı daha iyi çalışan ve daha kurumsal bir hale nasıl getirebileceğimiz düşündük. Profesyonel bir danışmanla bu süreci yürütelim istedik ve Yılmaz Argüden’le kurumsallaşma çalışmalarını başlattık. Ortaya fevkalade önemli bir el

kitabı çıktı. Neyin, ne zaman, nasıl yapılacağını belirleyen örnek bir çalışmadır. Tüm süreçler tanımlanmış ve belli bir sistematığa oturtulmuştur. Son derece detaylıdır. Herkesle birlikte gerçekleşen bir yeniden yapılanma olduğu için çabuk kabul gördü ve işlerlik kazandı.

Hatıraları arşivlemek önem verdiğiniz bir başlık. Bir kurumun vizyonunda hedeflerini, ilkelerini hatta geleneklerini yeni kuşaklara aktarmada kurumsal hafızalar çok önemli olsa gerek. Sizin döneminizde buna yönelik ne tür çalışmalar oldu?

Başlamış ve yürümekte olan tarihçe çalışmalarımız kapsamında hastane ve okulların kurumsal tarihçeleri Türkçe ve İngilizce olarak hazırlandı. Uzman bir tarihçi olan Brian Johnson tarafından yurtiçindeki ve dışındaki üniversitelerin kütüphanelerinde kapsamlı araştırmalar

sonucunda tamamen tarihsel ve kurumsal bir perspektifle bu kitaplar oluşturuldu.

38 yıl Koç Topluluğu’nda çalışmışsınız. Şimdiki jenerasyonun üç sene içinde bir başka iş, kariyer ya da sektör hayali var. Siz 38 yıl bir toplulukta çalışmayı nasıl başardınız?

İnanın buna oğlum da şaşıyor ve aynı soruyu o da bana soruyor. Benim jenerasyonumda aidiyet etkin bir kavramdı. Bizler çalıştığımız kuruma elimizden gelen faydayı sağlamak isteriz. Benim bir şansım daha vardı ki o da Koç Topluluğu gibi müesses bir kurumda çalışıyordum. 19 yıl Nakkaştepe’ye gittim, evim de Ortaköy’deydi. Dünyanın en güzel manzarasından her gün iki kez geçiyordum. Bu fırsat herkesin önüne çıkmaz.

Caz da hayatınızın önemli bir yerinde duruyor. Kökleri okul yıllarına mı dayanıyor?

TAC’da ve ODTÜ’de okuduğum zamanlarda ciddi bir caz merakım vardı. Miles Davis, John Coltrane başta olmak üzere klasik cazın o dönemdeki tüm öncülerini dinlerdik. Türkiye’ye konser vermeye gelen cazcılar da kaçırmadan izlerdik. Önemli Türk caz müzisyenlerini teyp kaydına alan Voice of America’nın efsanevi ismi Willis Conover’ın bir evde yaptığı stüdyo kaydını dinlemek için sokağa çıkma yasağını bile delmiştik. Caz öyle bir tutku ki girdi mi çıkmıyor içinizden. Ben hâlâ akşamları internet radyolarından caz dinliyorum. Bir de salsa. Gün içerisinde ters giden bir durum olursa mutlaka salsa dinleyin. İnsanı bu kadar eğlendirebilen bir müzik olamaz. ✍

1950’de Tarsus’ta operet oynardık

Tamer Şahinbaş, TAC’da okuduğu yıllarda okulda müthiş medeni bir ortamın olduğunu söylüyor.

“TAC’dayken hem Türk hem de yabancı hocalarımız çok iyiydi. Yabancı hocaların tamamı da Amerikalıydı. Aralarında çok iyi basketbol oynayanlar, piyano çalanlar olurdu. İngilizce edebiyat hocamız Mr. Jones, Harvard mezunuydu. Okulda müthiş medeni bir ortam vardı. 1950’de Tarsus’ta operet sergilendiğini düşünabiliyor musunuz? Gilbert ve Sullivan’ın operetlerini oynardık. Haydar Hoca da Türk klasiklerini sahnelerdi. Bütün bu gecelere Tarsuslular da davet edilir, hatta bir gece öğrencilere bir gece Tarsuslulara oyunlar oynanirdi.”

TAC Spor Kulübü İstanbul Şubesi yeni katılımlar bekliyor

1995-2005 arası SEV mezunlarından oluşan ve amatör ligde mücadelesini sürdüren TAC Spor Kulübü İstanbul Şubesi, basketbol tutkunu mezunların katılımıyla daha da güçlenecek.

Bizler, İstanbul'da yaşayan bir grup basketbol tutkunu Tarsus Amerikan mezun olarak, TAC'de kazandığımız spor geleneğini devam ettiriyoruz. İstanbul'daki abilerimizin kurduğu organizasyon ile yıllardır Robert Kolej'de aramızda çift pota maçlarımızı sürdürüyorduk. Halen, basketbol buluşmalarımız Ali Zallak (TAC '68) ve Ali Aşkın (TAC '72) önderliğinde devam ettiriliyor.

Lig serüveni devam ediyor

Basketbol tutkumuzu bir üst seviyeye çıkarmak istedik ve bu amaçla İstanbul Büyük Erkekler Ligi'ne katılmaya karar verdik. 2001 yılında Samatyaşpor ile

başladığımız lig serüvenine, bu sezon itibarıyla TAC Spor Kulübü altında devam ediyoruz.

Bundan önceki sezonlardan birinde, ilk tur grubunu lider olarak tamamlayıp, ikinci turda son maçta elenerek, son dördün kapısından dönmüştük. O sezon, koçumuz Necati Güler (TAC '75) idi. Bir sonraki sezonda, acaba bir üst seviyeye çıkabilir miyiz düşüncesiyle Bölgesel Lig'e katıldık. Bölgesel Lig'de ilk sıraları alan takımlar Türkiye Basketbol 2. Ligi'ne yükseliyor. Bölgesel Lig'de oldukça ciddi ve bütçeli takımlara karşı zaman zaman başabaş mücadele ettik. 2005 yılında tekrar Amatör Lig'e döndük. Bu ligde maçlarımız devam ediyor. Çok büyük bir

bütçemiz yok, ihtiyaçlarımızı kendi içimizde halletmeye çalışıyoruz.

Destek veren herkese teşekkürler

● Aramızda oluşturduğumuz fonla, salon kirasını karşılıyoruz.

● Tarsus'tan, Kulüp Genel Merkezimizden forma ve eşofmanlarımız geliyor. (Teşekkürler Ali Çekiç (TAC '82) ve Spor Kulübü Yönetimi)

● Lige katılım masrafları için İstanbul Mezunlar Derneği'nin düzenlediği Minyatür Futbol Turnuvası'ndan elde edilen geliri kullanıyoruz. (Teşekkürler Umut Yalnız (TAC '88) ve minyatür futbol ekibi).

TAC SPOR KULÜBÜ İSTANBUL ŞUBESİ BASKETBOL TAKIMI

İsim	Mezuniyet Yılı	Çalıştığı Yer
Tuğrul Öz	1995	Akbank
Ozan Kuyucuoğlu	1996	Carestream Health
Serdar Altuğ	1997	Siemens
Eren Ziya Dik	1998	PWC
Barış Sönmez	1998	Promeks
Ender Uslu	1998	C5
Evren Yarkin	1998	Eureko Sigorta
Engin Aydoğan		Oyak Yatırım
Alper Darendeli	2001	İMKB
Serdar Budur	2002	Türk Hava Yolları
Ömür Yılmaz	2002	AB-Schomburg Yapı Kimyasalları
Ali Bağcı	2003	Öğrenci-Yeditepe Üniversitesi
Mehmet Gilik	2003	Orange Business Services
Mustafa Yılmaz	2003	Prima Havacılık
Servet Asutay	2004	Avukat
Ömer Cerrahoğlu	2004	Ereteam IT Consulting
Denizhan Çayan	2005	Öğrenci-Yeditepe Üniversitesi

Bu işi devam ettirirken bir yandan TAC'de başlayan spor geleneğinin mezun olduktan sonra da devam etmesini ve İstanbul'a gelen yeni mezun sporcu kardeşlerimizin spor yaşamlarına amatörce devam etmeleri için gereken fırsatı sağlıyoruz. Diğer yandan da spor yapıyor, keyif alıyor, kırmızı-beyaz forma giymeye ve mavra atmaya devam ediyoruz. Üstelik bunların doğal sonucu olarak mezun faaliyetlerine de destek vermiş oluyoruz.

Geleneği devam ettiriyoruz

Takımda '95-'05 arası mezunlar var. Çoğumuz iş yaşamının en kritik ve yoğun yıllarındayız. Evli ve çocuklu olanlarımızın sayısı da giderek artıyor. Buna rağmen, TAC Spor Kulübü'ne vakit ayırmaya devam ediyoruz. Eğer, bu işi bir sisteme oturtabilirsek, abiler olarak sahadaki yerimizi yeni mezun kardeşlerimize bırakıp, bench ve tribünden destek vermeye başlayacağız.

Bu sezonki ilk iki maçımızı kazandık. Grupta yedi takım var ve tek devreli ligde ilk iki takım son sekize kalacak. Seri başı iki takımla henüz oynamadık. Elimizden geleni yapıp bir üst tura çıkmaya çalışacağız. 🏀

SEV'den spora destek

SEV ve TEMSA, 6. Tarsus Yarı Maratonu ve Halk Koşusu için Tarsus Belediyesi ile sponsorluk protokolü imzaladı.

Bu yıl altıncısı yapılacak olan Tarsus Yarı Maratonu ve Halk Koşusu için Tarsus Belediyesi ile SEV ve TEMSA arasında sponsorluk protokolü, düzenlenen törenle imzalandı.

Törene Tarsus Belediye Başkanı **Burhanettin Kocamaz**, TEMSA A.Ş. CEO'su **Mehmet Buldurgan** (TAC '69), SEV Genel Koordinatör Yardımcısı **Ahmet Ceylan**, Belediye Başkan Yardımcıları ve teknik komite üyeleri katıldı. Tahmini bütçenin 250 bin TL. olacağı yarı maratonda, Tarsus Belediyesi masrafların yüzde 50'sini, SEV yüzde 25'ini ve TEMSA yüzde 25'ini karşılayacak.

Güler Kamer (ACI '70):

Köklerime sonuna kadar bağlıyım

Yıllar sonra mezunu olduğu İzmir Amerikan Koleji'ne dönüp, okuluna önce öğretmen ardından Lise Dean ve Türk Müdür Başyardımcısı olarak hizmet veren Güler Kamer, 2003 yılından bu yana da Robert Kolej Türk Müdür Başyardımcılığı görevini sürdürüyor. Kamer, kalbinin her zaman ACI için çarpacağını ancak şimdiki pozisyonunda hem Amerikan hem de tüm özel okullara daha faydalı olduğuna inandığını söylüyor.

Güler Kamer (ACI '70) içindeki okuma aşkının rehberliğinde yıllar sonra kariyer yolunu bulmuş, kendi tabiriyle öğrenmeye ve öğretmeye 'aş', köklerine bağlı bir ACI'lı. Gerçekten örnek alınacak bir öyküsü var, alınmış da zaten. Çocukları üniversite yaşına geldikten sonra 'önümde durmaz ve desteğinizi esirgemezseniz ben de okurum' diyerek edebiyat fakültesinin yolunu tutan Kamer'in ardından başkaları da gelmiş. Zoru başaran Güler Kamer ile Robert Kolej Türk Müdür Başyardımcılığı'na uzanan süreçte yaşadıklarını, edebiyata düşkünlüğünü ve eğitime bakışını konuştuk.

İlginç bir kariyer öykünüz var. İzmir Amerikan'dan mezun olduktan sonra evlenip çocukla karışıyor, yıllar sonra sınavlara girip üniversite okuyorsunuz. Biraz gerilere gidelim, çocukluğunuza, öğrenciliğinize.

Ayrılmış bir anne babanın çocuğuydum. Dedemlerle yaşıyorduk, üç kuşak aynı evdeydik. Tek çocuk ve tek torun olmama rağmen rahat ve özgür bir çocukluk yaşamadım. Genelde üzerinde çok yasak ve disiplin uygulanan bir çocuktum. Örneğin okuldaki gezilere katılamazdım. İlk kez rahmetli Mrs. Blake'in annemden özel izin alması sayesinde Ödemiş'te düzenlenen kültür gecesine katılmış, orada bir şiir okumuş, gece de arkadaşlarla birlikte kalmıştık. İlk kez kendimi bu kadar özgür hissettiğim için hayatımın en unutulmaz anlarından biridir o gece.

Nasıl oldu da ACI'ya gönderildiniz?

Robert Kolej mezunu dayım, anneme ve dedeme beni ACI'ya göndermelerini tavsiye etmiş. Zeka testine benzer bir giriş sınavının ardından ACI'lı oldum. Okulu ilk gördüğümde çok etkilendiğimi hatırlıyorum. Şehrin dokusu içinde okulun çok özel bir yeri vardır zaten. Beton yığınlarının ortasında, bol ağaçlı bahçesi ile kentin nefes almasını sağlar.

Nasıl bir öğrenciydiniz?

Kelimenin tam anlamıyla yaramaz bir öğrenciydim. Orta 2'de de sınıfta kaldım.

Şairlerin kendi el yazılarından şiirleri

Güler Kamer'in ünlü şairlerin kendi el yazılarıyla yazdığı şiirlerden oluşan bir koleksiyonu var. Yaklaşık 60 şairin şiirinden oluşan koleksiyon Robert Kolej'deki bürosunun bir duvarını bütünüyle kaplıyor. Koleksiyonun en nadide parçasını da Cemal Süreya'nın bir şiiri oluşturuyor.

Bunu söylemekten hiç çekinmiyorum, disiplin kuruluna gelen öğrencilerime de zaman zaman kendimden örnek veriyorum. Öğrenci sınıfta kalmış olsa bile bunu aşağılık kompleksine dönüştürmemeli ya da veliler ve eğitimciler tarafından bu sıfat öğrenciye yapılandırılmamalı. İnsan hayatının bir döneminde başarısız olabilir. Eğer o başarısızlık ileride bir başarıyı getiriyorsa, kişiyi kamçıyorsa belki de yaşanması iyi olur.

Edebiyata düşkünlüğünüz de ACI'da mı başladı?

Küçük yaştan itibaren ilgi alanım edebiyat, uyaklı ya da serbest vezin şiirlerdi. Sanırım aileden gelen bir düşkünlüktü bu. Annem babasının tek kızı olduğu için onun baskıcı tutumuna boyun eğmiş ama potansiyeli olan bir kadındı. Ramazan gecelerinde aile meclisi ve komşulardan oluşan kadınlı-erkekli grup bir araya gelir; annem de onlara roman ya da tiyatro eserleri okurdu. Annemin sesinden Çalikuşu'nu, Ann Frank'ın Hatıra Defteri'ni, Acımak'ı ve daha birçok eseri dinledim. Bir de radyo tiyatroları olurdu, haftada iki gün. En

büyük mutluluklarımdan biri annemin dizi dibinde radyo tiyatrosunu dinlemektir. Annemin yetişmemdeki olumlu etkisini yabana atmamak gerekir.

ACI'da okurken edebiyata dair neler yaptınız?

Okulda hep edebi yönümlü ön plana çıktım. Kendimi en iyi gösterebildiğim alan burasıydı, iyi yazıyor, iyi konuşuyor, iyi okuyordum. Hazırlık yılından itibaren Türkçe öğretmenimin de yönlendirmesiyle her törende yer alırdım. Giderek bu organizasyonların yapımını da üstlendim.

Mezuniyetin ardından üniversite hayallerinizin önü neden tıkandı?

O yıllarda Türkiye'nin gündemi çok karıştı. Annem beni İzmir dışına göndermek istemedi. Atak ve heyecanlı yapım da böyle düşünmesine neden oldu belki. Haksızlığa gelemez, çabuk sözcü oluverirdim. Başıma bir işler geleceğinden endişe ettiğinden dolayı üniversite hayallerimin önü kapandı. Erken bir evlilik yaptım, 21-22 yaşında da anne oldum. Evlilik ve annelik beni bir yere kadar

Rehberlik etkin bir birim olmalı

Güler Kamer, ACI'da görev yaptığı zamanlardan beri rehberlik biriminin çalışmalarına ayrı bir önem verdiğini söylüyor.

"Öğrencilerle empati kuramazsanız onları doğru anlayamaz ve analiz edemezsiniz, o zaman da rehberlik de göstermelik bir birim olarak kalır. İdarecilerin öğrenciler hakkında bilgi aldığı bir kaynak olmaktan öteye gitmez ve doğru bilgi de gelmez o zaman. Öğrenci kendini güvende hissetmez ve açılmazsa eğitim kurumu olarak işiniz zorlaşır. Hepsı büyük bir organizmanın

parçalarıdır. Öğrencileri iyi analiz edemezseniz ve iyi tanıyamazsanız o dinamizm elinizde patlar. Atom, çok güçlü bir bombaya dönüşebilir ama parçalar ayrıldığında dünyayı anlamanıza yardım eder. İşte gençler de böyledir, çok dinamik ve enerjiktir. Bu zenginliği doğru yönetebilmek için okullardaki rehberlik birimi çalışmalarına ayrı bir önem verilmelidir."

tatmin ediyordu, içimde hep yaratıcı işler yapma arzusu vardı. Çok okuyordum, dayımdan kalan kütüphaneyi daha da zenginleştirdim. Şiir ve öykü denemeleri yazmaya başladım, bunlar bir iki dergide de yayımlandı. Bir dönem gönüllü olarak ACI Mezunlar Derneği'nin başkanlığını, sonra da Okul Aile Birliği'nin de Genel Sekreterliğini yaptım. O dönemde ailelerin eğitime katkı sağlamasına ön ayak olacak adımların atılması ile ilgili pek çok çalışma gerçekleştirdik. Bütün bunların dışında mezunlarla **Perşembe Sanat Geceleri** diye bir dizi etkinlik başlattık. **Şükran Yücel (ACI '71)**'le birlikte **Bristol Binası**'ndaki şömineli odada **Felsefe ve Şiir Geceleri** düzenledik. Gündemde değerlendirilebilecek hangi tema varsa gecelerin konusu da o oluyordu. İzmirli sanatçılar da katılıyordu bize. **Mehmet H. Doğan**'ın başkanlığında düzenlediğimiz şiir gecesi gerçekten unutulmaz bir paylaşımdı.

Sonra neden devam ettirilmedi bu buluşmalar?

Dünya Tiyatrolar Günü sebebiyle İzmir Devlet Tiyatrosu'ndan bir tiyatrocuyu okula davet ettik ve ne yazık ki o geceye Şükran Yücel ve benim dışında kimse gelmedi. Hayal kırıklığına uğradık. Gördük ki insanların hayatında edebiyat ve tiyatronun bizimki kadar yeri olmayabiliyor ya da o gün daha öncelikli

işleri çıkabiliyor. Bu yüzden devam etmedik. Ama İzmir bu konuda hep öncü olmuştur, sanat etkinlikleri farklı şekillerde devam etmiştir. Son olarak **Bahar Vardarlı (ACI '68)** ve **İsmet Ablâ'nın (Noonan, ACI '54)** yeni kitapları çıktı. Onlar hâlâ okuma grupları yapıyor.

Neydi sizi öğrencilikte ikinci baharınızı yaşamaya iten sebep?

İlginç bir öyküsü var benim üniversiteye gidişimin. Oğlum 1988'de üniversite sınavına girmişti. Ertesi sabah onun bir kağıda not ettiği yanıtlarını gazetesinin verdiği cevap anahtarıyla kıyaslarken 'Bakalım ben kaç net çıkaracağım' deyip soruları çözmeye başladım. Türkçe'de netlerim çok yüksekti. Sosyal ve felsefede de fena sayılmazdım. Herkes kalkıp kahvaltıya oturduğumuzda hem oğluma güzel haberi verdim hem de o arada kendi netlerimin de hiç fena olmadığını, ACI'nın bana güzel bir temel kazandırdığını söyledim. O zaman eski eşim 'sen de üniversiteye git o zaman' diyerek biraz da espiyle kaşık bir fikir attı ortaya. Ben de *"Bana bu kapıyı aralarsanız sonuna kadar giderim. Ama desteği yarıda keserseniz üzülürüm"* dedim. Çocuklarım da son derece olumlu yaklaştı ve o andan itibaren ben de üniversiteye hazırlanmaya başladım. En çok matematikte zorlanıyordum çünkü okulda matematiği hiç Türkçe görmemiştim. Konulan Türkçe

ve İngilizce, iki farklı kaynaktan çalıştım. Sınavda 12 matematik netim vardı. Türkçe ve diğer alanlardaki netlerim yüksekti, Ege Üniversitesi Edebiyat Bölümü'ne iyi bir puanla girdim.

Onca yıldan sonra yeniden öğrenci olmak tuhaf gelmedi mi size? Oğlunuz yaşındakilerle aynı sınıfa paylaşmak...

Beni motive edenlerin başında oğlum yaşındaki sınıf arkadaşlarımın bana karşı tutumları ve paylaşım çabaları geliyordu. Tuttuğum notları alırlar, bana her zaman saygı ve sevgiyle yaklaşırlardı. Hatta final zamanları beş-altı kız öğrenci bana gelir, hep birlikte ders çalışırdık. Onlardan ikisi şu anda ACI'da öğretmenlik yapıyor. Bir sınıf arkadaşım burada, bir diğeri Koç Lisesi'nde öğretmen.

Bir de dereceyle mezun olmuşsunuz.

Bölüm ve fakülte birincisi olarak mezun oldum, diplomamı her birimizin üzerinde çok emeği olan Prof. Dr. **Tunca Kortantamer**'in elinden aldım. Diplomayı verirken *"Her sınıfa sizin gibi bir Güler Ablâ olsa bizim işimiz çok kolaylaşır"* diyerek beni çok duygulandırdı. Birinci olduğum için benden bütün fakülte adına konuşmamı istediler. Gençlerin önüne geçmek istemiyordum, ikinci konuşsun istedim. O zaman bölüm başkanımız Prof. Dr. **Ömer Faruk Huyugüzel** ikincinin başka bir fakülteden çıktığını ve edebiyat

Güler Kamer ve arkadaşları "Talent Show" sonrasında. (arka sırada ortada)

Güler Kamer üniversiteden mezuniyetinde eğlu ve kızıyla birlikte.

"Beşli bir yerde"nin dördü: Tirale Günay Çapa (soldan 1.), Anet Bankman Gomet (soldan 2.), Güler Kamer (soldan 3.), Sevinç Hepakçın (soldan 4.). Kerime Arsan o sırada derste olduğu için karede yer almıyor.

2009 Robert Kolej mezuniyet töreninden

bölümü olarak bu onuru yaşamak istediklerini söyledi ve beni konuşmaya ikna etti.

Peki mezuniyetten sonra neden hemen ACI'da öğretmenliğe başlamadınız?

Meslek hayatıma Özel İzmir Lisesi'nde Edebiyat Öğretmeni olarak başladım. O zaman ACI'nın Türk Müdür Başyardımcısı **Bercis Toğulga**, "Neden kendi okulunda öğretmenlik yapmıyorsunuz?" diyerek sitem edince "kimse kayırdığını düşünün istemediğimden" demiştim. İlk görevim benim için iyi bir deneyim de oldu. Bir yılın sonunda bana idarecilik teklif ettiler ancak ACI'dan gelen teklif daha ağır bastı ve kendi okuluma bu kez öğretmen olarak geri döndüm. ACI'daki ilk yılımda orta üçlerden iki, lise birlerden bir, lise üç seçmelilerden de iki sınıfa derse girdim. Gerçekten çok yoğun bir programım vardı ama vermeye o kadar hazırdım ki yoğun tempo hiç gözümü korkutmadı.

İdarecilik serüveniniz nasıl başladı?

Öğrenmeye ve öğrendiklerimi paylaşmaya açık bir insanım. Okulda da çok faaldim. Bu da dikkat çekiyordu. Öğretmen olarak üçüncü yılımda, müdür yardımcımızın yıl sonunda ayrılacağını açıklaması üzerine Amerikalı Müdürümüz Dr. **Steinberg** ve **Bercis Hanım**, bu pozisyona aday olmam halinde beni destekleyeceklerini söylediler. Aday oldum, başka aday da çıkmadı. İdarecilerin ve tüm akademik kadronun desteği olmasaydı dört yıl Lise Dean, üç yıl da Türk Müdür Başyardımcısı olarak görev yapamazdım.

Robert Kolej'e nasıl geldiniz?

2003 yılında Robert Kolej'e Türk Müdür Başyardımcısı olarak geldim. O sıralarda **İsmet Noonan**'ın kızı **Diane Noonan** (ACI '78), Robert Kolej'de hem idareci hem de öğretmen olarak çalışıyordu. Arayıp bu pozisyon için arayışta olduklarını, isminin geçtiğini söyledi. Ardından eğitim toplantılarından aşına olduğum **Maraya Orhon** telefon etti ve

okulun Türk Müdür Başyardımcısı **Esin Hoyi** (ÜAA '58)'in ayrıldığını, bu pozisyona da beni düşündüklerini resmen söyledi. Çok gururlandığımı ama köklerime bağlı biri olduğum için bunun mümkün olamayacağını söyledim. Tesadüf bu ya, konuşmadan iki gün önce de okul gazetesi için "Seni neden bu kadar seviyorum ACI?" temalı bir yazı yazmıştım. Sonra konu aile içinde de gündeme geldiğinde eski eşim, bunun çok onurlandırıcı bir teklif olduğunu, Türkiye'nin en prestijli okulundan gelen bu teklifi iyi değerlendirmem gerektiğini söyledi. Profesyonel düşünmem, çok iyi tartmam gerekiyordu.

Kalbiniz ACI'da aklınız Robert'te kalmış sanki. Robert Kolej'den yana karar vermenizde neler etken oldu?

Robert Kolej'de attığım her adımın kendi okullarıma da bir faydası olacağını düşündüğüm için teklifi kabul ettim. Neticede burası Türkiye'nin en iyi okullarından biri. En zeki öğrencilerin olduğu, çok büyük bir yerleşke. Ben de görevim gereği Özel Yabancı Okullar Sınav Yürütme Kurulu'nda görev aldım, bakanlığa giden heyetler içinde bulundum, etkin görev ve sorumluluklar yükledim. Bütün bu çabaların sadece Robert Kolej'e değil, kendi okullarıma ve Türkiye'deki diğer yabancı özel yabancı okullara katma değer sağlayacağına inanıyorum.

Bu kadar parlak öğrencilere öğretmenlik yapmak çok keyifli olsa gerek.

Kesinlikle öyle. Ben hep öğrencilerimle sınıf duygusu olmayan yaratıcı bir ortamda ders yapmayı hayal ediyordum. İstiyordum ki öğrenciler alışılmış kutucukların içine yerleştirilmesin, duvarların, birtakım sınırların içine hapsedilmesin. Klasik eğitim anlayışı bunu yapıyor, standartlaştırıyor. Oysa ne Amerikan ne de Robert Kolej öğrencileri bu standartlara uymuyor. Bu aslında uygulanan müfredatın oturmuşluğu ve esnekliğinin bir göstergesidir. ✓

Basın mensubu mezunlarla buluşma

1948-2003 arası Üsküdar Amerikan Lisesi, Tarsus ve İzmir Amerikan Koleji mezunu basın mensupları SEV yönetimiyle bir araya geldi.

Sağlık ve Eğitim Vakfı (SEV) yönetimi ile SEV'in hamisi olduğu Üsküdar Amerikan Lisesi, Tarsus ve İzmir Amerikan Koleji mezunu basın mensupları, 16 Şubat 2010 tarihinde Feriye Lokantası'nda düzenlenen akşam yemeğinde bir araya geldiler. Katılımcıların farklı okullardan ve dönemlerden mezun olmaları, aynı dili ve ruhu paylaşmalarına engel değildi. O gece 1948 mezunundan 2003 mezununa kadar herkes okulunu ve anılarını ortak paydaya koyarken hayat ve sanat üzerine sohbetler yapıldı, siyasi, ekonomik ve toplumsal gündem üzerine görüşler paylaşıldı. Yönetim Kurulu Başkanı K. Erhan Dumanlı ve Mütevelli Heyeti Başkanı Prof. Dr. İlter Turan'ın konuklara hitaben

yaptıkları konuşmanın ardından Vakfın Genel Koordinatörü Ziya Köseoğlu SEV ve kurumlarıyla ilgili kısa bir bilgi verdi. Yemek öncesinde kokteylle başlayan gece, **Leyla Umar**'ın fotoğraf makinasına verilen "aile fotoğrafı" pozunu ve kahkahalar eşliğinde sona erdi.

Geceye katılan basın mensubu mezunlarımız:

Leyla Umar (ÜAA '48)
Mete Akyol (TAC '55)
İpek Çalışlar (ÜAA '65)
Oral Çalışlar (TAC '65)
Neşe Düzel (ACI '74)
Ümit Alemdaroğlu (ACI '74)
Ayhan Sicimoğlu (TAC '70)
Nazlı Tolga (ÜAA '97)
İrem Köker (TAC '99)
Leman Ateşok (TAC '01)

Geceye katılan basın mensubu mezunlar anı defterine şunları yazmış:

Mete Akyol: "Aynı çatılar altında aynı eğitimi paylaştığımız okuldaşlarımızla zaman zaman da olsa, yeniden aynı çatı altında bir araya gelmek, eğitim dönemi iklimimizi yeniden yaşattı bana."

Neşe Düzel: "Bu akşam kendimi çok iyi hissettim. Bu, bir yere ait olmaman ve o ait olduğum yerin iyi bir yer olmasının yarattığı iyi bir hissi bende. Yaşlanıyor muyum ne? İyi ki sizlerden biriyim ve iyi ki bir parçamla Amerikan Kolejliyim."

Oral Çalışlar: "Benim sevgili okulum TAC, dünyaya gözümü orada açtım. Ufkum TAC'de açıldı, genişledi."

Leyla Umar: "Bu gece, yıllardan beri buluşamadığım okul arkadaşlarımla, üstelik tamamen sürpriz bir akşam yaşadım. Çok mutluyum."

Detaylı bilgi için
5110'a BUL
yazıp gönderin

siestâ

3. ETAP SATIŞA ÇIKTI!

%5
PEŞİNAT

%0.85
FAİZ ORANI

120 AYA
KADAR VADE

PEŞİN ÖDEMEDE
%6 İNDİRİM

Tükendikçe genel tendir anaç fiyatımız olup, Soyak teknik gereklilikler dâhilinde her türlü değişiklik yapma hakkına sahiptir.

444 0 795 www.soyak.com.tr
7/24 İnternette Satış

SOYAKsiestâ

The American Board in the Narrative of a British Agent

Reflecting on the Board's First Hundred Years in Turkey

Historians view travelers' accounts skeptically. Reports about a place and its inhabitants by passers-through can be superficial and sometimes convey misunderstanding rather than awareness. Yet, the narrative of an observant voyager with an analytical mind can be insightful. Travel writing can also provide an overview of an involved topic—such as the history of the American Board during its first 100 years in Anatolia.

Across Asia Minor on Foot, the narrative of Englishman W.J. Childs, who trekked across central Turkey in 1911-12, serves this purpose well. During his five-month, 1300-mile journey from Samsun to İskenderun, Childs visited several centers belonging to the American Board. His account, particularly of the facilities at Merzifon, illustrates the Board's situation in Turkey at its high-water mark, on the eve of the First World War. W.J. Childs is an enigma. Reportedly, he worked for British Intelligence. The lack of biographical information in his book, as well as an absence of sources about his life, lends support to this claim.

Childs devotes two chapters of *Across Asia Minor* to describing the American Board's institutions at Merzifon. It was a prototypical establishment, and Childs' portrayal would have been almost equally valid for similar Board centers at more than 20 locations throughout Anatolia. Moreover, the vigorous, businesslike, and changing nature of the work he illustrates was a hallmark of the American Board's overall efforts in Turkey since their inception a century earlier.

To underscore the scale of the Board's Merzifon operations, Childs relates that they hardly resemble the popular view of a mission, which he colorfully depicts as a village of "native huts" in a tropical locale, with a

The American Board property at Merzifon, showing buildings of Anatolia College and the hospital.

couple of larger huts as school and church, presided over by "an . . . amiable, white-bearded man . . ." who "rides a horse, carries Bible and umbrella, and gathers natives about him in the shelter of convenient palm-trees."

In 1911-12, the Board's Merzifon center consisted of more than 15 buildings, many solidly constructed of stone and iron, occupying about 20 acres (roughly 80 dönüm) of land. The complex comprised various institutions, which Childs enumerated as follows: Within the compound are the buildings of Anatolia College, a High School for girls, a school for deaf mutes, a hospital of sixty or seventy beds, and a Boys' Home. There are also workshops in which trades are taught, and college students may earn the cost of their education; a flour mill capable of grinding for a population of 4000; a bakery; a printing press and book-bindery; the houses of the Americans; and a Turkish bath.

This group of buildings was one of a number of comparable properties spread around Turkey. All belonged to the American Board of Commissioners for Foreign Missions (ABCFM), which Childs notes was a

Anatolia College and students.

corporate Protestant mission agency that had been formed in 1810. Known in short as the American Board, it was not tied to a single denomination, nor was it an ecclesiastical body. Its religious and philanthropic aims were set out in a charter that had been granted by the state of Massachusetts in 1812.

Childs' image of a man on horseback, establishing outposts in unknown lands, might have seemed more appropriate for Merzifon had he been writing roughly 80 years earlier, when the American Board was exploring Anatolia for potential areas of labor. The 1830-1 journey of Eli Smith and H.G.O. Dwight across Turkey to Georgia and Persia is the best known expedition. Traveling on horseback—*"tartar . . . style . . . with unshaven lip and turbaned head,"* Smith and Dwight were the first members of the American Board to visit the region's interior cities and towns.

Despite their report that approximately 1000 of Merzifon's 5000 homes belonged to Christians—the Ottoman Empire's minority population that was a focus of the Board's work until World War I, the agency did not commit resources there immediately. In 1852, at the request of the local Protestant community, two American families moved to Merzifon, establishing it as a Board station.

Nonetheless, the town did not witness significant investment until 1864, when the Board transferred a men's seminary and girls' school from Istanbul to Merzifon. Henceforth, the station grew steadily. After several years of renting quarters, the Board purchased land and erected a building for the seminary (1871). In

1883, it opened a boys' high school, which was reconstituted as Anatolia College four years later. The other facilities mentioned by Childs sprang up over time around this core. His description of the property suggests arbitrary growth: *"Regularity has not been attempted in laying out the [Merzifon] compound. Buildings were erected and added to as suited the immediate purpose, and so a picturesque village has grown up . . . No two houses are alike, nor on the same line of frontage."*

The irregular layout of the complex not only reveals the Merzifon station's random development but also reflects the fluid pattern of the American Board's work in Anatolia during the nineteenth century. From a fundamental aim of introducing Protestant teachings to the Christians of Anatolia in the 1820s and '30s, the Board's labor assumed added dimensions in the following decades.

After the Ottoman Empire's recognition of its Protestant subjects as a millet in 1847, the American Board focused on creating institutions for this community's spiritual and intellectual advancement. Board members established residences, or *"stations,"* in urban areas with Protestant inhabitants and helped organize churches and elementary schools. As the community grew, care of these institutions was left to locals, and the Board shifted attention to founding secondary schools and colleges, especially in the 1860s and '70s. Post 1880, it began opening benevolent enterprises such as orphanages, clinics, and hospitals.

Statistics illustrate this evolution. In 1845, the American Board had five stations and 35 personnel in Anatolia. A decade later, the number of stations had climbed to

American Board staff at Merzifon.

15 and staff to 61. In 1860, 109 (mainly rudimentary) schools were associated with 23 stations. By 1914, the number of schools had reached 450. Most were elementary schools operated by local teachers in scattered villages, but they also included 17 high schools and seven colleges. At this time, the American Board was also running nine hospitals and ten clinics in Turkey, and its personnel topped 200.

As the Board expanded, those it served became more varied. Childs' narrative, for instance, accentuates the ethnic and social diversity of Anatolia College's student body. This was a common feature of many of the agency's other institutions in Turkey during this era. Anatolia College, the chief work of the Mission, is an American college, in all but its students, set down in Asia Minor. Very interesting it was to see the various races, more than a dozen in all, which figured among its students, and to learn the places whence these students came. Their homes were in Dalmatia, Albania, the Aegean Islands, the . . . Balkan countries, European Turkey, Asia Minor, and, least expected of all, in Russia. The range of academic offerings, as well as a disciplined atmosphere, encouraged non-Protestant Christians to send their sons and daughters to American Board schools, where they often outnumbered the Protestant enrollees. In 1912, Anatolia College's curriculum comprised a broad array of subjects in the humanities and sciences, which were virtually unobtainable anywhere else regionally. Eighty-one students were Protestant, whereas 268 belonged to either the Gregorian or Orthodox Churches. After the Young Turk Revolution of 1908, Muslim students even began registering at

Board schools. Sixteen attended Anatolia College in 1912.

In contrast to schools, American Board medical facilities served a universal clientele from their commencement. Childs emphasized this in his account of Merzifon: "*More than college or school, more than any other form of missionary enterprise, the Mission Hospital at Marzovan reaches people of all races and faiths. It alone—and like it other mission hospitals—attracts the Moslems . . . to the hospitals they come as readily as any, and for the doctors have nothing but regard and gratitude.*"

With a staff of 20, headed by two American doctors, the Merzifon hospital examined 40 patients a day on average in 1910. During Childs' visit, a new hospital building was under construction. Designed to accommodate 150 beds, it would double the capacity of the old facility. Considering Childs' description of the vast number of "*pitiable . . . suffering mortals*" who journeyed there for days on end by carriage or bullock-cart, riding on donkeys, or hobbling on foot, from as far away as the Black Sea and even the Mediterranean, it was an obvious need.

Besides the hospital, several other buildings were being erected at Merzifon in 1911-12, including a gymnasium, quarters for classrooms and dormitories, and a new library and natural history museum. Construction was costly, and the annual catalogue for Anatolia College and its associated institutions contained numerous appeals for support.

From its founding, the American Board relied on donors' generosity to fuel its work around the world. Successful fundraising ensured survival and growth. As the Board's operations in Anatolia expanded, tapping new sources became critical. In 1845, the Board's entire expenditure for its work worldwide was \$216,817, of which \$25,614 was spent in Turkey. Total donations that year reached \$255,112. By 1914, the American Board was spending over \$300,000 annually in Turkey, approximately 1/3 of its global expenditure of about \$1,000,000. Receipts from contributions that year were \$1,140,547.

Of particular significance is the financial support for the Board's work from American Protestant women. Since the creation of a women's auxiliary to the ABCFM—the Woman's Board of Missions—in the

Patient arriving at the Merzifon Hospital.

Girls' school at Merzifon

late 1860s, stations like Merzifon owed much to female donors, as well as to female personnel (more than half of the Board's employees by 1914 were single women, which contrasts markedly with the earlier period of Smith and Dwight).

The importance of consistent patronage was readily apparent to Childs, and he mentioned the Merzifon station's drawbacks and advantages in this regard. Marzovan Mission complains that by reason of situation it does not have as good opportunities for securing bequests and gifts as those more favoured mission which stand upon the coast. . . . Rich men keep to the coast, see the great missions there, with . . . buildings erected upon historic spots, and giving and bequests by will follow. . . .

And yet Marsovan has not done badly for itself. There are missions still further inland which look upon it as a sort of . . . privileged metropolis of missions. Far and wide these missions . . . speak of Marsovan as the "*Gilt-edged Mission*," which . . . attracts . . . money. The American Board's methods for attracting money progressed with its expansion. A perennial tool was its monthly newsletter, the *Missionary Herald*, which not only informed the Board's supporters of global operations, but also publicized financial needs, appeals for donations, and the largesse of benefactors. Individual members of the Board also played key roles in acquiring funds. Coinciding with the growth of the Board in Anatolia in the 1850s, a special fundraising body was also formed in England. Named the Turkish Missions Aid Society, it served as a crucial source of donations from Great Britain into the early twentieth century.

As the Board's investments in Turkey rose, a critical new administrative post was added to the staff of its institutions, which Childs describes at Merzifon.

Long ago the Mission found that its business affairs did not prosper in the hands of preachers, educationalists, and doctors. So a Business Manager and Treasurer was brought from America and charged with transacting the Mission's affairs. You may see him now in his office, with all the block and tackle of business around him—safes, ledgers, letter-books, piles of correspondence and all the rest of it—and he is a busy man.

Besides treasurers at individual stations, a chief financial officer was based at the Board's central office in Istanbul. He was responsible for overseeing the accounts of the entire region, as well as acting as a liaison with the home office in Boston. Financial records were kept in exacting detail, and even seemingly insignificant receipts were preserved.

Precise accounting was essential for the American Board's operations in Anatolia in 1911–12. The Board possessed vast influence and assets. Its schools, hospitals, and other facilities around Turkey served many thousands annually, and its properties were valued in the millions of dollars.

Concluding his description of the Merzifon station, W.J. Childs recounts a tradition of those who served there to gather at an old walnut tree, "*The Parting Tree*," about a mile outside the station compound, when colleagues were setting off on travels.

During many years it had been a custom of the Mission to go there in a body and say farewell to those who were leaving—for not seldom these proved to be last farewells. But the owner of the tree took offence . . . [and] the tree was felled. Now you are shown merely the stump, and hear about the practice which grew up about the spot has fallen into disuse, as if with the tree went the associations which had hallowed it so long. This anecdote contained an omen. When Childs wrote it, the American Board was, as we now realize, at the pinnacle of nearly a century of accomplishment and investment in Turkey—for it was on the brink of change that would alter forever its institutions and their associations. Childs could not have recognized the portent in his words. Or could he? After all, it seems he was a British agent. ✓

Mystery Pix

Can you identify the subject, location, and approximate date of this photograph from ABH history? Special credit will be given to anyone who can send their thoughts or reminiscences about the activity pictured. E-mail your responses to Brian Johnson (bdjohnson62@gmail.com).

The answers will be published in the next issue of the magazine.

Doğru cevabı ilk gönderen mezunumuza bir SEV-YAY yayını olan
An American Cook in Turkey kitabını armağan ediyoruz.

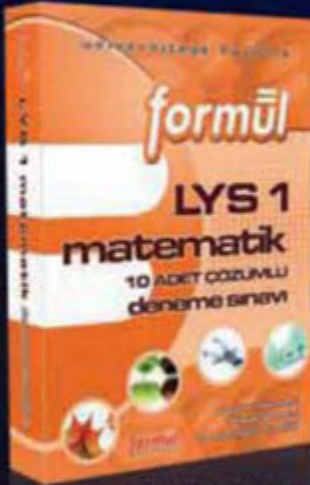
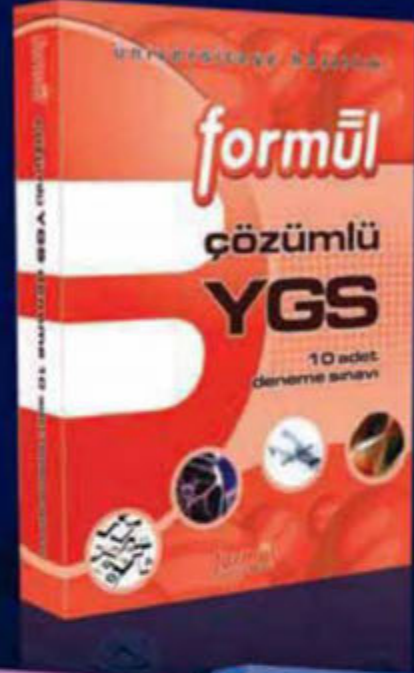
Identifying the Pix

The Mystery Pix photograph from Buluşma's last issue shows a gathering perhaps for "Bazaar Day" in the Green Amphitheatre at Izmir's American Collegiate Institute, c. 1970. Given the number of individuals pictured, we won't name them all, only the first respondent and Mystery Pix winner, Semra Ergezen Çakar, who identified herself in the third row from front, all the way to the right. This quiz generated the most number of answers to the Mystery Pix to date. Those who responded correctly are Betül Uncu Ulukut, Nükhet Tükel İzmiroğlu, Beynün Erener Özkan, Sema Çağlayan, and Şeyda Vardarlı Akkan. Thank you, graduates of ACI!

formül yayınları

YGS ve LYS'de
başarıyı
formül'ün
çözümlü
deneme sınavlarıyla
yakalayın...

10 adet matematik kitapçığı
10 adet geometri kitapçığı
10 adet çözüm kitapçığı

10 adet fizik kitapçığı
10 adet kimya kitapçığı
10 adet biyoloji kitapçığı
10 adet çözüm kitapçığı

10 adet Türk dil ve edebiyatı kitapçığı
10 adet coğrafya I kitapçığı
10 adet çözüm kitapçığı

10 adet tarih kitapçığı
10 adet coğrafya 2 kitapçığı
10 adet felsefe grubu kitapçığı
10 adet çözüm kitapçığı

başarının formülü!
Şimdi tüm kırtasiyelerde ve sanal marketimizde

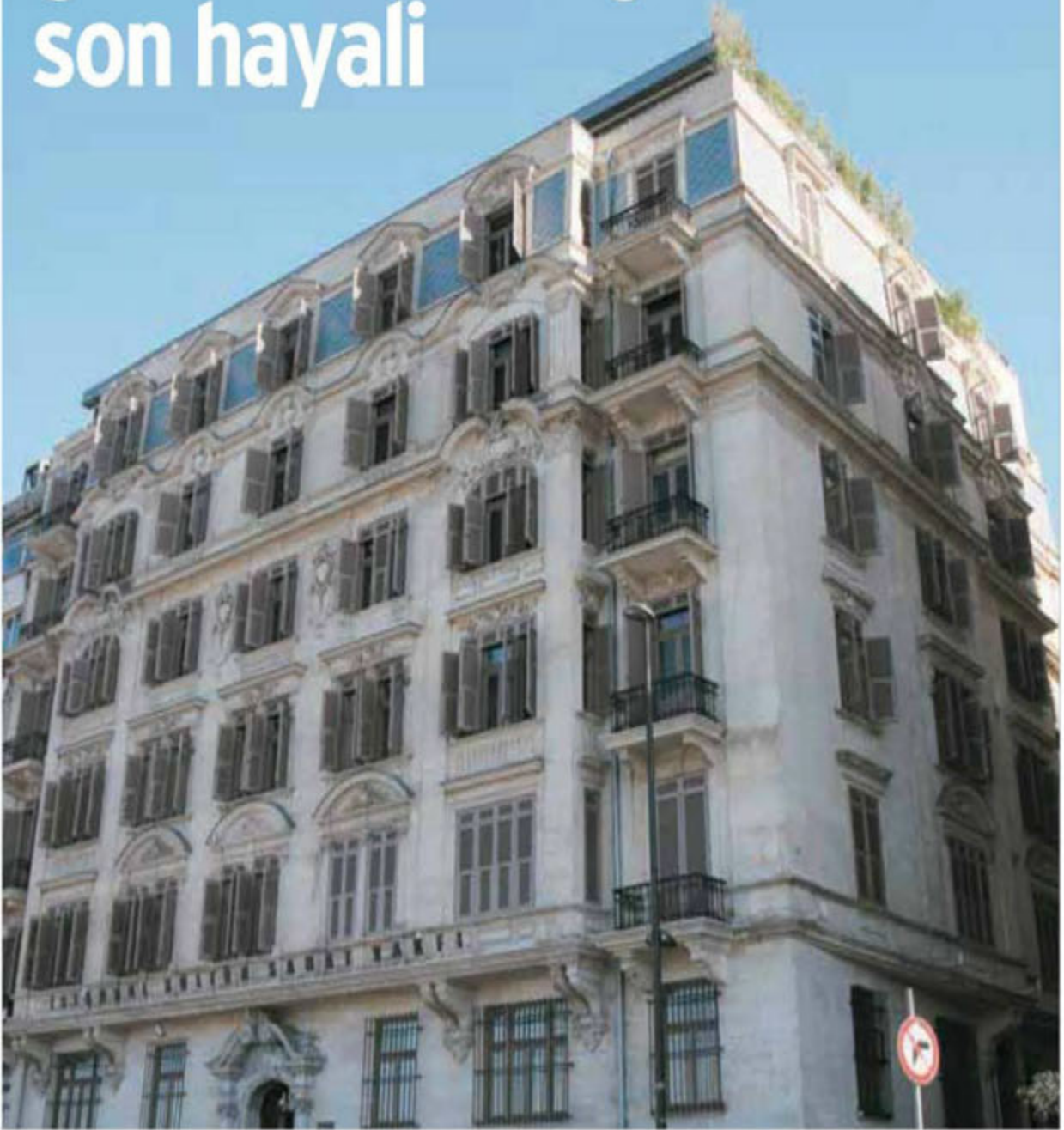
formül
yayınları

sanal market: www.final.com.tr

GENEL DAĞITIM:
FINAL PAZARLAMA Güneşli Evren Mah. Halkalı Cad. Kuru Sok.
No : 3 / 1 Başoğlu İstanbul
Tel : 0212 604 10 00 Faks : 0212 651 43 43

Çıktı

Deniz Palas, Şakir Eczacıbaşı'nın son hayali

Kısa bir süre önce kaybettiğimiz Şakir Eczacıbaşı, İstanbul Kültür ve Sanat Vakfı (İKSV)'nin yeni binası Deniz Palas'ı İKSV'ye gelir getirecek fonksiyonlarla zenginleştirmek istemiş. Bu yüzden ünlü sanatçıların eserlerinin satıldığı bir Tasarım Dükkanı, sanatseverlerin buluşması için salon, restoran ve kafe gibi ayrıntıları da binaya eklemiş. İKSV Genel Müdür Yardımcısı Ömür Bozkurt (ÜAA '73) ile sanat ve kültür hayatımıza yön veren İKSV'yi konuştuk.

İKSV Genel Müdür Yardımcısı **Ömür Bozkurt (ÜAA '73)**, bir ekol, bir yaşam tarzı dediği İKSV ruhunu ve o ruha uzun yıllar rehberlik eden **Şakir Eczacıbaşı**'yı anlattı. *"Burası kanımıza bir kere girdi mi bir daha kurtuluşu yok"* diyen Bozkurt, Film Festivali'nde yarım zamanlı başlayan İKSV kariyerinde 20. yıla ulaşmanın mutluluğunu yaşıyor. Dolu dizgin giden tempoda sevdiği işi yaptığı için kendini çok şanslı sayıyor. Üstelik Türkiye'de adı sanat ve kültürle özdeşleşmiş, adeta bu alanda otorite haline gelmiş bir kurumda çalışmak da cabası.

Şakir Eczacıbaşı ışıklar içinde yatsın diyerek söze başlayalım ve bize İKSV'yi anlatmanızı isteyelim.

İKSV Dr. Nejat Eczacıbaşı tarafından, Cumhuriyetin 50. yılında kuruldu. Onun vakfa ait bir mekan kazandırma düşü, 1993 yılında yönetim kurulu başkanlığını devralan Şakir Eczacıbaşı tarafından 2009 yılında gerçekleştirilmiş oldu. Şakir Bey, bu görevi üstlenmeden önce de film festivaliyle yakından ilgileniyordu.

Uzun yıllar Şakir Bey'le çalıştınız. Biraz anlatır mısınız? Nasıl bir liderdi?
Şakir Bey çalışması hem zor hem de çok heyecan verici, sanatçı yönü güçlü, kuvvetli bir kişilikti. Onun heyecanı bizi motive eder ve yüreklendirirdi. Kendisinin de sıklıkla ifade ettiği gibi işadamlığı onun hobisiydi. Vakıf onun döneminde çok farklı yerlere geldi ve bundan sonra da gelmeye devam edecektir. İKSV, dünyada beş festivali (film, müzik, tiyatro, caz ve bienal) bir arada yapan tek sanat kurumudur. **Film Ekimi ve Mini Fest**

gibi ara tatları, yurtdışındaki çeşitli sanatsal projeleriyle de dikkat çeker.

Şakir Bey'in son dönemde gerçekleştirmek istediği bir hayali var mıydı?

Hep daha yükseğe gitmek, daha fazlasını yapmak, daha büyüğünü gerçekleştirmek onun hedefiydi. Yeni binamız için çok uğraştı. **Deniz Palas**'ın bir hayalden gerçeğe dönüşmesi beş yıl sürdü. Şakir Bey, beş yıl önce bu binanın önünden geçerken 'satılık' ilanını görüyor ve o anda binaya vuruluyor. Ancak yeterli bütçe yok. Zaten kültür sanat kurumları hele de ülkemizdekiler çok büyük finansal bütçelerle çalışan kurumlar değiller. Örneğin İKSV'nin bütçesinin yüzde 75'i sponsorluklardan gelir. Bilet gelirleri ve devlet katkısı da vardır ama çok tatminkâr oranlarda değiller. Şakir Bey, bütün bunları gayet iyi biliyordu ama hayalinden hiç vazgeçmedi. Bugün binamızın girişinde 15 kişinin isminin olduğu bir bağışçı listesi

yer alır. Şakir Bey, o 15 kişiyi binayı satın alması için tek tek ikna etti. Satın almakla iş bitmedi. Binanın restorasyonu için yeni kaynak arayışları sürdü ve bugünkü duruma gelinceye kadar beş yıl geçti. Yaşadığı süre boyunca bina için yeni kaynak bulmak Şakir Bey'in gündeminin ilk sıralarındaydı. Hayali de, hedefi de **Deniz Palas**'ın bittiğini görmektir kısaca. Binanın tüm fonksiyonlarıyla hizmet vermesine tanıklık edemedi belki ama rüzgarın yelkenleri doldurmaya başladığını gördü. Geçen aralık ayının başında **Deniz Palas**'taki ilk mütevelli toplantımıza Şakir Bey de katıldı. Zaten sonra da hastaneye yattı.

Deniz Palas, İKSV'nin merkez ofisi olmaktan başka anlamlar da yüklenmişe benziyor. Dikkat çekici neler var?

Binanın iç alanlarının hangi amaçlarla kullanılacağını belirlemede Şakir Bey'in görüşleri yönlendirici oldu. **Deniz**

Ömür Bozkurt, kendisi gibi Üsküdar Amerikan mezunu **Mine Taş**'la birlikte. Mine Taş, İKSV Sponsorluk Yönetmeni olarak bayrağı Ömür Bozkurt'tan devralmış.

Palas'ı İKSV'ye gelir getirecek fonksiyonlarla zenginleştirmek istedi. Bu yüzden tasarım dükkanı, müze, restoran, salon ve kafeden oluşan cazip alanlar ekledi. Tasarım dükkanında, İKSV Tasarım tarafından çeşitli sanatçılara ismarlanan ürünler ve tasarım nesneleri satışa sunuluyor. Gerçekten hem turistik hem de sanatseverler için ideal bir alışveriş noktası. Restoran, biraz da Şakir Bey'in gurmeliğiyle alakalı. En üst katımızda muhteşem Haliç manzarası eşliğinde Borsa tarafından işletilen restoranımız kısa zamanda büyük ilgi gördü. Binanın girişindeki kafemiz çok yakında açılıyor. Ayrıca uzun yıllar vakfın mütevellî kurulu başkanlığını yürüten **Leyla Gencer** için ayrılan özel bir mekân var. Burada ünlü divaya ait eşyalar sergilenecek. Öte yandan en büyük hayalimiz bir salondur, o da bu binamızda gerçeğe dönüştü. Bina arkasından ayrı bir girişi olan salonda farklı disiplinlerden gösteriler sahnelenecek. Binanın bir özelliği daha

var; ülkenin önde gelen çağdaş sanatçıların çoğu bina için üretilmiş yapıtlarıyla bizim yanımızdalar.

Ne mutlu sizlere. Çok yol almışsınız, zorluk ve sınırlı kaynaklara rağmen.

Evet ama Şakir Bey'in gerçekleştiremediği bir hayali de var: **Ayazağa Kültür Merkezi**. Bir de kitap yazdı, bitirdi ama raflarda yer almasını göremedi. Biz yine de yapmak istediği her şeyi yaptığını düşünüyoruz, öyle hissediyoruz. Şakir Eczacıbaşı bir ekoldü bizim için. Onun perspektifini benimsedik hepimiz. Atacağımız her adıma, uzun bir düşünme, tartışma ve ikna sürecinden sonra karar veriyoruz. Bir İKSV ruhundan söz edeceksek bu o işte. Saatlere ve günlere sığmayan, dolu dolu yaşanan, her şeyle ilgilenilen, ilişkileri daha çok önemseyen bir ruh. Aslında İKSV bir yaşam tarzı. Bunun en güzel örneği de buranın sabah 9 akşam 5 gibi klasik çalışma saatlerine bağlı olmaması. Bizler için hayatımızda öncelikle bitirmemiz gereken işler sonra kendimiz oldu hep. İKSV gerçekten insanların çok özverili ve sevecen çalıştığı bir yer.

Yaptığınız işten sıkıldığınız anlar olmadı mı hiç?

Benim şahsen çok mutlu bir iş hayatım oldu şimdiye kadar. Sevdığım bir iş yaptım. **Boğaziçi Üniversitesi**'nde psikoloji okudum, yüksek lisans derecemi

"Şakir Eczacıbaşı bir ekoldü bizim için. Onun perspektifini benimsedik hepimiz. Atacağımız her adıma, uzun bir düşünme, tartışma ve ikna sürecinden sonra karar veriyoruz. Bir İKSV ruhundan söz edeceksek bu o işte. Saatlere ve günlere sığmayan, dolu dolu yaşanan, her şeyle ilgilenilen, ilişkileri daha çok önemseyen bir ruh."

de çocuk eğitimi üzerine yaptım ama farklı bir alanda ilerlemekten hiç pişman olmadım. 15 sene sponsorluk yönetmenliği yaparken bol bol psikoloji bilgidinden faydalandım, şimdiki pozisyonumun da insan ilişkileri ve organizasyonel süreçler olduğu için akademik bilgimin bana çok faydası oldu.

Peki bu yaşam tarzına, bu ekole girmek, bu jargonu kullanabilmek için nasıl olmamız gerekiyor? İKSV'nin aradığı insan profili nasıl?

Bir kere yaptığı işi yapmaktan ötürü heyecan duymalı. Bir işi başarma arzusu duymalı. Hayatının öncelikleri arasında kültür-sanat olmalı. Sahnede bir konseri izlerken daima *"Ben de bu için bir parçasıyım"* diye hissedebilmeli. Takım çalışması olmasa buradaki etkinliklerin hiçbirisi olmaz. Bütün bunlar bir kişiye kesinlikle mâl edilemez. İşte İKSV farklılığı burada, çünkü İKSV önce bir aile, sonra bir takım.

Sizin dışınızda başka Amerikan mezunları da var mı?

Benden sonra sponsorluk yönetmenliğini üstlenen Mine Taş da Üsküdar Amerikan mezunu. Karakterinin de mutlaka etkisi var ancak ben bir Üsküdar Amerikalı'nın organizasyonuna acayip güvenirim, işi teslim ederken dönüp arkama bakmam, bilirim ki o iş mutlaka

Annemin İzmir Amerikan'da okuduğu yıllardan bir fotoğraf (solda).

Ömür Bozkurt, 1959'da 5 yaşındayken annesiyle birlikte (üstte).

1972'de okuldaki May Day kutlamalarında "May Girl" seçilmiş (sağda).

bir şekilde olacaktır. Çünkü Üsküdarlılar hem disiplinlidir hem de sorumluluk almayı bilirler.

Bir de Amerikan Kolejlerinde sosyal ortam son derece zengin. Bu da size bugünkü kariyerinizi oluştururken çok esneklik kazandırmış olmalı.

Üsküdar Amerikan, öğrencileri sanat tarihiyle genç yaşlarda tanıştıran, müzik ve sporun önemini aşılayan, çok aktivitesi olan bir okuldu. Öğrencisini sosyal hayata en iyi şekilde hazırlardı. Bir de ben küçük yaşta annemi kaybettim ve yatılı okudum. O da İzmir Amerikan'da okumuş. Evlenmek için okulu bırakmış. Annemin vefatından sonra babam hayata daha hızlı alışabilmem için beni okula yatılı gönderdi. Evden ayrılmak ilk başlarda bana çok ağır gelmişti. Okuldayken hayatımı değiştiren bir başka olay daha oldu ve 17 yaşında bu kez babamı kaybettim. O zaman arkadaşlarım ve Üsküdar Amerikan benim ailem oldu. Gerçekten bu açıdan kendimi şanslı hissediyorum çünkü kardeşim olmadığı için tüm arkadaşlarım kardeşim gibi oldu. Babam öldükten sonra yatılılığı bıraktım. Mezuniyetin ardından da iki yıl Paris'te bir Amerikan üniversitesinde okudum, ardından Boğaziçi Üniversitesi'ne geçiş yaptım.

İKSV ile yollarınız nasıl kesişti?

Boğaziçi Üniversitesi'ni yeni bitirmiş, üniversiteye bağlı Medico Sosyal'de yuva müdürlüğüne başlamıştım. Eşim akademisyendi. İki yılına ABD'ye gideceği zaman ben de mastur yapmak istedim ve onunla birlikte ABD'ye gittim. Mastur yaparken oğlum dünyaya geldi.

Annemi küçük yaşta kaybettiğim için oğluma kendim bakmak istedim. Onu belli bir yaşa getirinceye kadar yarı zamanlı işlerde çalıştım. TRT'deki bir çocuk programına danışmanlık yaptım. Derken UNICEF'e çocuk festivali yapan bir arkadaşım projeyi benim yürütmemi istedi. Yıldız Sarayı'nda çok keyifli bir çocuk günü yaptık. İKSV ile buluşmamı ise bir arkadaşımın eşi olan ve İKSV'de çalışan Nilgün Mirze sağladı. Bir gün, film festivalinde yarı zamanlı birini aradıklarını söyledi. Konservatuara da gittiğim için sanat olayları hep ilgimi çekerd. 1990'da başladım ve bir iki yıl yarı zamanlı devam ettim. Daha sonra İKSV'nin o dönem yeni genel müdürü olan Melih Fereli, bana sponsorluk işlerini yapip yapamayacağımı sordu. Bu pozisyon biraz ilişki ve bolca iletişim gerektiriyordu. "Yapabilirim" dedim ve o zaman çevremde kim varsa herkesi alıp, film festivaline sponsor yapmaya başladım. Sonrasında sponsorluk yönetmenliği teklif edildi. Bu arada ikinci çocuğum Ayşe beş yaşına gelmişti, daha uzun süreli çalışma temposuna girebilirdim. Zaten buranın havası bulaştı mı bir kere insana, bir daha ayrılması zor, çünkü tutku dolu bir birliktelik bizimkisi. 1995 yılından 2008 yılına kadar sponsorluk yönetmenliği yaptım. Bu tarihten sonra da genel müdür yardımcısı oldum.

İKSV bu süreçte nasıl bir gelişim gösterdi? Hem kurumsal hem de sponsorluklar anlamında ne gibi yeni kazanımlar oldu?

En önemli gelişme kurumsallaşmamızdı. 1995 yılında Melih Fereli'nin başlattığı

çalışmaları Şakir Bey de sonuna kadar destekledi. Böylece eskiden festival bazında yapılan tüm işler kurumsal bir temele kavuştu. Belli standartlar, prensipler ve planlar doğrultusunda hareket etmeye başladık, organizasyonumuzu da bu yaklaşımla yeniden yapılandırdık. 1995 yılından itibaren kurumların ilgi ve eğilimlerine göre yönlendirmeler yaptık, farklı sponsorluklarda bulunmak isteyenler için yeni rotalar belirledik, yeni konseptler geliştirdik. Resmi, medya, festival ve gösteri sponsorluğu gibi yeni kulvarlar ekledik. Bütün bunları yaparken amacımız hem bizi destekleyen kurumları farklı yerlere taşımak hem bütçeyi artırmak hem de farklı bir etkileşim ve sinerji yakalamaktı.

Şirketler kültür-sanat yatırımlarında İKSV'nin rehberliğine önem veriyorlar. Bugün caz denildiğinde Garanti Bankası ve Akbank hemen akla gelen iki kurum. İKSV'nin bu yön verici tavrından söz eder misiniz?

Müzik Festivali başladığı günden bu yana Eczacıbaşı Grubu'nun sponsorluğunda ilerliyordu. Acaba bu kurumu farklı bir sponsorlukla konumlandırabilir miyiz diye düşünmeye başladık ve teklifimizi Eczacıbaşı'yla paylaştık. Çok uzun araştırma ve tartışma döneminin sonunda 'Öncü (leading) Sponsorluk' kavramının hem Eczacıbaşı hem de İKSV'nin ruhuyla bire bir örtüştüğünü karar verdik.

Her Bienal bir öncekini de aşan bir ilgi görüyor.

Aydın Gül zamanında başlayan ilkinden bu yana Bienal gerçekten çok ses getiren,

Haliç manzaralı X Restaurant&Bar

Tasarım dükkanından bölümler

uluslararası bir etkinlik oldu. **İstanbul Bienali**'ne gelmek sanatçıların arzu duydukları, bekledikleri bir olay haline geldi. Son Bienal'de beş-altı bine yakın ziyaretçimiz oldu.

İKSV imzalı festivaller artık dünyaca tanınıyor ve bunlara katılmak için sanatçılardan bize teklifler geliyor. Mesela U2 konseri için teklif, gruptan geldi. Yıllarca peşinden koşmuştuk oysa ki. Sponsorlukta da benzer durumlar yaşadık. Kurumlar artık sponsor olmak için kapımızı kendiliğinden çalmaya başladı.

Sponsorlukla yürütülen organizasyonlarda süreklilik çok önemli ama sağlanması çok kolay değil. İKSV, bu alanda prestijli ve kıdemli bir kurum olsa da zorluklar yaşıyor muhakkak. Neler yapıyor bununla ilgili?

Festivallerimize sürekli destek vermek isteyen kuruluşlara her zaman açığız. Yurtdışında uzun dönemli sponsorluk anlaşmaları yapıyor ama bizde henüz böyle bir kültür yok. Çünkü ekonomik durum her an değişebiliyor. Şirketler de genelde önlerini görebildikleri süreyle sponsor olmayı tercih ediyor. Ancak bu

genellemeye uymayanlar da var. **Borusan Holding**'le, **Müzik Festivali**'ne ilk sponsor olduğu zaman 10 yıllık bir anlaşma yaptık. Benzer şekilde **Koç Topluluğu** ile de Bienal için anlaşmamız var. **Caz Festivali**'nde **Garanti Bankası**'nın bir sözü üzerinden yürütüyoruz. Güven ve saygı duyulan bir kurum olduğumuzu gösteriyor bütün bu gelişmeler.

İKSV ile özdeşleşen beş festival var: Film, Müzik, Tiyatro, Caz ve Bienal. Bunlara yenileri eklenir mi?

Yeni festivaller eklemektense varolanların sürekliliğini sağlamak çok daha önemli bizim için. Bir de 30. yıldan sonra ara tatlar kattık bunlara. Beş-altı yıl önce başlayan yurtdışı projelerimiz var. İlki **Stuttgart**'da sonra **Berlin** ve **Brüksel**'de açılan sergilerin ve **Londra**'da büyük ilgi gören **Türk sergisinin** lojistik ve sponsorluğundan sorumluyduk. Bu yıl **Fransa**'da **'Türk Mevsimi'** etkinlikleri kapsamında altı aylık yoğun bir dönem yaşadık. Bu süreçte 12 şehirde 400'e yakın etkinlik yapıldı. 2011'de İskandinav ülkelerini kapsayan projeler gerçekleştireceğiz.

"Tasarım dükkanında, İKSV Tasarım tarafından çeşitli sanatçılara ısmarlanan ürünler ve tasarım nesneleri satışa sunuluyor. Hem turistik hem de sanatseverler için ideal bir alışveriş noktası."

2010 İstanbul Kültür Başkenti sebebiyle farklı tatlar olacak mı?

Bunun için ayrı bir program yapmadık ama kendi festivallerimizi bu konseptle geliştirdik. Mesela **Arvo Pärt**'in dünya prömiyerini 2010 Müzik Festivali'nde yapacağız. Yine bu festivalin konukları arasında yer alan **Viyana Filarmoni** dikkat çekici bir topluluk. Tiyatro Festivali'nde Japon yılından dolayı bu kültüre ağırlık verildi. Bu arada **John Malkoviç**'i sahnede görmek isteyenler Tiyatro Festivali'ni kaçırmamalı. Pozitifle birlikte gerçekleştirdiğimiz U2 konseri de bu yılın önemli konserlerinden.

İKSV kendini nasıl güncelliyor? Sanatçıları nasıl takip ediyor?

Pek çok bilgi kendiliğinden bize akıyor. Ayrıca İKSV, diğer sanat kurumlarıyla el ele çalışıyor, bu sinerjiyi önemsiyor. Zaten kültür sanatın tek bir şemsiyesinin olması söz konusu değil.

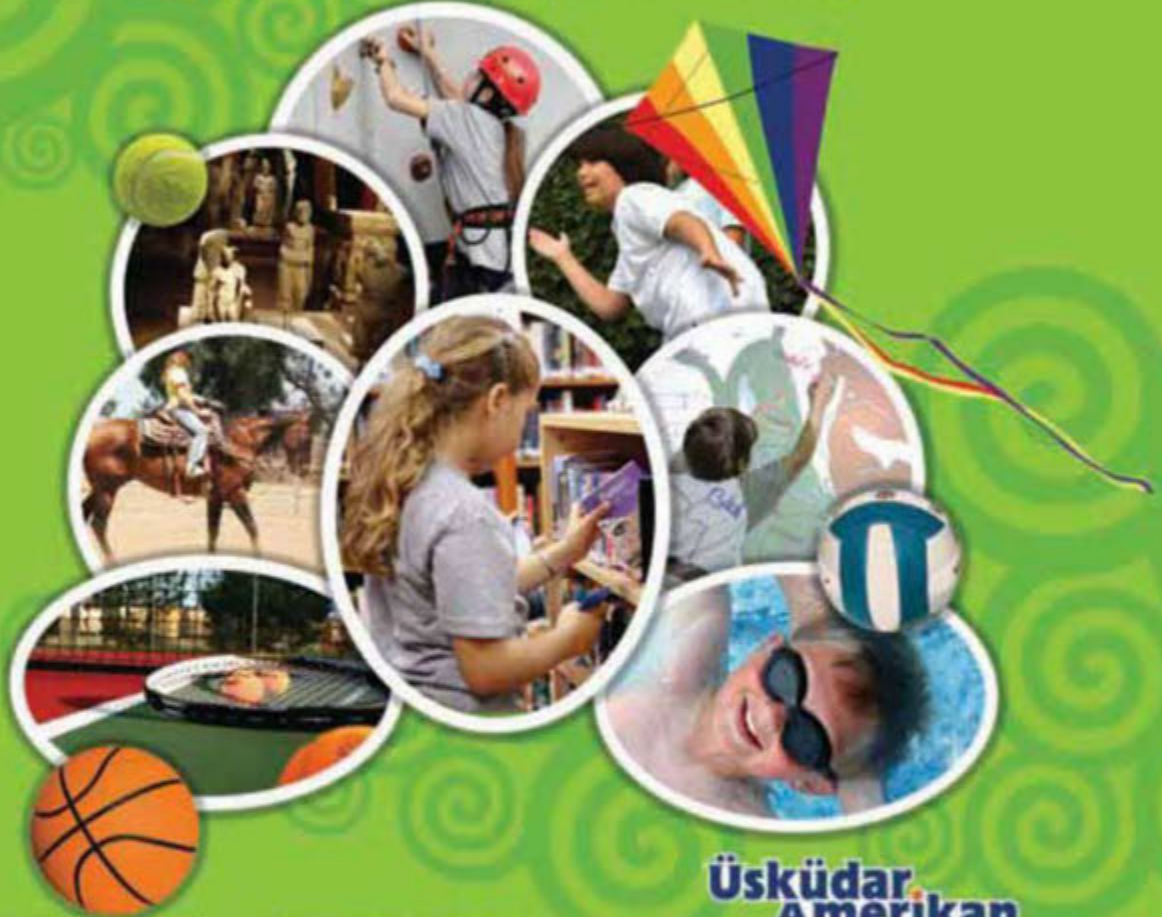
Peki festival neden sanatseverler için çok cazip bir kavram?

Festival heyecan demek. Belli bir zaman diliminde yoğunlaştırılmış bir heyecanı yaşıyorsunuz. Sizin adınıza dünyayı takip edenler, sizin için seçtiklerini karşınıza çıkarıyor.

Festivaller enteresan bir etkileşim sağlıyor. Eskiden festival sadece sanatçıyı getirtip burada performans sergilemesini sağlamak ama şimdi bunun ötesine geçti. Yenilikleri topluma sunmak, eğilimleri, akımları taşımak gibi başlıklar da festivallerin yüklendiği misyonun içinde yer almaya başladı. Biraz daha eğitici ve bilgilendirici bir kimliğe büründü. ✓

ÜSKÜDAR AMERİKAN'DA YAZ OKULU

7-11 yaş arası çocuklar; İngilizce eğitim, kültür gezileri, yüzme, binicilik, basketbol, voleybol, tenis gibi pek çok aktiviteyle dopdolu bir yaz bizleri bekliyor.

Üsküdar
Amerikan

I. DÖNEM: 28 HAZİRAN - 16 TEMMUZ 2010

II. DÖNEM: 19 TEMMUZ - 06 AĞUSTOS 2010

Hafta içi her gün saat: 09:00-16:30

Üsküdar Amerikan Lisesi Kampüsü

Kayıt süresi: 5 Nisan - 14 Mayıs 2010

Bağlarbaşı Vakıf Sk.

No:1 34664

Üsküdar - İstanbul

T: +90 (216) 310 68 23/110

F: +90 (216) 553 18 18

Kayıt ve bilgi için:

Üsküdar Amerikan Lisesi

Matl ve İdari İşler

Bölümü'nden

Meltem Çolak'a

müracaat edilmelidir.

www.amerikanyazokulu.com

Salim Erdem (TAC '75)

Merak, yenilenmenin anahtarıdır

Merit Gemicilik ve Ticaret A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı Salim Erdem, hangi alanda olursa olsun en iyi olma vizyonu ile adım attıkları iş dünyasında sürekli hedeflerini güncellediklerini ve bu refleksle yol aldıkları için başarılı olduklarını söylüyor. Erdem ailesi, Amerikan Koleji mezunları arasında hâlâ kırılmamış bir rekorun da sahibi: Üç erkek ve bir kız kardeşin dördü de Tarsus Amerikan mezunu.

Deniz taşımacılığında acente olarak uzun yıllar faaliyet gösterdikten sonra bu sektörden emekli olan **Merit Gemicilik**, kendine yeni bir rota çizmiş. Tersane işletmeciliği ve yat yapımı üzerinde yoğunlaşan bu taze başlangıcın detaylarını konuşmak üzere şirketin kurucusu ve yönetim kurulu başkanı Salim Erdem’le buluştuk.

Aynı zamanda **SEV Yönetim Kurulu Yedek Üyesi** olan Salim Erdem, daha sohbete başlamadan, bir noktayı açıklığa kavuşturma gereği duydu ve “*Ben ailenin sözcüsüyüm*” dedi. Meraklı bakışlarımızı görünce de şu açıklamayı yaptı: “*Siz buraya benimle konuşmaya geldiniz ama aslında tüm aileyle konuşmuş gibi olacaksınız, çünkü, üç erkek ve bir kız kardeşim, dördümüz de Tarsus Amerikan mezunuyuz. Bu rekoru kıran benüz olmadı.*”

Mezuniyetinizin üstünden bunca yıl geçmesine rağmen Tarsus Amerikan dendiğinde gözleriniz parlıyor, sesiniz titriyor. Bu nasıl bir okul aşkı böyle?

Benim sözlüğümde 'hâlâ Tarsus' diye bir ifade yoktur, 'hep Tarsus' vardır. Üstelik bunun Amerikan kültüründen kaynaklandığını sanmıyorum, tamamiyle okulun bizleri şekillendirmesiyle ilgili. Bugün arkadaş çevreme baktığımda çoğunun Tarsus Amerikan'dan olduğunu görüyorum. Bir ömür geçiyor ve aynı insanlarla arkadaşlık etmeye devam ediyorsunuz. Bir saatten sonra kardeş gibi oluyorsunuz. Bu yüzden aile her zaman daha yakın geliyor bana, akrabalar o kadar önemli olmuyor.

Konuşmanızın başında söz ettiğiniz rekora gelelim. Ailede çok sayıda Amerikan Koleji mezunu var. Neden sizi sözcü seçtiler?

Dört kardeşin en büyüğü ve Amerikan Koleji'nden ilk mezun olan ben olduğum için röportajı benimle yapıyorsunuz. En küçük kız kardeşimiz dâhil hepimiz Tarsus Amerikan mezunuyuz. Üç ya da dört erkek Tarsus Amerikan mezunu var ama aynı aileden üç erkek, bir kız mezun şimdiye kadar başka çıkmadı. Kız kardeşim Tarsus Amerikan'a kızların alındığı ilk yıl girdi. Bu arada kızım **Nihal Selin**, 2001 İzmir Amerikan mezunu. Babamın da kesintisiz 18 yıl Okul Aile Birliği ve Koruma Derneği başkanlığını yaptığını, kayınpederim ve kayınbiraderimin de Tarsus Amerikan mezunu olduğunu söylemeliyim.

Nasıl Tarsus Amerikanlı oldunuz?

Babam zamanında Tarsus'ta banka müdürüydü. 4. sınıfa kadar Tarsus'ta okudum, 5. sınıfta babamın işi sebebiyle Balıkesir'e taşındık ama ben Tarsus Amerikan'a gitmek istedim. Çünkü ilkokuldaki altı arkadaşım bu okula girmişti, onlardan ayrılmak istemedim. TAC'a Balıkesir'den geldiğim için yatılı olarak başladım, ancak güzel bir tesadüf okul başladığından çok kısa bir süre sonra

"Merit Gemicilik'i yeni kurmuş olmamıza rağmen sektörün dev ismi Maersk ile anlaşma sağlamıştık. Kafamız karışık değildi, ne istediğimizi, nasıl yapmak istediğimizi biliyorduk. Hedefimiz kısa zamanda çok büyük olmak olsaydı Maersk'in acentesi olamazdık."

babam Mersin'e tayin oldu. O zamanlar Mersin'den okula yatılı alınmazdı, ancak ben yatılı başladığım için mezun oluncaya kadar yatılı olarak kaldım.

Eğitiminizin ardından kariyeriniz nasıl şekillendi?

Boğaziçi İşletme mezunuyum. Önce tekstilde kendimi denedim ve bu alanın benim için çok cazip olmadığını gördüm. Çünkü asıl amacım ileride kendi işimi yapmak ve bir tekstil fabrikası kurmak için çok ciddi kaynak gerekiyordu. Acentelik ise sermaye gerektirmeyen bir işti. Tekstilde çalışırken işin lojistik kısmıyla çok ilgileniyordum. Böylece konteyner taşımacılığı yapan bir şirkete girdim. Bu sektörle ilgili ilk temel bilgileri oradaki iki değerli insandan öğrendim. İnsanlar gençken bir an önce iş değiştirmek isterler ama ben öyle yapmadım ve tam dokuz sene o şirkette çalıştım. Bu deneyim kariyerim açısından çok faydalı oldu ve sabretmenin sonuçlarını aldım.

Şirketinizi ne zaman kurdunuz ve ana faaliyet alanlarınız nelerdi?

Merit A.Ş.'yi 1989'da gemi acenteliği yapmak üzere Mersin'de kurdum. Merit Gemicilik de, 1992'de İzmir'de faaliyete

geçti. Kendimize bir hedef koyduk: *"Biz yaptığımız işte en iyi olmalıyız"* dedik. Hedefimizin yenilenebilir olması da gerekiyordu. Bu yüzden böyle soyut bir hedef belirledik. En iyi olmanın tanımı kişiden kişiye değişir. Kimine göre en çok üretim yapmak, kimine göre en çok kazanan olmak en iyi olabilir ama biz farklı bir tanım yaptık kendi içimizde. Sürdürülebilir olmak, yenilikçi olmak, içinde olduğu sektörde normları değiştirebilecek kadar etkin olmak, hem çalışanları hem de hizmet verdiği ve aldığı insanlar için ilk tercih olmak bizim koyduğumuz tanımın içinde yer alan unsurlar. Evet, sabretmek önemli ama böyle bir hedef koymak ondan çok daha önemlidir.

Maersk ile işbirliğinizde bu vizyon ne kadar etkin oldu?

Merit Gemicilik'i yeni kurmuş olmamıza rağmen sektörün dev ismi Maersk ile anlaşma sağlamıştık. Kafamız karışık değildi, ne istediğimizi, nasıl yapmak istediğimizi biliyorduk. Hedefimiz kısa zamanda çok büyük olmak olsaydı Maersk'in acentesi olamazdık. Maersk 1986'da Türkiye'de acente aramaya

başladı ve 1993 yılına kadar geçen süreçte sektörde hemen herkesle konuştu. Demek ki onların Türkiye için belirlediği misyonu paylaşacak en uygun aday bizdik. 1993'te başlayan işbirliğimiz 2001'e kadar acentelik şeklinde devam etti. 2001'de ortak olduk, 2008'de de hisselerimizi satın almak istediler.

Onca yıl emek verdiğiniz ortaklığın bitmesi zor olmadı mı?

Maersk'in tüm dünyada yürüttüğü operasyonel ağ içinde yönetimde yer alan tek lokal ortak bizdik. Bu bize duyulan güvenin ve en iyiye koşma hedefimizin iyi bir hedef olduğunu gösteriyordu. Ancak hayatta hiçbir ortaklık sonsuz değildir, sonsuz olan kendini yenileyebilendir. İnsan hayatına baktığımızda yenilenmek daha iyi yaşamak, yeni bir tecrübe gibi anlamlar ifade eder. Kendinizi yenilemek için de merak duygunuzun hep yüksek olması gerek. Çünkü öğrenmek istemezseniz, yaşamın pek mânâsı olmuyor. İşte bu perspektiften baktığınızda Maersk'le işbirliğimizde böyle bir noktaya yaklaştığımızı samimiyetle ifade edebilirim. Bizim için böyle bir yenilik çok iyi olacak diye düşündük ve hisselerimizi tam zamanında satın almak istediler. Yenilenme fırsatı ayağımıza geldi.

Lojistik sektöründen bütünüyle mi çıktınız?

Biz artık gemi acenteliği yapmak

"Kendimizi yenileyebilecek ne olabilir diye düşünüyoruz. Armatörlük öne çıkıyor, çünkü daha önce de bu alanda tecrübemiz var. Gemi alabilir miyiz diye bakıyoruz. Bir de Hollanda'da bir yat tersanesi satın aldık."

istemediğimize karar verdik. Gelişmesi ve hacminin artmasında çok etkin olduğumuzu düşündüğümüz sektörden tamamiyle çıktık. Uzun yıllar güçlü bir ortakla çalışmanın getirdiği bilgi ve birikime sahiptik, sektörün deneyimli oyuncularındandık, dolayısıyla yapabileceğimizi yaptık diye düşündük. Gemi acenteliğinden emekli olmaya karar verince hemen onun tamamlayıcı iş sahalarından da çıkma kararı aldık. Örneğin 180 tırlık büyük bir kara filomuz vardı, hepsini sattık.

Yepyeni bir sayfa açmış gibisiniz. Ne yapacaksınız şimdi?

Maersk'le işbirliğimizin başladığı dönemde olduğu gibi kafamızın net olduğunu söyleyebilirim ama bu kez ne yapmak istemediğimiz açısından bir netlik var. Kendimizi yenileyebilecek ne olabilir diye düşünüyoruz. Armatörlük öne çıkıyor, çünkü daha önce de bu alanda tecrübemiz var. Gemi alabilir miyiz diye bakıyoruz. Bir de Hollanda'da bir yat tersanesi satın

aldık. Bunun birkaç sebepten ötürü bizim için değişik bir deneyim olduğunu düşünüyorum. Birincisi yat ve deniz benim hobim zaten. Türkiye bu konuda önemli bir ülke haline gelmek üzere çaba sarf ediyor ama bu işte dünya markası olmadan etkin olmanız çok kolay değil.

Yat yapımında dünya markası olmanın yolu nedir?

Sizin marka olmanız ülkenizin markalaşmasıyla eşdeğer bir durumdur. Ülkeniz ne kadar markaysa şirketiniz de o kadar marka değeri taşır ya da taşımaz. Birbirlerini cazip hale getirir ya da cazibelerini ortadan kaldırır. Bizim Hollanda'da aldığımız yat tersanesi 24-45 metre arası tekne yapımı üzerinde dünyanın en kaliteli yat tersanelerinden biri. Bu alanın bizim için yeni bir mücadele anlamına geldiğini hissedebiliyorum. Neticede acentelik işini yapıp bitirdik şimdi acaba, hacim olarak değilse bile, yine bize bir dünya şirketi olma şansını verebilecek bir tecrübe yaşayabilir miyiz diye düşünüyoruz.

Türkiye'nin yat yapımında potansiyelini nasıl görüyorsunuz?

Türkiye yat yapımında önemli bir noktaya geliyor. Hatta neye dayanarak söyleniyor kestiremiyorum ama Türkiye dünyada yat yapan dördüncü büyük ülke olma iddiasında. Bu gerçekten de dikkate alınması gereken bir durum. Bu alanda

faaliyet gösteren diğer ülkeler de Türkiye'nin çok büyük bir hızla rakip konumuna yükseldiğini fark ediyorlar. Artık insanlar yat yaptırırken Türkiye'de yaptırma seçeneğini daha sıklıkla gündeme getiriyor. Sevindirici bir gelişme.

Türkiye'ye yönelik artan ilginin altındaki gerekçeler neler?

Birinci unsur fiyat. İşçilik Avrupa'ya göre bizde çok daha ucuz. Yat ve gemi yapımı arasında büyük farklar vardır. Yat yapımı el işçiliği isteyen bir alan. Mesela çok iyi bir tersanede yapılmış 50 metrelik bir yatın fiyatı 35-40 milyon Avro arasında değişir. Bu paraya normal şartlarda 300 metrelik yük gemisi alabilirsiniz. Yat, seri üretim değildir, tıpkı elle yapılan bir saat gibi her parçası ayrı bir hüner gerektirir. Okuduğum bir makalede İsviçreli bir saat ustasının senede altı saat yaptığı ve her birinin sekiz yüz bin ila bir milyon İsviçre Frankı'na satıldığı yazıyordu. Üstelik bu saatler mücevherlerle süslenmiş saatler değil! İşte yat da tam anlamıyla böyledir. İşçilik ve kalite çok önemlidir. Türkiye kalite açısından belki Hollanda'da yapılan yatlar seviyesinde değildir ama en azından İtalya'dakilerle rahatlıkla kıyaslanabilir. Bir de Türkiye'nin yat sektöründeki en büyük avantajı büyük pazarlara yakın, ulaşılabilir olması.

Astronomik fiyatlar söyleniyor yatlar için. Hal böyleyse sektörün reel hacmi de çok büyük olsa gerek?

Yat sektöründe çok fazla insan çalışıyor ve etkilediği pek çok yan sektör de var. Boyutlarına göre içinde bulunduğu ülkenin ekonomisine katkıda bulunuyor. Türkiye'nin buradaki avantajı coğrafi konumu. Çünkü insanlar yat yaptırırken ona sahip olmak kadar yaptırma prosesini de yaşamak istiyorlar. Yapılırken görmekten öyle bir manevi haz alıyorlar. Bu tıpkı cv almak gibi ama baktığınızda onun kadar ekonomik bir yatırım değil. Çünkü yat aldıktan sonra değeri düşüyor, yat için ayırdığınız kaynak gözden çıkaracağınız bir para olmalı bu yüzden.

Salim Erdem'den ekonomik kriz değerlendirmesi

"Unutmamak gerekir ki lokomotifsiz tren hiçbir yere gidemez. Önemli olan vagonların bir hat üzerinde gitmesini sağlamaktır. Birilerinin mutlaka lokomotif rolünü üstlenmesi ama asla kendilerini sistem sanmamaları gerekir. Ben istediğim yere treni çekerim dersiniz vagonlar devrilir. Treni çok hızlı götürürseniz lokomotif değil, önce en arkadaki vagon raydan çıkar. Vagonların da bir yere ulaşabilmeleri için mutlaka lokomotive ihtiyaçları vardır, yoksa oldukları yerde sayarlar hatta yokuş yukarı kaldıklarında geriye doğru giderler."

En çok Amerikalılar, Ruslar, İtalyanlar ve Türkler yat alıyor.

Genç neslin bu sektöre ilgisini nasıl görüyorsunuz?

Yatlarla ilgili fuar ve seminerlere gittiğimde yat yapımında uzmanlaşmış genç mühendislerle konuşuyorum ve o zaman gerçek farkımızı daha iyi anlıyorum. Genç, öğrenmeye aç ve kendini kabul ettirme arzusundalar, üstelik bunu bilimsel bir zemine oturtturarak yapmak istiyorlar. Bu da Türkiye'nin başka konularda olduğu gibi yat yapımında da başarılı olacağına dair beni hem heyecanlandırıyor hem ümitlendiriyor.

Türkiye'nin yat yapımında gelişen bir vizyonu var ama kat etmesi gereken uzun da bir yolu var galiba.

Türkiye bu işin çok başında. Biz neden Türkiye yerine gidip Hollanda'da bir tersane satın aldık bir düşünün. Çünkü en iyi olmak için yola çıktık yine ve Hollanda'da en iyi yatlar üretiliyor, bu alanda ülkede köklü bir gelenek, oturmuş bir sektör var. Şöyle bir örnek vereyim. 2006 yılında detaylarında ufak tefek farklar olmakla birlikte, her biri 35 metre olan üç yattan Türkiye'de üretileni 5-6 milyon Avro'ya satılırken Hollanda'da yapılanlara 14 ve 22 milyon Euro fiyat biçildi. Bu farkı yaratan marka bilincidir. 22 Milyon Avro'luk fiyatı veren dünyanın en iyi

tersanelerinden ve 125 yıldır bu alanda faaliyet gösteren bir şirket. Daha önce söz ettiğimiz saatçi gibi özel siparişle yat üretiyorlar, burayla çalışmak istediğinizde fiyatı değil, sadece sonunda sahip olacağınız muhteşem yatı düşünmeniz gerekir. Bu yüzden kimi Türk şirketleri birinci sınıf algılanmıyor. İşte bizim hedefimiz en kaliteli ve ekonomik çözüm olduğumuz algısını yerleştirmek olmalı.

Bu yolda kime ya da kimlere, ne tür görevler düşüyor?

Türkiye'de yat yapımıyla ilgili alanlarda faaliyet gösteren şirketlerin ve yan sanayinin topyekûn kendilerine böyle bir misyon çizmeleri gerekiyor. Bu işe gönül koymuş, sektörü çok daha iyi bir noktaya taşımak isteyen, dünyada da kendini kabul ettirmiş şirketler var. Onların atacağı adımlar desteklenmeli.

Tuzla tersanelerindeki işçi ölümleri kamuoyunun epey gündemini meşgul etti. Sizin konuyla ilgili görüşlerinizi merak ediyoruz.

Reel bir istatistik var, Tuzla tersanelerindeki kazaların ortalaması dünya ortalamasından fazla değil. Ancak hiçbir istatistik insan hayatından değerli olamaz. Hele de bu kaybı parayla ölçmeye kalkışmak etik değerlerle bağdaşmaz. Ancak Tuzla'yı yargımlarken her iki açıdan olaylara bakmak ve buna göre şartları

Salim Erdem'in Toplantı Odası'nın duvarını süsleyen bu gemi resmi Haset Soyöz'e aittir. Ressam gemiyi Tarsus adını vermiştir. Salim Erdem de resmi bu yüzden satın almıştır.

değerlendirmek gerekir. Orada iş yapan şirketlerin, eklemek isteyen ve gemi yapım sektörünün geleceği açısından bu sürecin olumluya döndürülmesi herkesin yararına. Bizler duruma adil bakmayı beceremezsek ortada ne tersane ne gemi kalır ki zaten kriz yüzünden durum epey kötü. Tersanecilik kolay bir iş değil ve dünyanın her yerinde tehlikeli kabul edilir. Burada önemli olan insanların bilinçlenmesini sağlamaktır. Yaptığınız işi yeteri kadar bilmezseniz, kazaya uğrama ihtimaliniz de yükselir. İş bilmek de yetmez, gerekli emniyet tedbirlerini hem bireysel hem kurumsal bazda almanız gerekir. Buzlu yolda trafiğe kabak lastikle çıkarsanız, kaza yapmanız kaçınılmaz olur.

Tersaneler ekonomik krizin olumsuz etkilerini birkaç yıl daha taşıyacağına benziyor. Siz yakın bir zamanda bir açılım umuyor musunuz?

Son on yılda Türkiye'deki tersane sektörü hızlı bir gelişim gösterdi. Avrupa'daki tersaneler maliyetlerin artması sebebiyle bir bir kapanırken Türkiye çok büyük boy olmayan gemileri üretmeye başladı. Yeni tersaneler açıldı. Bu arada dünyada çevreci uygulamalar doğrultusunda tek cidarlı tankerden çift cidarlıya doğru geçiş süreci başladı. Tanker karaya otursunsa içinde taşıdığı malzeme denize karışmasın diye bir kabuk yerine iki kabuk olmasını

zorunlu kılan bir uygulama bu. Türkiye işte bu tanker dönüşümlerinde lojistik avantajını kullandı. Küçük tonajlı gemileri uzak doğuda yaptırıp buraya getirmek maliyetli olduğu için Türkiye iyi bir ara nokta oldu. Böylece hiç olmayan bir sektör doğdu ve büyük bir ivme kazandı. Ancak bu sürdürülebilir bir hareket mi, şimdi asıl cevaplanması gereken soru bu. Çünkü kriz sonrasında ciddi bir durgunluk gözleniyor. Türkiye'nin bu alanda belli bir potansiyeli var, kıyı denizcilğinde etkinliği ve bunların süreç içinde yenilenmesi söz konusu olabilir. Bu noktada Avrupa da bizim sektörümüzün müşterisi haline gelebilir. Dolayısıyla tersanecilik Türkiye için hâlâ etkin olunabilecek, rekabet edilebilecek sektörlerden biri.

Deniz taşımacılığının kara taşımacılığına göre avantajları neler? Bu kadar avantajlıysa bizde neden daha çok kamyon taşımacılığı yapılıyor?

Bugün Türkiye'nin en büyük eksikliklerinden biri budur. Üç tarafı denizlerle çevrilidir ama zorunlu olanlar hariç gemi taşıması yapılmaz. Bürokrasisi çoktur, bu da işi zorlaştırır. Bir de bizim ülkemizde karayolları sübvansede edilir. En basitinden kamyonların, kapasitelerinin çok üstünde yük taşımalarına göz

"Karada yapılan hiçbir seyahat macera değildir. Denizde yaptığınız en ufak bir seyahat ise her an bir maceradır, çünkü denizde bilinmeyen çok parametre vardır, kendi başınasınızdır ve deniz çok çabuk değişir."

yumulur. Çünkü kara taşımacılığından çok fazla insan eklemek yiyor diye düşünülür. Ülke geneline bakıldığında bu hiç de akıllıca değil, karadan taşınan yükün önemli bir kısmı deniz yoluyla taşınabilir ve genel taşıma maliyetleri de ülke açısından çok daha düşük olur. Ayrıca deniz taşıması çok daha çevrecidir; bu yolla daha az karbon salınımı söz konusu olur. Hollanda'da ülke içinde bir yerden başka bir yere taşınması gereken yükün büyük bir kısmı karadan değil, kanallardan gemilerle yapılıyor.

Hobinizi işine dönüştürenlerdensiniz. Mutlaka hayaller de denizle ilgili olmalı, değil mi?

İş dışındaki tek tutkum deniz. İşte olduğu gibi kendim için de bir hedef koydum, aslında emeklilik projem bu. Becerebilirim bir dünya turu yapmak istiyorum. Bu güne kadar Atlas Okyanusu, Kuzey Denizi gibi pek çok denizde yol aldım, Akdeniz'i neredeyse avucumun içi kadar iyi biliyorum.

Bana göre karada yapılan hiçbir seyahat macera değildir. Denizde yaptığınız en ufak bir seyahat ise her an bir maceradır, çünkü denizde bilinmeyen çok parametre vardır, kendi başınasınızdır ve deniz çok çabuk değişir. Hele de açık denizdeyseniz, bir an sakin gördüğünüz deniz aniden hırçınlaşabilir. ✍

Kerala

Kerala, Ayurveda merkezleri, tropikal bitki örtüsü, eşsiz günbatımları, sevimli insanları, zengin tarihi, doğanın içine gömülmüş konforlu tesisleriyle alternatif bir tatil sunuyor.

Mark Twain, 1897'de Hindistan'ı şöyle tarif etmişti: "Hayaller ve romansın, en uç noktasında zenginlik ve fakirliğin, iltisam ve paçavranın, saraylar ve barap kulübelerin, açlığın ve salgınların, devlerin ve Alaaddin lambalarının, kaplanların ve fillerin, kobraların ve balta girmez ormanların, yüzlerce ırk ve dilin, binlerce dinin ve milyonlarca tanrının ülkesi Hindistan, her tipteki insanlarıyla yok edilemez bir zenginliğin bahşedildiği güneşin altındaki tek yer. Dünyadaki bütün insanların görmeyi arzuladığı ve sadece çok kısa bir süre için bile olsa bir kez gördükten sonra dünyadaki diğer gösterilerin hiç birini ona değiştiremeyeceği tek toprak parçası."

Hindistan, o günden bu yana iltisamından ve özelliklerinden hiçbir şey kaybetmedi. Hindistan'ın her yöresi farklı şekilde, kendisine yürekten ilgi duyan herkesi içine almaya, büyülemeye ve kendinden bir parça yapmaya devam ediyor.

Kumarakom Lake Resort'un göl ile birleşen havuzu

Kumarakom'da bir düğün alayı

Kumarakom Lake Resort havuz başı villaları

Arka sulara çamaşır yıkayan bir kadın

Arka sular

Cochin ve Kumarakom

Kerala, Hindistan yarımadasının güney batısı. Kerala'nın en güzel bölgesi ise Cochin ve ona bağlı Kumarakom; Kumarakom Gölü ile başlayarak deniz ile kara arasına girmiş fiyordlar, yani 'backwaters - arka sular'. Güney Hindistan tabiatı yapısı olarak Hindistan'ın diğer bölgelerinden epeyce farklı. Her daim sıcak bir hava, okyanus kıyısı ve palmiyeler ve yüksek bitkilerle kaplı bir bitki örtüsü. İnsanlar yine çok renkli, balıkçı köyleri civil civil.

Ayurveda'nın merkezi

Kerala aynı zamanda medikal ve metafiziksel bir hayat ilmi olan Ayurveda'nın merkezi. Sağlıklı kişilere sağlıklarını korumaya; hasta olanlara ise sağlıklarını geri kazandırmaya yönelik bir iyileştirme ilmi olan Ayurveda'ya göre her insanın yapısı farklı özellikler taşımakta. Ayurveda ilmini uygularken kişinin bireysel, fiziki ve ruhsal yapısı çok önem kazanıyor. Kerala'daki Ayurveda merkezlerinde bazı rahatsızlıkların tedavisinin mümkün olmasının yanı sıra

sağlıklı insanlar da yenilenme için çoğu beş yıldızlı bu tesislerden faydalanabilir, güzel bir tatil ile Ayurveda tecrübesini birleştirebilirler. Keyifli bir Kerala programı için Cochin'e havayolu ile ulaşarak Kumarakom'da göl kıyısındaki tesislerden birinde dört-beş gün kalabilirsiniz. Böylece hem Ayurveda masajlarından faydalanılabilir hem de Cochin'i ziyaret ederek tarihi yerleri görüp alışveriş yapabilirsiniz.

Chinese Fishing Net

Kerala'da Ayurveda masajlarına kendinizi teslim ederek, yoga yaparak vücudunuzu ve ruhunuzu yenileyebilirsiniz. Akşamları da ister Verbanad Gölü'nde isterseniz çok kısa mesafedeki Cochin'de nefis bir günbatımı ziyafeti sizi bekliyor. Fort Cochin'e gittiğinizde deniz kıyısındaki insanlara karışık Chinese Fishing Net'lerle balıkçıların ağlarını sudan çekmelerini izleyebilir, ağlarına takılan jumbo karideslerden kiloyla alabilirsiniz. Hemen suyun kıyısındaki salaş bir masada kabukları ve safranla kızartılan bu karidesler belki de hayatınızın en nefis karidesleri

olmaya adaylar. Bir öğleden sonra yine Cochin'in eski bölümünde Matancherry Sarayı'ndaki Ramayana resimlerini, Jewish Synagogue ve Synagogue Lane'deki dükkanları gezebilirsiniz.

Doğal su kaynakları

Daha sonra yöreye has "Kettuvalam" adı verilen konforlu eski pirinç tekneleri ile bir gece iki günlük arka sulara bir kanal turu olarak Alleppey'e kadar gidebilirsiniz. Bu doğal su kanallarında yol alırken suda yıkanan çocukları, çamaşır yıkayan kadınlarıyla gündelik köy hayatını elinizle tutabilecek kadar yakından görebilmeniz mümkün. Ağustos ayının ilk yarısında Cochin'de meşhur Great Elephant March; ikinci cumartesi günü ise Alleppey'de Nehru Snake Boat Trophy Yarışları bu bölgeyi ziyaret etmek için başka nedenler.

Yöresel lezzetler

Kerala'da ve Güney Hindistan'da çeşitli şekillerde ve baharatlarla pişirilen deniz ürünleri revaçta. Bölgeye mahsus Karimeen adlı balık çok lezzetli. Orta

Cochin Plajı'nda flüt satan çocuk

Keftuvalam-Eski pirinç teknesi

Chinese Fishing Net-Balıkçılar

Kumarakom Lake Resort
Bahçesi'nden bir bölüm

boy olmalı ve bol karabiberiyle derin tavada kızartılmalı. **Appam** ise bu bölgenin saç üzerinde kızartılan pirinç unundan yapılmış ince ekmeği. **Malabar Fish Curry, Murg Malai Kebab (tavuk), prawn pepper fried (karides), kozhi peper fried (tavuk)** yine bu yöreye ait tatlar. Nisan ve mayıs aylarında mango vazgeçilmezlerden.

Konaklama ve Ulaşım

Kumarakom'da beş yıldızlı ve Ayurveda programları olan tesislerin başında

Kumarakom Lake Resort ve Taj Ayurveda Center geliyor. Masaj fiyatları 50-100 Amerikan Doları civarında. Ayrıca paket program almak mümkün. Bir gece de Cochin'de kalayım dersiniz; Taj Malabar Oteli deniz kenarında en güzeli. Eğer bir haftadan daha fazla vakit ayrılabilir, bütün Güney Hindistan'ı gezeyim dersiniz Cochin'den başlayıp sırasıyla **Thekkady, Maduari, Trichy, Tanjore, Kumbakonam, Pondicherry, Mahabalipuram, Kanchipuram** yaparak Chennai'a kadar gelebilirsiniz.

Unutmayın, Hindistan'da size tahsis edilecek özel bir araç ve şoförle duraklayarak gezmek, dünyanın her yerine göre daha kolay ve ucuzdur. Dolayısıyla bir gruba dahil olmadan da kendi turunuzu ayarlayabilir; oradaki yerel bir accenteden çok titiz bir servis alabilirsiniz. Güney Hindistan'a Türkiye'den ulaşım için Emirates Hava yolları hem Cochin, hem de Chennai'ya İstanbul'dan Dubai aktarmalı direk; THY ise Delhi veya Bombay'den iç hat aktarmalı kullanılabilir havayollardır. ✓

Sadiye Özülkü (ACI '72) & Ümit Özülkü (TAC '60):

Başarımızın temeli ortak geçmişimiz

Poroy&Özülkü Avukatlık Bürosu'nun ortaklarından Sadiye Özülkü (ACI '72), eşi Ümit Özülkü (TAC '60) ve büronun Amerikan Koleji mezunlarının da içinde olduğu genç ekibiyle sohbetimiz çok sıcak geçti. Bir röportajdan ziyade keyifli bir çay molasının diyalogları girsin istedik bu kez Buluşma'nın sayfalarına.

Poroy&Özülkü Avukatlık Bürosu kısa bir süre önce aramızdan ayrılan Prof. Dr. Reha Poroy ile Ümit ve Sadiye Özülkü tarafından 1989 yılında kurulmuş. Bürodaki insan kaynağına şöyle bir baktığınızda çok sayıda Amerikan Koleji mezununa rastlıyorsunuz. Burası adeta bir meslek içi eğitim yuvası gibi. Staj için başvuranları mümkün olduğunca geri çevirmemeye gayret ettiklerini söyleyen Sadiye Özülkü, Amerikan Koleji mezunlarıyla çalışmanın da ayrıcalığını üstüne basa basa ifade ediyor. Sohbet boyunca ekibine sık sık söz hakkı veren Sadiye Özülkü, onlara takılmadan da edemiyor. İşte bol kahkahalı geçen sohbetten öne çıkanlar...

Hale Kutlay
(ACI '05)

Gül Belevi (ACI '03)

Eda Boyacıoğlu (UAA '03)

Mustafa Çağrı Hatip

Büronuzda staj yapan ya da çalışan kaç Amerikan Koleji mezunu ya da o havayı solumuş, bir şekilde o geleneğe tanışmış kişi var?

Sadiye Özülkü: Ben ve eşimin dışında Gül (Belevi, ACI '03), Eda (Boyacıoğlu, UAA '03), stajyerlerimiz Hale (Kutlay ACI '05) ve Aslı (Tireli, ACI '04) ve bir süre TAC'de okuyan ama oradan mezun olamayan Çağrı (Hatip) var. SEV ve ofis deyince, Ergun Akçalı (TAC '60) –ki Ümit Bey'in ilkokuldan beri arkadaşı- bizim ofisin Adana şubesi gibi; Banu Levent (TAC '92) bizim ofiste on sene çalıştıktan sonra Tarsus'a döndü ve İpek Ertürk (ACI '00)'ı da zikretmeden geçemeyeceğiz. İpekçğim şimşek gibi hayatımıza girdi, zekâsı, parlantısı, espri anlayışı ve çalışkanlığı ile bize harika günler geçirtti. Işıklar içinde yatsın.

Ekibinizde bu kadar Amerikan Koleji mezunu olunca herhalde okul anıları da sıklıkla gündeme geliyordur. Siz nasıl ACI'lı oldunuz?

Sadiye Özülkü: Ofiste bu konu gündeme çok sık geliyor. Bizim dışımızdakiler bize "Aman canım siz Amerikanlılar" diyor (gülüyor). Ama buradaki çalışma sistemlerinin oturtulmasında çoğunluğumuzun o geleneğe gelmesi

çok etkili oldu. Benim okulla ilgili pek bir fikrim olduğu söylenemez, annem düşünüp taşınmış ve beni sınava sokmuş. Hatta önce biraz da morali bozulmuş, çünkü kolejde okuyan ya da okumaya hak kazananların ailesinde Amerikan Koleji mezunları olduğunu, bu yüzden onların ek puan kazandıklarını duymuş bir yerden. Sonra ben kazanınca içi rahatlamıştır herhalde.

Öğrencilik hayatınız nasıl geçti peki?

Sadiye Özülkü: Şimdi dönüp bakıyorum da, ACI'da geçirdiğim yıllar, diyebilirim ki hayatımın en güzel sekiz senesiydi. Küçük kızlar olarak girdik, genç kadınlar olarak mezun olduk. Elbette okula girerken herkes kendine has bir mizaca sahipti ama zamanla öyle bir yoğruluyorsunuz ki. İşte benim hayatımda o yoğrulmanın en yoğun olduğu dönem okuldaki sekiz senemdir. Bürodaki diğer Amerikan mezunlarından Gül ve Eda da benim gibiler yani 11 yaşında hazırlık öğrencisi olarak girip lise 3 olarak mezun olmuşlar. Stajyerimiz Hale ise yeni dönem modelinden, sadece liseyi ACI'da okumuş. Eşim Ümit Bey ise yatılı okuduğu için onun okul yılları bambaşka tabii. En güzel okul anıları onun olsa gerek.

Ümit Özülkü: Yatılı okumamak bence bir kayıp. O kadar zevkli ki. Kardeş gibi

büyüyor insan. Çok anım var, hangi birini anlatayım. Bir Haydar Hoca vardı mesela. Haydar Hoca sadece ders anlatmadı bize, hayat dersi de verdi aslında.

Sadiye Özülkü: Bizim okuldan söz edip de Mrs. Blake'i anmamak mümkün değil. Başka türlü bir insandı, mükemmeldi. Pazartesi sabahları İstiklal Marşı ve Andımız okunurdu okulda, İstiklal Marşı'nı en yüksek sesle ve en güzel o söylerdi. Türkiye'de doğmuş zaten. Çok değişik bir disiplin anlayışı vardı. Mesela bir yerin mi ağrıyor, izin mi isteyeceksin, çok kızardı. "Hayat o kadar acımasız ki bu acıya katlanmanız, bununla baş etmeniz gerek" derdi. Öyle bir eğitmeni herhalde kolay kolay yetişmez. Bizlere vatanımızı sevmeyi de o öğretti. Orta okulda bizleri Afrodisias'a götürmüştü. Biz bu sene mezuniyetimizin 37. senesi reunion'ı için oraya gidiyoruz. Mezunlar Derneği onun adına çok güzel bir ev yaptı. Bir de okulda da adını yaşatan Blake Hall var.

Çağrı Hatip: Ben de ortaokula Tarsus Amerikan'da başladım ancak babamın işi sebebiyle Ankara'ya gitmek zorunda kaldık. Belki yatılılık başlamış olsaydı ailem beni Tarsus'ta bırakabilirdi. Benim döneminde okulda 700-800 kişiydik. TED Ankara Koleji ise 7000 - 7500 kişiydi; farklıydı kısaca.

Sadiye Özülkü: "Burası bir avukatlık bürosu ama birincil işlevi eğitim. Neredeyse müracaat eden her stajyeri almaya gayret ediyoruz. Amacımız iyi hukukçu olmayı öğretmek, iyi hukukçu olmanın temelini verince de arkası geliyor."

Ümit Özülkü: Bizim dönemimizde tüm okul 256 öğrenciydik. Son sınıfların toplamı 34 kişiydi. O zaman okulun büyük çoğunluğu yatılıydı, fazla öğrenci alamıyorlardı zaten. Okul da küçüktü; **Stickler Hall** vardı. **Friendship Hall** ise sonra yapıldı. Liseler **Stickler Hall**'daydı, ve binanın en üst iki katı yatakhaneydi. Altında sınıflar ve en altta da oditoryum vardı.

Çağrı Hatip: Stickler Hall denince, aklıma yangın merdivenlerini saymam geliyor. Ağabeyler bana böyle bir cezayı uygun görmüştü. (kahkahalar atılıyor)

Ümit Özülkü: Ortaokulu bitirdiğim sene, sınavlardan sonra okulun dağılmasına birkaç gün kala arkadaşlarla okulun futbol sahasında sigara içiyoruz. **Mr. Meyer** yakaladı bizi, elimizdeki sigara paketlerini aldı. Bana "Bir daha içecek misin?" dedi. Ben de "İçmeyeceğim" dedim. "Sözünü tutarsan seni şikâyet etmeyeceğim ama bir daha içerken yakalarsam karışmam" dedi. Biz yatılı öğrenciler okula hep açılmasından bir iki gün önce giderdik. Okul pazartesi açılacaksa biz bir önceki çarşamba okuldaydık. Yine o sene erken gitmişiz, okulun futbol sahasında oturduk, sigara içiyoruz. **Mr. Meyer** geldi gene yakaladı. Sözümü tutup tutmadığımı sordu, ben de yakalanmışız artık ne diyeceğim, "Tutmadım" dedim. "Peki" dedi gitti. Okulun ilk günü İstiklal Marşı'ndan sonra müdür beni odasına çağırdı. Yanımda da Erdal Dumanlı vardı. Beraber yakalanmıştık zaten. Telaşlandık tabii. Okul başladı daha ilk günden eve ihtar gidecek. Kapıcı Murat Ağa vardı

bizim. Gittik ona, "Bizim eve ihtar gidecek bize bir hal yol söyle, yok mu postanede tanıdığın?" diye sorduk. Murat Ağa sağ olsun gitti postaneyi ayarladı. O zamanın parasıyla 2,5 lira verdik adam başı. Mektuplar bize geldi. (Ümit Bey anlatırken kahkahalara boğuluyor.)

Amerikan Kolejlerinde başlayan arkadaşlıkların hep uzun yıllar devam ettiğini anlatıyor mezunlar. Nasıl böylesine güçlü bir bağ kuruluyor aranızda?

Sadiye Özülkü: Yaşanmış bir örnekle anlatayım bu bağın ne kadar güçlü olduğunu. Eşim 11 sene önce Bodrum yolunda çok büyük bir trafik kazası geçirdi. İstanbul'a ambulans uçakla gecenin bir yarısı getirdik onu. Hastaneye geldiğimizde bütün arkadaşlarımız oradaydı. Bizi hiç yalnız bırakmadılar. Bu destek yabana atılır bir şey değil. Biz kocaman bir aile gibiyiz. Bu yıl benim mezuniyetimin 37., eşimin de 50. senesi. Geçen yıllar boyunca da "Keşke başka okulda okusaydım" diyen hiçbir mezunla karşılaşmadım. Arkadaşlıklarımız halen okuldaki gibi sıkı sıkıya devam ediyor. Birbirimize olan bağlılığımız ve düşkünlüğümüz yıllar geçtikçe daha da artıyor.

Poroy&Özülkü Yoklama Listesi

Dr. Reha Poroy: İstanbul St. Joseph 1938 mezunu (1 Kasım 2009'da aramızdan ayrıldı)

Ümit Özülkü: TAC 1960 mezunu

Sadiye Özülkü: ACI 1972 mezunu.

Serkan Özülkü: Avusturya Lisesi 1990 mezunu.

Ekin Dilek: FMV Işık Lisesi Ayazağa 1995 mezunu

Çağla Cebe: Beyoğlu Anadolu Lisesi 1999 mezunu.

Mehmet Giz: İstanbul St. Joseph 1999 mezunu

Mustafa Çağrı Hatip: TAC'da başlayıp TED'den 1997'de mezun.

Gül Belevi: ACI 2003 mezunu

Dilek Akdaş: Bodrum Anadolu Lisesi 2003 mezunu

Eda Boyacıoğlu : ACI'da başlayıp ÜAA'dan 2003 mezunu

Emir Cesur: St. Benoît 2004 mezunu.

Hale Kutlay: ACI 2005 mezunu

Aslı Tireli: ACI 2004 mezunu

Neler kaldı aklınızda o günlerden ve sizin yaşamınıza nasıl yön verdi bunlar?

Sadiye Özülkü: Bizim hazırlık binasının girişinde (Parsons Hall) "Enter to Learn, Depart to Serve" yazar. Bu benim hayatımdaki mottolardan birisi, belki de en önemlisidir. Burası bir avukatlık bürosu ama birincil işlevi eğitim. Neredeyse müracaat eden her stajyeri almaya gayret ediyoruz. (O kadar çok başvuru alıyoruz ki, gerçi, bu çok da mümkün olmuyor.) Genç hukukçuların ne kadar yetenekli, ne kadar kalifiye olduklarını görüyoruz. Burada amacımız iyi hukukçu olmayı öğretmek, iyi hukukçu olmanın temelini verince de arkası geliyor. Bu meslek ancak zevk alıyorsa yapılabilir. Biz büroda avantajlıyız çünkü hemen herkesin altyapısı aynı, birbirimizin dilinden anlıyoruz.

Ümit Özülkü: Benim 101 tane lakabım vardı. En çok bilineni ise **Ümit Dede**'dir. Soyadımı anımsamayabilirler ama **Ümit Dede**'yi mutlaka bilirler. Yaş olarak en küçüklerdendim ama fizik olarak en büyük bendim, ondan bana bu lakabı takmışlardı.

Sadiye Özülkü: Mezuniyet töreninde konuşma yapacaktım bir defa. Çeketini kaybetmiş. Arkadaşlarından en iri yarı olanın çeketini giymiş ama kollar gene kısa kalmış.

Sadece ekibinizde değil, onların ve sizin ailenizde de Amerikan Koleji mezunları çok. Dediğiniz gibi büyük bir ailesiniz.

Sadiye Özülkü: Öyle gerçekten. Mesela hoca olmaya hazırlanan Eda'nın babası (Ahmet Boyacıoğlu TAC '65) Talas-Tarsus mezunu; kardeşi Beyza, Üsküdar Amerikan Mezunu. Gül'ün de annesi (Nur Karakaya Belevi ACI '73) İzmir Amerikan mezunu, ablası (Nil Belevi ACI '99) Amerikan mezunu, hatta anneannesi (Güler Coşar Karakaya '49) de. Benim bir yeğenim ACI (Emre Günay '98), bir diğeri Üsküdar Amerikan mezunu (Uluç Hatip ÜAA '09), bir üçüncüsü (Ece Alpaz '10) de bu yıl ÜAA'yı bitiriyor ve o da hukuk istiyor.

Hukuk okumaya nasıl karar verdiniz? Lisedeyken böyle bir eğiliminiz var mıydı?

Ümit Özülkü: Benim aklımda hiç yoktu. Mülkiye'yi hedefliyordum ama olmadık bir tesadüf sonucu hukuk okudum. Babam doktordu. Adana'dan İstanbul'a tayin olmuştu. Tam benim sınavların olacağı sırada annemle ikisi Adana'ya gidiyorlardı. Benim nüfus cüzdanım ve diplomam da bavulun gözünde onlarla birlikte Adana'ya gitmiş. Ben de ertesi sabah Ankara'da sınava gireceğim. Ama maalesef bütün

evraklar Adana'ya gittiği için Mülkiye'nin sınavlarını kaçırdım. ODTÜ İşletme ve İstanbul Üniversitesi Hukuk

Fakültesi'nin sınavlarına girebildim. İkisini de kazandım, hukuku tercih ettim.

Sadiye Özülkü: Ben hukuktan başka bir şey düşünmedim hiç. Daha küçüklüğümden beri Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ni istedim. Bizim okulu bitiren neredeyse herkes Boğaziçi Üniversitesi'ne giderdi, orası okulun devamı gibiydi. Babam da Boğaziçi'ne gitmemi istiyordu ama kararlıydim, hukuk istiyordum. Ankara Hukuk'ta Türkiye'nin gerçekleriyle tanıştım bir anlamda. Mesela kolejdeyken İngilizce bilmemek düşünülemezdi bile ama üniversitede sınıfta İngilizce bilen topu topu üç kişiydik. Anadolu'nun dört bir yanından hatta Ortadoğu'dan öğrenciler geliyordu buraya. Yabancılık çekmedim, çünkü her şeyi olduğu gibi kabul etmek, yüzleşmek ve anlamaya çalışmak üzerine güzel bir eğitim almıştık. Üniversitede en yakın arkadaşım Kayseriliydi, sonra İranlı bir arkadaşım vardı. Bu ilişkiler hep Amerikan Koleji'nin verdiği açık görüşlü düşünce tarzının üzerine inşa edildi.

Hale: Hukuk tamamen kendi isteğimdi. Lise yıllarında karar verdim, çünkü okumayı çok seviyordum. Ailem de teşvik etti. Bir yandan da garantili mesleklerden biri olarak görülüyor hukuk. Garantili derken, okuldan mezun olunca bir sıfatı olan mesleklerden bahsediyorum.

Gül: Ben beşinci sınıftan beri hukuk okumak istiyordum, dedem avukattı. Ailem gerçekten istiyor muyum diye adliyeler gezdirmişti bana, "Bak kızım filmlerdeki gibi değil" diye. Ama değişmedi fikrim, iyi ki değişmemiş.

Sadiye Özülkü: Hukukta vergi hukuku diye bir alan vardır. Hiçbir hukukçu o alanda çalışmak istemez, anlaşılmaz, zor bir alandır, ama Gül bayılıyor buna. Çünkü çok akıllı, konuşmayı da seviyor, bu özellikleriyle çok iş beceriyor. Eda, akademisyenliğe hazırlanıyor. Ben aslında donanımlı mezunlarımızın hukuk fakültelerinde hoca olmalarını çok

Sadiye ve Ümit Özülkü

"Hukuk sevilmezse yapılacak iş değil. Ne okunabilir ne de sevmeden çalışılabilir. Çünkü hem okumak hem de çalışmak çok büyük emek istiyor. Bir de sonuna kadar gidebilmek gerekiyor, yani kendinizi adamalısınız. Ben bunu SEV'lilerde çok görüyorum. Okulda böyle öğretiliyor çünkü."

destekliyorum. Eda bu konuda çok hevesli. Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nden mezun şimdi de Bilgi Üniversitesi Ekonomi Hukuku Bölümü'nde yüksek lisans yapıyor.

Mesleğinizin avantajları ve dezavantajlarını anlatır mısınız biraz?

Sadiye Özülkü: Hukuk sevilmezse yapılacak iş değil. Ne okunabilir ne de sevmeden çalışılabilir. Çünkü hem okumak hem de çalışmak çok büyük emek istiyor. Bir de sonuna kadar gidebilmek gerekiyor, yani kendinizi adamalısınız. Ben bunu SEV'lilerde çok görüyorum. Okulda böyle öğretiliyor çünkü. Bir işin sadece ucundan tutmakla mutlu olmaz onlar. Sonuna

kadar götürürler. Asla vazgeçmezler. Hukukta da başarılı olmak için gereken bu. İkincisi de "one at a time" deriz, yani iki iş aynı anda olmaz hukukta. Hem gidip yüksek lisans yapayım hem avukatlık olmaz. Evet, bu meslek güvenli, ama aynı zamanda koşulları da çok ağır. Bütün bunlara rağmen bu işi yaptığınızda tatmini de çok büyük oluyor.

Sadiye Hanım siz bir dönem akademisyenlik de yapmışsınız. Neden bıraktınız?

Sadiye Özülkü: Beş yıl boyunca Ege Hukuk Fakültesi'nde öğretim üyesi yaptım, dördüncü sınıflara Devletler Hususi Hukuku ve muhtelif sınıflara Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi dersi verdim. Asistanken Adalet Meslek Yüksek Okulu kuruldu, orada da Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi ve Borçlar Hukuku dersine giriyordum. En çok Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi dersi vermiş olmakla kıvanç duyuyorum. Bir de Ege Üniversitesi'nde Gazetecilik Meslek Yüksek Okulu'nda Hukuk Tarihi ile Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi derslerine giriyordum.

Akademisyenliği büroyu kurunca mı bıraktınız?

Sadiye Özülkü: Akademisyenlik yaparken ek gelir kazanmak için az da olsa avukatlık yapıyordum. İzmir'de doktora imkânı yoktu ve İstanbul'a doktora gelebilmek için kaynak yaratmam gerekiyordu. O zamanlar bütün idealim İzmir'de kalmak ve hoca olmaktı. Ama bir noktadan sonra yürütemeyeceğimi anladım. Ankara Üniversitesi'nden minnetle ve rahmetle andığım hocam Prof. Dr. Nuşin Ayıter, o dönemde bana şöyle demişti: "Hiçbir şey için oğlunu ihmal etme! Ben bunu yaptım şimdi çok pişmanım." Zaten İzmir'de akademisyenliği, İstanbul'da doktora, bir de yazıhaneyi yürütmek zor olacaktı. Koşullar da gerektirince İstanbul'a yerleştim. Sonra koşullar da gerektirince İstanbul'a yerleştim. Önce Tekfen Holding'de beş sene hukuk

müşavirliği yaptım. Eşimle de orada tanıştım. Bu ofisi birlikte 1989'da kurduk, aynı yıl evlendik. Bir de anmadan geçmek istemiyorum sevgili Prof. Dr. Reha Poroy, bizim üçüncü ortağımızdı. Geçtiğimiz 1 Kasım'da kaybettik. Bizim için çok büyük bir kayıp. Eşimle ben birlikteliğimize evvelki evliliklerimizden çocuklarımızı da getirdik: Av. Serkan Özülkü eşimin, Av. Mehmet Giz benim oğlum (Eşimin bir de Kanada'da yaşayan kızı var). Ofisteki diğer avukatlar bizim müşterek evlatlarımız, öyle kabul ediyoruz.

Hukuk dışında neler yapıyorsunuz?

Sadiye Özülkü: İzmir'deyken daha çok vaktim oluyordu. Mutlaka günün önemli bir kısmını hayır işlerine ayırmak gibi okuldan (ACI'dan) kalan bir alışkanlığım vardı. Okulda bu konularla ilgili çalışmalar yapan kulüplerimiz olurdu. Ama bizim kulüplerimiz öyle laf olsun diye değildi. Çok ciddi emek harcardık. Bookmobile diye bir kulübün başkanlığını yapıyordum. Brigitte diye bir minibüsümüz vardı. Köy okullarına kitap taşırdık. Okuldayken sosyal bir aktivite olan bu işleri mezun olduktan sonra da epey sürdürdüm. Maalesef İstanbul'un temposu içinde giderek azalmaya başladılar. Bu durum beni çok rahatsız ediyordu. Ta ki Ofiste bu işleri başlatana kadar. Elbette burası profesyonel bir avukatlık bürosu ama 'bona fide' işlerimiz de var, yani para almadan yapılan işlerden söz ediyorum. Tanıdığımız tanımadığımız insanlara bu şekilde yardım etmeye çalışıyoruz.

Başarınızı neye bağlıyorsunuz?

Sadiye Özülkü: İyi bir Ofisiz biz. Buradaki başarının temelini de ortak geçmişimiz olduğuna inanıyorum. Analitik düşünmek, kavrama yeteneği, görev bilinci ama hayatı da ıskalamamak bir yandan. Çok çalışıyoruz ama çok da eğleniyoruz Ofiste. Ben işimizi iyi yaptığımıza inanıyorum, bunun gerisinde de hepimizin güçlü orta eğitim kurumlarından gelmesinin verdiği rahatlığın ve güvenin olduğunu düşünüyorum. ✍

Nedir bu eLog?

Son günlerde, baktığımız her yerde karşımıza bir blog çıkıyor. Blog yazarları giderek daha çok itibar görüyor, daha çok izleniyor, okunuyor ve konuşuluyor. Peki nedir bu blog? Nasıl yazılır? Nasıl yayınlanır? Kimler okur? Neden okur? "Benim de söyleyeceklerim" var diyorsanız, buyurun bloglar dünyasına...

internet dünyamıza girdiğinden beri çok şey değişti. Eskiden konuşma odalarında anında mesajlaşabilmenin ve birbirimize e-posta ile ulaşmanın mutluluğu bize hayal gibi gelirken, günümüzde inanılmaz rakamlara ulaşan kullanıcı sayısı ve giderek artan veri miktarıyla internet, başlı başına bir dünya haline geldi. İşte bloglar da bu uçsuz bucaksız mecranın göz bebeği. Herkes yazıyor, okuyor, yorum yapıyor, paylaşıyor. İşte blogların dünyasına hızlı bir giriş yapabilmek için bilmeniz gerekenler.

Blog nedir?

Blog kelimesi aslen **WebLog** kelimesinden türetilmiştir. Web ve log kelimelerinden oluşan WebLog terimi tam olarak 'internet güncesi' demektir. Webloglar yani yeni ve bilinen adıyla bloglar internet üzerinden yazı, resim vb. bilgi paylaşımı sağlayan, birden fazla kullanıcı tarafından yönetilebilen ve tercihlere bağlı olarak tüm internet kullanıcıları tarafından izlenebilen, yorum yazılabilen internet siteleridir. Çok değil, bundan bir kaç yıl önce bu gibi siteler üyelik ve belirli bir ücret karşılığında okunabilirken, günümüzde **Web 2.0** adlı

yaklaşım sayesinde artık sadece birkaç tık sonrasında blog dünyası elinizin altında. Web 2.0 yaklaşımı ile bloglar artık çok daha kullanıcı dostu arayüzlere sahipler. Bu, şu demek: blog açmak, kapatmak, üye olmak, blogları takip etmek, blogunuza resim ve yazı yüklemek ve hatta blogunuzun standart şablonunu değiştirmek için yapmanız gereken tek şey tamamı görsel olan ipuçlarını takip etmek. İşte bu kadar kolay. Bu da demek oluyor ki artık standart düzeyde internet kullanım bilgisi sahibi olan herkes blog açabilir ve bunu tüm dünyayla paylaşabilir.

onguntan blog

ara

Nasıl başlamalı?

Blog hizmeti, çeşitli servis sağlayıcı siteler tarafından veriliyor. **Wordpress** ya da **Blogspot** sitelerinden birine üye olmanız sonucunda siz de bu hizmete hiçbir ücret ödmeden erişebiliyorsunuz. Bu sitelerden wordpress.com daha çok seçenek sahibi olmasına rağmen, blogspot'un daha basit olan menüleri kullanımda kolaylık sağlıyor. Bu sitelerden birine üye olmanız sonucunda, eğer halen alınmamışsa, 'kendi tercihi ettiğiniz' isimle bir blog sahibi oluyorsunuz.

Blogunuzun ayrıca bir de size ait internet adresi oluyor. Diğer kullanıcılar tarafından bulunmanızı kolaylaştıran ve sizi internet dizinlerinde listeleyen bu adres sayesinde siz de internet denen bu uçsuz bucaksız mecrada yerinizi alıyorsunuz. Bloglar sayesinde kullanıcılar, anılarını, tasarımlarını, duygu ve düşüncelerini özgürce paylaşabiliyor ve adeta bir köşe yazarı gibi takip ediliyorlar. Blogların en güzel taraflarından biri de takipçilerinizi görebilmeniz ve onlarla iletişime geçebilmeniz. Elbette onlar da sizin blog gönderilerinizin altına yorum yazmakta özgürler. Kısa zamanda ve ücretsiz alabileceğiniz bir hesap ile yaptığımız gezilerin notlarını, satmak istediğiniz

ürünlerin bilgilerini, gezdiğiniz restoranlar hakkında görüşlerinizi paylaşmanız ve hatta siyasi konuları tartışmaya

açmanız mümkün. İkinci, üçüncü kişilere de blogunuzda yazarlık hakkı verebilir, blogunuzu çeşitlendirebilirsiniz.

Bu insanlar neden yazıyorlar?

İnsanların blog yazmak için çeşitli sebepleri var elbette. Bunlardan en önemlisi sosyal bir ortamda kabul görme ve takip edilmenin dayanılmaz cazibesi. Bir e-mail grubunda birkaç yüz kişiye ulaşabilen ve anında silinen bir mail olmak yerine, kendi adresinizde, kendi blogunuzdan binlerce kişiye kalıcı mesajlar vermek çok daha cazip. Üstelik takipçilerinizi ve günlük aldığınız ziyaretçi sayısını görebilmeniz de size, yazmaya devam etmek için cesaret veriyor.

Blog yazmanın ikinci bir sebebi ise para kazanmak. Mesela ev hanımları, boş zamanlarında yaptıkları ürünleri bu bloglar aracılığıyla hem tanıtıyor hem de okuyucuları olan diğer ev hanımlarına satabiliyor. Bu gibi satışlarda çoğunlukla aracı siteler kullanılıyor, ancak kişinin alıcıyla kurduğu bağın niteliğine göre tamamen karşılıklı güvene dayanan satışlar da yapılabilir. Ayrıca blogunuzda yayınlayacağınız reklamlar da sizin için bir kazanç kaynağı olabiliyor. Ancak gerçekten sıkı takip edilen bir siteniz ve ziyaretçi grubunuz yoksa reklamlardan elle tutulur miktarlarda para kazanmak oldukça zor. Bu konuda daha ayrıntılı bilgi almak isterseniz benim blogumda (<http://onguntan.blogspot.com>) yayınlamış olduğum "Google'dan nasıl para kazanırım" başlıklı yazı işinize yarayabilir.

"Bir e-mail grubunda birkaç yüz kişiye ulaşabilen ve anında silinen bir mail olmak yerine, kendi adresinizde, kendi blogunuzdan binlerce kişiye kalıcı mesajlar vermek çok daha cazip."

Ziyaretçi sayımı nasıl arttıracam?

Ziyaretçi sayınız arttıkça keyfiniz de artacak, evet, ama bunu nasıl yapacaksınız? Öncelikle elbette kaliteli, kolay okunabilir ve ilginç bir içerik şart. Blogunuzun içeriği, okuyucuyu devamlı blogunuza uğrar hale getirmek için elinizdeki en önemli koz. Blogcuların ziyaretçi sayılarını artırmak için yapmaları gereken bir diğer önemli şey de diğer blogları ziyaret etmek ve bu bloglara yorum bırakmak. Diğer bloglara kendi blogunuzun ismi ve adresiyle bırakacağınız yorumlar, o blogun okuyucularını sizin blogunuza ziyaret etmeye yönleltecek. Böylece bir anda siz o blogun ziyaretçileri için de bir tık mesafede olacaksınız. Her gezdiğiniz blog sizin için o blogun okuyucusu kadar takipçi potansiyeli demek. Aynı zamanda diğer interaktif mecralardaki aktivite miktarınız da sizin sitenize yapılacak ziyaretleri arttıracaktır. Kısacası sizin internet aktiviteniz ne kadar yüksek ise sitenize akan ziyaretçi sayısı da o kadar yüksek olacaktır. Bu, ayrıca sizin Google arama sonuçlarında da ön sıralara geçmenizi sağlayan bir durum. Şunu aklınızdan çıkarmayın; sadece eşe dosta söylemek, kalabalık bir ziyaretçi listesi sahibi olmak için yeterli değil. Ayrıca blogunuza gelen yorumlara çok gecikmeden cevap vermek de izleyicilerinizin blogunuza sadakatini arttıracaktır. Yorumlarla ilgili diğer bir konu ise -ki ben bunun çok önemli olduğunu düşünüyorum- sitenize yapılan yorumları onay mekanizmasına tabi tutmamanız. Böylece sitede bulunan tüm

dış yorumların tarafsızlığını korur ve kendi sansürünüzden geçmediğini de okuyucularınıza ilan etmiş olursunuz.

Blogum nasıl görünmeli?

Blogunuzda görselliğin önemini de belirtmeden geçmek olmaz. İnternetteki veri miktarı, artık kullanıcılar için yararlı olmaktan çok, kafa karıştıran ve gerekli bilgiye ulaşmada zorluk yaratan bir durum haline geldi. Bu nedenle herkesin vaktinin az olduğunu göz önünde bulundurup, yazılarınızı nokta atışı yaparak yazmanız ve görsellerle desteklemeniz, blogunuzun okunabilirliğini ve ziyaretçilerin blogunuzdan alacağı keyfi artıracaktır. Vermek istediğiniz mesajı, kısa, öz ve hızlı bir biçimde verebilmeniz blogunuzun takip edilebilir olması açısından da oldukça önemli. Doğru biçimde aktarılmış, faydalı bir içeriğe sahip değilseniz, ziyaretçiler blogunuza ilk ziyaretlerinden sonra bir daha uğramayabilirler.

Bloglar nasıl takip edilir?

Blog takip etmek için çeşitli yöntemler var. Bunlardan en basiti, sahip olduğunuz blogunuzun kullanıcı ayarlarından "izlediğim bloglar" eklentisini blogunuza eklemek. Böylece izlediğiniz bloglara yeni yazı yazıldığında bunlardan haberdar olacaksınız. Blogunuzun kullanıcı arayüzünden izlediğim bloglar sekmesine tıkladığınızda son güncellenen blogu en üst sırada göreceksiniz. Dilerseniz ilginizi çeken yazının üzerindeki linke tıklayarak, blogu gidip yazıyı okuyabilirsiniz. Ancak

bunu yapabilmek için bir blog sahibi olmanız lazım. "Blogum yok, ama izlemek istediğim bloglar var" diyorsanız asıl yapmanız gereken **rss reader/ rss feed** denilen programlardan indirmek. Mesela **Google Reader**, rss feed'lere çok iyi bir örnek. Google hesabı olan herkesin kullanımına açık olan bu programa reader.google.com adresinden ulaşabilirsiniz.

Uygulamayı başlattığınızda yapmanız gereken tek şey izlemek istediğiniz blog adreslerini programa eklemek. Bu program sayesinde onlarca blogu ve elbette rss feed uygulamasına uygun şekilde tasarlanmış yüzlerce web sitesini son derece hızlı ve kolay biçimde izleyebilirsiniz. Bu program sayesinde güncellemelerden anında haberdar edilecek ve klasörleme sistemiyle web sitesi yığınızı istediğiniz biçimde düzenleyebileceksiniz.

Hangi konularda blog yazılır?

Benim gezerken en sık rastladıklarım, genellikle mekânlar (restoran, cafe, vs) ve şehirler hakkında yorum ve eleştiri içeren bloglar. Bu blogları yemek siteleri, teknik içerikli siteler, el sanatlarını sergileyen siteler, kültür, sanat ve moda blogları takip ediyor. Elbette bloglarda hangi konunun daha çok işlendiğine dair istatistiki bir bilgiye sahip değilim ancak istediğiniz konuyla ilgili içerik bulmakta zorlanmayacağınıza eminim. Bloglarda arama yapmak için Google Blog Search (<http://blogsearch.google.com.tr>) oldukça işinize yarayacak.

"Sizin internet aktiviteniz ne kadar yüksek ise sitenize akan ziyaretçi sayısı da o kadar yüksek olacaktır. Bu, ayrıca sizin Google arama sonuçlarında da ön sıralara geçmenizi sağlayan bir durum."

Ben ne yapıyorum?

Ben bir blog yazarı olarak genelde internet ve teknoloji konularında yeniliklere ve çeşitli ipuçlarına yer verdiğim kişisel bloguma ek olarak, hazırladığım gezi rehberlerinde okuyuculara bir turistin gezdiği şehirde mutlaka yapması gereken aktiviteleri kısa ve öz olarak anlatmaya çalışıyorum. Bu yazılarıma; **roma**, **gezirchber.in**, **prag.gezirchber.in**, **amsterdam.gezirchber.in** adreslerinden ulaşabilirsiniz. Eşim, tasarladığı takıları **kolyekolik.com** adlı blogunda sergiliyor ve satıyor, ablam ise **imgelme.com** adlı sitesinde İstanbul'daki kültür sanat etkinliklerine yer veriyor ve mekânlara dair yorumlarını yazıyor, ayrıca size arkadaşım Kerem'in **kefilm.blogspot.com** adresli blogunu da tavsiye ederim. Bu blogda filmlere dair yorumlar ve derecelendirmelere ulaşabilir, hangi filmi neden izlemeniz ya da izlememeniz gerektiği konularında ipuçları edinebilirsiniz.

Gelecek sayıda sizlerle yine güncel konulardan birisi olan "sosyal ağlar" hakkında bildiklerimi paylaşacağım. Bu arada bana ulaşmak isterseniz **onguntan@gmail.com** adresimden soru ve yorumlarınızı iletebilirsiniz. ✓

Pınar Aksoğan Haseski (TAC '92)

Sosyal hayatla akademik hayatı dengeledik

Sağlık ve Eğitim Vakfı
Yönetim Kurulu'nun Tarsus
Amerikan mezunu ilk kadın
Yönetim Kurulu Yedek
Üyesi Pınar Aksoğan
Haseski, TAC'de akademik
hayatla sosyal hayatın çok
iyi dengelendiğini söylüyor.

Babası, amcası ve ablası
da Amerikan Koleji mezunu
olan Pınar Aksoğan
Haseski, şu an kurumsal
finansman yöneticisi
olarak çalışıyor.

Kurumsal finansman yöneticisi **Pınar Aksoğan Haseski**, genç nesli temsilen Sağlık ve Eğitim Vakfı (SEV)'in Tarsus Amerikan mezunu ilk kadın yönetim kurulu yedek üyesi. SEV Yönetim Kurulu Üyesi **Defne Erdur Bekdik (ACI '94)**, SEV-YAY Şirket Müdürü **Defne Tokay (ÜAA '93)**, Kaynak Geliştirme ve Kurumsal İletişim Departmanı'nın en yeni üyesi **Eylül Yayıcıoğlu (TAC '03)** ile vakıf çatısı altında toplanan yeni nesil mezunların sayısı artıyor.

Gelenek devam ediyor

Pınar Aksoğan Haseski'nin Tarsus Amerikan Koleji mezunu olması hiç de şaşırtıcı bir durum değil, zira babası Prof. Dr. **Orhan Aksoğan (TAC '61)**, amcası **Bekir Aksoğan (TAC '59)** ve ablası **Ayşe Aksoğan (TAC '88)** da TAC mezunu. Ailede bu geleneği başlatan ise oğullarının eğitimine çok önem veren Büyükanne Aksoğan.

Pınar Aksoğan Haseski, hem iyi eğitim alabilecekleri hem de yatılı okulda kendi ayakları üzerinde durmayı erkenden öğrenebilecekleri için büyükannesinin babası ve amcasını Tarsus Amerikan'a gönderdiğini, onların açtığı bu yoldan da ablası ve kendisinin ilerlediğini anlatıyor.

Ortak dil ortak anlayış

Evde Amerikan Koleji mezun nüfusu fazla olunca ortak paydayı bulmak da zor değil. Pınar Aksoğan Haseski, babası, amcası ve ablasıyla herhangi bir konu üzerinde uzlaşmada zorlanmadıklarını, ancak her birinin farklı şekilde düşündüğü zamanların da olduğunu söylüyor ve ekliyor: *"Okula ve arkadaşlarımıza bağlılığımız hepimizin en güçlü ortak noktası ama farklılıklara saygı da öyleydi. Genelle kıyaslayınca bizim ailede daha demokratik bir ortam olduğunu görüyorum. Çocuk-ebeveyn ilişkisine baktığımızda anne ve babamın bize karşı yaklaşımları her zaman çok demokratikti. Fikirlerini söyler, kararlar konusunda bizi özgür bırakırlardı. Kendi ayaklarımız üstünde durmamız için de ellerinden geleni yaptılar."*

Erkek okulunda kızlar

Erkek okulu olarak 1888 yılında kurulan Tarsus Amerikan Koleji'nde 1979 yılından bu yana karma eğitim uygulanıyor. 1986'da yeterli kaynak olmadığı için kaldırılan yatılılık uygulaması da 2002 yılında yeniden hayata geçirildi. Pınar Aksoğan Haseski, Tarsus Amerikan'ın erkek okul geleneğinden gelmiş bir okul olduğu yorumuna itiraz ediyor ve kız öğrenciler olarak çok rahat ve katılımcı

"Babam ve amcamdan dinlediğim unutulmaz okul anılarının benzerlerini bir de sınıf arkadaşlarımdan dinledim yıllarca... Aile gibi olmuşlardı, yaşadıkları maceraları anlattıkça biz de çok gülerdik."

bir öğrencilik yaşadıklarını söylüyor. Köklü arkadaşlıkların temellerinin o zamanlardan atıldığını, kızlar olarak el üstünde tutulduklarını anımsıyor.

Okulda yatılılığın yeniden başlatılmasından duyduğu mutluluğu biraz da iç çekerek dile getiriyor: *"Babam ve amcamdan dinlediğim unutulmaz okul anılarının benzerlerini bir de sınıf arkadaşlarımdan dinledim yıllarca. Prep sınıflarının üstünde erkek arkadaşlarımızın yatakhaneleri vardı, sınıflara çok yakındı. Aile gibi olmuşlardı, yaşadıkları maceraları anlattıkça biz de çok güler eğlenirdik. Gerçi, gündüzlü olmama rağmen, ben de dolu dolu bir öğrencilik yaşadım Tarsus Amerikan'da. Her zaman keyifle anımsarım."*

Okuluma hizmet ediyorum

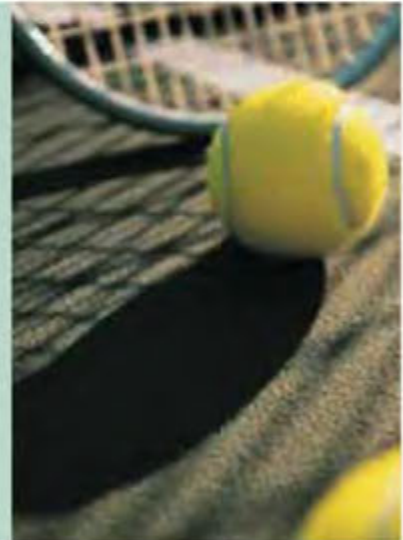
Pınar Aksoğan Haseski'nin pek çok Amerikan Koleji mezunu gibi okulla ilişkisi

"Alçılı ayakla tenis oynadım"

Pınar Aksoğan Haseski, okuldayken tenis ve atletizmle ilgilenmiş, hatta atletizmde yerel organizasyonlarda çeşitli dereceler kazanmış.

"Okuldayken bol bol tenis oynardık. Bir gün sahada tendon bağlarımı kopardım, ayağım davul gibi şişti ve alçıya alındı. Sınıflarımız o sene Stickler Hall'daydı, ona rağmen yorulsam bile arkadaşlarım beni kucaklar sınıfa kadar taşırlardı. Bir süre sonra ayağımdaki alçıya topuk takıldı, hatta ben dayanamayıp o alçıyla çatpat tenis oynadığımı bile hatırlarım. Çılgınlık işte..."

Tenis dışında atletizmle ilgiliydim. Atletizmde okul takımı olarak çok fazla antrenman yapamamamıza rağmen Hatay ve Mersin'deki yarışmalarda dereceye girmiş, 4x100 bayrak yarışında birinci, 100 ve 200 metrede Akdeniz ikincisi olmuşuk. Bizim okulun en güçlü olduğu spor dallarından biri de basketboldu. Hem erkek hem de kız basketbol takımımız çok kuvvetliydi."

Yabancı yatırımcı gözüyle Türkiye

Yabancı bir bankada kurumsal finansman yöneticisi olarak çalışan Pınar Aksoğan Haseski, yabancı yatırımcılar açısından Türkiye'nin ciddi bir potansiyel taşıdığını söylüyor.

"Yabancı yatırımcılar, son dönemde Türkiye'yi bizim gördüğümüzden çok daha olumlu görüyor. Avrupa Birliği ile yakınlaşma sürecimiz onların Türkiye'yi biraz daha iyi tanınmasında önemli rol oynadı. Bununla beraber makro ekonomide de düzelmeler oldu. Enflasyon yüzde 70-80'lerden yüzde 8-10 seviyesine geriledi. Uluslararası reyting kuruluşlarının olumlu notları etkili oldu, şu anda Türkiye'yi yatırım yapılabilir sınırının bir altında notluyorlar. Öte yandan hükümetin karar almada hızlı davranabilir olması da Türkiye'yi biraz daha esnek, hızlı karar alan ve

uygulayan bir ülke konumuna getiriyor. Ortaklık yapacak şirketlerin kültürlerinin uyuşması çok önemli. Özellikle karar alma sürecindeki etkinlik dikkate değer bir ölçü. Bazı yabancı firmalar yavaş ama kararlı adım atmak istiyorlar. Türkiye'de de bu felsefede iş yapma kültürüne sahip ortak bulmaya çalışıyoruz. Kurumsal ilkelere bakılıyor. Standartları olan, kurumsal yönetişimi başarabilmiş olmalarına dikkat ediliyor. Şeffaflık, hesap verebilirlik gibi kavramlar, bağımsız denetçilerin değerlendirmeleri önem taşıyor."

mezuniyet sonrasında da sürmüştü. Mezunlar Demeyi'nde çalışmış, bir dönem Kalamış'ta mezunların gittiği "The Club"ın yönetiminde yer almış. Şimdi çok daha önemli bir sorumlulukla buluşmuş: SEV Yönetim Kurulu Yedek Üyesi olarak çalışıyor. "Yedek de olsam, Tarsus Amerikan'dan mezun ilk kadın yönetim kurulu üyesi olmak heyecan verici" diyerek bir ilki gerçekleştirmenin gururunu yaşıyor. Bankacı olması sebebiyle, aynı zamanda Vakfın Finans Komitesi'nde de okulların bütçe ve finansallarını izliyor. Henüz ısınma turlarında olduğunu söyleyen Aksoğan, "1,5 yıldır yönetim kurulu toplantılarına katılıyorum. Çok da eğleniyorum diyebilirim. Bir yandan vakfın işlerini ve yatırımlarını konuşuyoruz, diğer yandan ağabey ve ablaların yarattığı ortamda çok güzel paylaşımlar yaşıyoruz. Benim için en ilginç yanı okulun gidişatını daha yakından gözlemleme şansını yakalamış olmam. Böylece ben de elimden geldiğince okulların büyümesi, gelişmesi ve eğitim kalitesinin korunması yönünde emek harcayarak okulumu hizmet edebildiğim

"İstanbul'da okullarımıza büyük bir talep var. Biz de kendi çocuklarımızın Amerikan Kolejlerine gitmesini istiyoruz. Bu yüzden yeni yatırımlar beni çok heyecanlandırıyor."

için mutlu oluyorum" diyor. Yönetim Kurulu olarak çok daha fazla öğrenciye ulaşma gayelerinin olduğunu ifade eden Aksoğan, "Her üç okulda da büyüme hamleleri var. Tarsus Amerikan'ın tam karşısındaki arsa satın alındı. Buraya ilköğretim binası yapılacak. İstanbul'da okullarımıza büyük bir talep var. Biz de kendi çocuklarımızın Amerikan Kolejlerine gitmesini istiyoruz. Bu yüzden yeni yatırımlar beni çok heyecanlandırıyor" diyor.

İnsanı geliştiren bir süreç

Amerikan Kolejleri'ndeki öğrenciliğin en temel farklılığı eğitim anlayışı içinde sosyal ortamların zenginliği ve öğrenciye sunulan

fırsatlar olsa gerek. Pınar Aksoğan Haseski de böyle düşünüyor: "Bizim okulların en güzel tarafı sosyal hayatla akademik hayatı dengeli yaşatmasıdır bence. Okulda bir sürü seçmeli dersimiz olurdu. Kulüpler vardı. Sportif olanaklarımız çoktu. Böylece farklı beceri ve yeteneklerimiz kendiliğinden ortaya çıkıyordu. Takım çalışmasını öğreniyorduk, kendi iç disiplinimizi oluşturunuyorduk. Farklı bir özgüven aşılanıyordu bize. İnsanı geliştiren ve aynı zamanda da keyifli bir süreçti."

Ekonomi ağır basmış

Pınar Aksoğan'ın babası Prof. Dr. Orhan Aksoğan, inşaat mühendisi. Ablası da mühendis. Dolayısıyla onun da mühendisliği tercih etmesi gibi bir beklenti varmış. Oysa Pınar Aksoğan işletme ve ekonomi okumak istiyormuş. Her ne kadar başlangıçta iç sesine kulak vermemiş gibi gözüksede sonradan kendi rotasını bulmuş ve ekonomist olmuş: "Lisede ilk planda sosyal ağırlıklı sınıflı tercih etmiştim ancak bocalarımız ve ailem tepki gösterdi, derslerimin iyi olduğunu, matematikte

"Şu aralar en çok enerji sektörü yeni yatırımlara gebe. Son olarak Almanya'nın üçüncü büyük enerji şirketi EnBW'nun ülkemizdeki yatırımları için uygun Türk ortağı bulmasında danışmanlık yaptık. Bu ortak yüzde 50-50 ortaklıkla Borusan Grubu oldu."

Girişimcilik hayali

Pınar Aksoğan Haseski iyi olacağına inandığı bir hedefin peşinden sonuna kadar gitmeye kararlı biri. Üniversitede kimya okurken ekonomiye geçmesi, TEV bursuyla yaşadığı New York deneyimi ve kurumsal finansmanda geldiği nokta bunun bir ispatı. Bundan sonra gerçekleştirmek istediği minik bir hayali var. Girişimcilikle ilgili bir hayal ama daha önce ailesine ve sosyal hayatına daha fazla zaman ayırmak istiyor.

daha başarılı olabileceğimi söyleyince bir hafta sonra gerisin geri sayısal alana geçtim. Boğaziçi Üniversitesi Kimya Bölümü'nü kazandım. İçimdeki idari bilimler özlemi hâlâ duruyordu tabi, Boğaziçi Üniversitesi'nde de bölüm değiştirme fırsatı bulunca birinci sınıftan sonra ekonomi bölümüne geçiş yaptım." Mezun olduktan sonra üç yıl Türkiye Sınai Kalkınma Bankası'nda çalışan Pınar Aksoğan Haseski'nin aklında bir akademik hedef daha varmış: Yurt dışında yüksek lisans. Bu hedefe ulaşmak için fırsat kollayan Aksoğan sonunda Türk Eğitim Vakfı (TEV)'in bursuyla New York University Stern Business School'da işletme master'ı yapmış. "Amerika'da master yapmak ve bir süre yurtdışında çalışmak, okurken kafama koyduğum bir hedefti. TEV'den burs almak kolay olmadı, hem okullara başvuruda hem de TEV bursuna başvuruda bir sürü kompozisyon yazmam, mülakatlara girip çıkmam gerekti, ama sonunda oldu. İki yıllık New York deneyimi de inanılmaz keyifliydi. Orada düşünce sisteminiz gelişiyor, çünkü çok katılımcı bir eğitim sistemleri var. Sürekli yaşadıklarınızla paralellikler kuruyorsunuz, okuyor, analiz yapıyor, yorumluyorsunuz."

Amerika'da Türk olarak iş bulmak zor
Pınar Aksoğan Haseski, New York deneyimini "keyifli" diyerek tanımlıyor

ama bir Türk olarak Amerikan sisteminde iş bulmanın zorluğuna da dikkat çekiyor: "2000'li yılların başında şirket birleşmelerinin hız kazandığı Avrupa, bankacılara yepyeni fırsatlar sunmaya başlayınca tercihimizi Avrupa'dan yana kullandım. Bir Amerikan bankasının Londra ofisinde iki yıl çalıştım, sonra da Türkiye'ye döndüm. Özellikle şirket satınalma ve birleşmeleri konusunda önemli bir deneyim kazandım".

Enerji sektörü parlıyor

Pınar Aksoğan Haseski, halen HSBC Bankası'nda Kurumsal Finansman Birim Yöneticisi olarak görev yapıyor. Ağırlıklı olarak enerji sektöründeki yatırımlardan sorumlu. Şu aralar en çok enerji ve finans sektörlerini yeni yatırımlara gebe olduğunu söylüyor. Hatta son olarak Almanya'nın üçüncü büyük enerji şirketi EnBW'nun ülkemizdeki yatırımları için uygun Türk ortağın bulunmasında danışmanlık yapmışlar. Bu ortak, yüzde 50-50 ortaklıkla Borusan Grubu olmuş. Ortaklıkların yanı sıra şirket satın alma ve birleşmeleri, halka arzlar da kurumsal finansman uzmanlarının ilgi alanı içinde yer alan başlıklar. Pınar Aksoğan Haseski uluslararası bir bankada çalışıyor olmasından dolayı daha çok Türkiye'de yatırım yapmak isteyen yabancı yatırımcılarla diyalog içinde olduklarını ifade ediyor.

"Biz Kolejliyiz!"

Bahar Vardarlı (ACI '68)'nin son kitabı 'Biz Kolejliyiz' kitapçı raflarında yerini aldı. Bahar Vardarlı kitabında, önce kendisinin 1960-68 arasındaki okul anılarını, sonra 'ablalarının' kileri yazmış.

Bir kitap okudum, anılarım canlandı. 1985 yılında mezun olan ve aradan geçen yıllar neticesinde giderek 'eski mezunlar' kervanına katılmakta olan ben, bir solukta bitirdiğim kitapta, sanki kendi yıllarımı okur gibiydim. Oysa kitapta adı geçenlerin çoğunu şahsen tanımıyorum; öğretmenlerden **Miss Scovel** dışındakiler öğretmenim olmadı (Ama **Mrs. Meyer**'i Tarsus'ta tanıma, **Miss Yarrow**'u 1930'larda kapanan **Gedikpaşa Okulu**'nun mezunlarından dinleme şansını yakaladım. **Mrs. Blake**, neredeyse bütün öğrencileri tarafından sanki aynı replik ezberletilmiş gibi anlatıldığından, benim de müdürüm olmuş gibi adeta). Ama kimin umurunda, kitabın her satırından yükselen "*kolej ruhu*" aradan geçen yıllara meydan okurcasına capcanlı ayakta.

Doğru söze ne nedir?

"[ACI'da] temel amaç bilimsel bilgi sahibi, özgür düşünen ve kendini rahatça ifade eden, demokrat bireyler yetiştirmektir. Böyle eğitilen biz Kolejçiler, görüşlerimizi apaçık

söylemekten kaçınmayız, doğru bildiğimizden şaşmayız; baklı olduğumuzda hakkımızı sonuna dek savunuruz. ... Dayatılanı asla kabul etmeyen biz Kolejiler, çoğu zaman ayrık otu misali çıkarız ortaya. Aklımıza uymayanı reddeder, karşı çıkar, yeni önerilerle yaklaşırsınız" diyor, Bahar Vardarlı. 1960'lar ACI'sından karelerle ilginç bilgiler dökülüyor kitabın satırlarından: Helva pikniklerde, **İbrahim Taner**'in (ve muhtemelen diğer vefat eden eğitimcilerin) ruhuna kavru lan helvadan dağıtıldığı, milli bayramlara ve geçit törenlerine verilen önemin İbrahim Taner zamanında başladığı, 'Okul alkışı' geleneğinde Mrs. Blake'in önemli bir rolü olduğu, Taner Binası'nın temelini hem 1954'te hem 2008'de **Ayşe Mayda**'nın attığı gibi.

Pişmiş ayvaları tadamadık!

Hazırlık ve orta birde matematik dersimize giren ve upuzun boyu, kocaman elleriyle henüz fiziksel gelişimi tamamlamamış kız çocuklarının gözünde 'dev' gibi duran Miss Scovel'i; karma sisteme geçtikten sonrakilerin hiç yaşamak zorunda kalmadığı- ama muhtemelen 'ablalardan' defalarca dinledikleri: Okula erkek sinek girse, kızların onu görebilmek için sınıf camlarına yapışmasını; **Mehmet Abi**'nin işlettiği Co-op'ı; Foster

Media Center, Hill Science Center, West Hall ve Beacon Binası'nın üst katı inşa edilmeden önceki kampüste, çimenlerin üstünde sefertasıyla getirdiğimiz yemekleri yediğimiz ve salıncaklarda sıra kapığımız öğle tatillerini; Hazırlık sınıfında fonetik dersine giren **Dorothy Stewart**'ın bizlere "u" ve "th" seslerini doğru çıkartmamız için yaptığı komiklikleri; saç-tırnak ve üniforma kontrollerini, mezuniyet töreni ve **May-Pole** provalarını; bizim dönemin **Mayıs Kraliçesi Sevgin İşlekel**'in zerafetini, mezuniyetin arkasından yollara düşüp **Doğu Karadeniz, Doğu Anadolu, Güneydoğu Anadolu**'yu kapsayan yurt gezisine çıkışımızı; nispeten uzun boylu irice kızların (bencileyin) sahne performanslarında erkek rollerine çıkışını... Ve başka nice detayı hatırladım **Bahar Vardarlı**'nın kitabıyla birlikte.

Alt kapıda, öğrencilerin dağılmasını bekleyen macuncu, simitçi ve elma şekerciler bizim zamanımızda da vardı, ama kitabı okurken tadını çok merak ettiğim pişmiş ayvaları satanlar yoktu. Biz de **Bazaar Day**'de deveye binen kuşaklardanız, hâlâ geliyor mu develer **Bazaar Day**'e? Ya da en son hangi senenin mezunları bu ortak hatırayı paylaşıyor bizimle?

Kitapta ilgimi çeken detaylardan biri, mezuniyet öncesi nişanlanan son sınıf öğrencileri: 2003 yapımı **Mona Lisa Smile** filmi getirdi aklıma. 1950'lerin üst orta sınıf tutuculuğunu ve eğitimlerine bir üst düzeyde devam etmek ya da kariyer yapmak yerine evlerinin kadını olmayı tercih eden kızların ve onların ufkunu açmaya çalışan Sanat Tarihi öğretmeni **Katherine Ann Watson**'ın hikayesini... Oradan da birkaç akşam önce **İpek Çalışlar** (ÜAA '65) ile okullarımızdaki müfredatın 'kızların' ufkunu açmakla ilgili bir kaygısı olup olmadığı konusundaki sohbetimize gitti aklım.

70-80-90'ları da birileri anlatmalı

"Umarım benim kitabımı daha nice Kolejli'nin yazacağı kitaplar takip eder"

"Umarım benim kitabımı daha nice Kolejli'nin yazacağı kitaplar takip eder" diyor Bahar Vardarlı. Evet, 1970'ler, 80'ler ve 90'lardan da birileri kaleme almalı anılarını. Hem okulun hem İzmir'in değişimini okuruz bu sayede.

diyor Vardarlı. Evet, 1970'ler, 80'ler ve 90'lardan da birileri kaleme almalı anılarını. Hem okulun hem İzmir'in değişimini okuruz bu sayede.

Bu arada, kitabı okur okumaz Bahar Ablayı aradığımı, tesadüf eseri İstanbul'a geleceğini öğrenip kendisinden bir randevu kopardığımı da söylemeliyim. Ulus'taki Kahve Dünyası'nda buluştuk, görüşmeci **Şeyda Vardarlı Akkan** (ACI '75) da aramızdaydı. Kahvelerimizi yudumlayıp, ne çok ortak değerimiz olduğunu konuştuk.

Geliri, Bahar Vardarlı tarafından ACI Mezunlar Derneği Burs Fonu'na bağışlanan kitabı, ACI Yetişenler Derneği'nden ısmarlayabilir ya da İzmir'deyseniz **Güniz Gürsoy Can**'ın (ACI '74) açtığı Kedi Sanat Kültür Merkezi'nden bulabilirsiniz. ✓

Tâbe Kıyamet

VINTAGE

ESKİYE YENİ VE TAZE BİR SOLUK

“Vintage parası olanın ulaşabildiği değil, duruşu olanın tercih ettiği bir giyim tarzı” diyor Tunç Tuncay (ACI '97). Tuncay'ın Çukurcuma'da açtığı 'Tâbe Kıyamet', şimdilerde vintage tutkunlarının yeni adresi. Yıllanmış, deformasyona uğramamış, hatta hiç kullanılmamış kıyafetler, aksesuar ve eşyalar vintage kabul ediliyor. Eğer sizin de eskilere dair sandıklarda gizli hazineleriniz varsa şimdi bunları değerlendirmenin tam zamanı.

Tâbe Kıyamet, Osmanlıca bir deyim. Kıyamete kadar demek. **Tunç Tuncay**, küçük, şirin mekanından alınan her parçanın, kullanıcısına kıyamete kadar eşlik etmesini istiyor, bu nedenle buraya ‘*Tâbe Kıyamet*’ demiş. Kıyafetlerinizi başkasının üzerinde görmek istemiyorsanız, kendinize özgü bir estetik anlayışınız varsa ve seri üretim kıyafetlerden hoşlanmıyorsanız burası mutlaka uğramanız gereken bir yer. Üstelik hem Tâbe Kıyamet’in içinde bulunduğu yapı hem sokağın kendisi tarihi dokusuyla gerçekten görülmeye değer.

Eski ama birinci el

Fransızca ‘bağbozumu’ anlamına gelen ‘La Vendange’ kelimesinden gelen vintage, aynı zamanda ‘iyi eskimiş’ demek. Zaten Tâbe Kıyamet’te bildiğimiz manada eski bir şey yok. Her şey gıcır gıcır, her şey birinci el.

Vintage hazır giyim ve tekstilde son on senedir kullanılan bir kavram. Bir kıyafetin vintage olması için, en az 15-20 yaşında olması gerekiyor. “Yıllanmış şarap gibi” diyor Tunç Tuncay kıyafetlerini anlatırken. Kıyafetin ya da eşyanın saklandığı yerde el değmemiş, iyi eskimiş ve hiç yıpranmamış olması gerekiyor.

Vintage kıyafetlerin popülaritesinin artmasının sebebini de şöyle anlatıyor: “Büyük markaların seri üretim ürünlerini kullanmaktan bıkan insanlar, kendilerini daha çok yansıtan kıyafetlere yönelmeye başladılar. Bu akımın çıkış noktası Amerikalı sanatçılar. Tek olma istekleri vardı ve bu nedenle de vintage’a yöneldiler. Amerika’da bu şekilde başlayan akım, Avrupa’da da son beş altı yıldır oldukça popüler.”

Türkiye’de konumlandırma yanlış

Türkiye’de bu anlayışın yeni yeni gelişmeye başladığını ifade eden Tuncay, yanlış konumlandırmadan dolayı vintage’ın pahalı ve ulaşılamaz olduğuna dair bir algının oluştuğunu söylüyor: “Bence burada henüz yeterince gelişmemesinin nedeni mekânlardaki yanlış

konumlandırma. Etiler, Bebek gibi semtlerde mağaza açmak ve ürünleri çok fabi fiyatlarla satmak vintage’ın ruhuna aykırı. Vintage parası olanın ulaşabildiği değil, duruşu olanın tercih ettiği bir giyim tarzı. Ben Çukurcuma’nın bu iş için biçilmiş kaftan olduğuna inanıyorum. Etrafınıza bir bakın, Londra’nın, Paris’in bir sokağından hiçbir farkı yok burasının bence.”

Çukurcuma cazibe merkezi

Çukurcuma’nın giderek daha çok ilgi topladığını belirten Tuncay, açılan kafeler, restoranlar, antikacılar ve ikinci el mağazalarıyla buranın giderek cazibe merkezi olmaya başladığını, hayata geçirilmesi planlanan **Orhan Pamuk’un Masumiyet Müzesi** ve **House Café** ile popülaritesini daha da arttıracığını söylüyor. Ancak Tâbe Kıyamet için dileği kıyamet kadar müşteri değil, aksine bilen, anlayan, anlamak isteyenlerin buraya gelmesi. “Ben şu kapıdan 200 kişi girsin istemiyorum. Onun yerine 15 kişi girsin ama buradan mutlu ayrılın. Özgün olmak isteyenler, kendilerini özel hissetmek isteyenler gelsin. Çünkü vintage kültürünün temelinde bu vardır.”

Pop kültürü patlama yaptı

60’lardan 80’lerin sonuna kadar kıyafet ve aksesuarların yer aldığı Tâbe Kıyamet,

“Vintage’in çıkış noktası Amerikalı sanatçılar. Tek olma istekleri var. Amerika’da başlayan akım, Avrupa’da da son altı yıldır oldukça popüler.”

kısa zamanda hatırı sayılır bir müşteri portföyü oluşturmuş. Portföyde magazin dünyasından tanıdığımız pek çok isim de var. Yine aynı bölgede ikinci bir şube açmaya hazırlanan Tuncay, “Şimdilerde gençler arasında 80’ler ciddi bir patlama yaptı. Yeni şubemiz bu yüzden daha çok pop ağırlıklı olacak ve erkeklerle yönelik ürünler de yer alacak” diyor. Peki vintage’ın, ikinci el ya da retro’dan farkı ne? Tuncay, ikinci el ile vintage arasındaki ölçütün yaş ve kullanılmışlık olduğunu söylüyor: “Bir eşyanın vintage olması için en az 15-20 yıllık olması ve hiçbir deformasyona uğramaması gerekir. Tâbe Kıyamet’teki satılan ürünler bu yaş aralığındadır, hatta daha eski tarablere dayanan aksesuarlar ve eşyalar da vardır. Giysiler hiç kullanılmamıştır ve dahası ikinci bir eşyeri yoktur. Buradaki kıyafeti aldığınızda onun sizden başkasında olmayacağını bilirsiniz. Retro ise vintage’dan tamamen farklıdır, eski bir tarzın yeniden moda olması ve üretilmesidir, hemen türevleri ortaya çıkar.”

"Markalar arasındaki rekabet arttığından fiyat ve kalite ekseninde düşüşler oldu. Eski kıyafetlerdeki kumaş ve dikiş kalitesini bugün artık büyük markalar dahi yakalayamıyor".

Kumaş ve dikiş kalitesi bozuldu

Seri üretim yapan büyük markaların modayı, trendlerden ibaret hale getirmesini eleştiren Tunç Tuncay, vintage giyinmenin bir moda ya da trend olamayacağını düşünüyor. Artan ilgiyi de şuna bağlıyor: "Markalar arasındaki rekabet arttığından fiyat ve kalite ekseninde düşüşler oldu. Eski kıyafetlerdeki kumaş ve dikiş kalitesini bugün artık büyük markalar dahi yakalayamıyor. Neredeyse her şey penye ve üç-beş yıkamadan sonra giyilemez bir hal alıyor. Fiyatların düşmesi müşteriye yaradı yaramasına ama bir ayınlık, hatta tıpa tıplığı da beraberinde getirdi. Bir de müşteri bu markalardan alışveriş yaparken sezonda yüz liraya aldığı ürünü, indirimde altı liraya görürnce kendisini ister istemez kötü hissediyor. Hiçbir müşteri bu duyguyu yaşamak istemez. Maalesef moda piyasasının kuralları böyle işliyor."

Stil sahibi olmak bir meziyet

Tunç Tuncay, Mayıs ayında birinci yılını kutlayacak Tâbe Kıyamet'in kısa zamanda geldiği noktadan çok memnun. 2009'da Vivien Westwood ve Roberto Cavallini gibi dünyaca ünlü modacıları ağırlayan Fashionable İstanbul kapsamındaki etkinliklerde ünlü isimlerin taşıdığı yaklaşık 20 kıyafetiyle moda dünyasında epey sükse yapmış. Stil sahibi, ne istediğini bilen insanlarla çalışmanın çok zevkli olduğunu söyleyen Tuncay, kendine yeni bir stil oluşturmak isteyenlerin Tâbe Kıyamet'e geldiğini ve beraber harika sonuçlar elde ettiklerini ifade ediyor: "İki yol var, ya kişinin eğilimlerine göre tercihler yaparız ya da gelen kendisini tamamen bana bırakır. Eğer ikinci seçeneği tercih ederlerse önce alışkanlıkları ve zincirleri kırmak

gerekir. Bunun için arka arkaya 15-20 elbise denettiririm. Tarz belirlemek, kendine özgü olmak böyle bir şey. Özellikle olmak istiyorsanız, mutlaka bir tarzınız olmalı."

Mühendislikten moda dünyasına

Tunç Tuncay'ın bu işe başlaması tesadüflere biraz da farklı bir deneyim yaşama isteğine dayanıyor. 1997'de ACI'yi bitirdikten sonra Yeditepe Üniversitesi Sistem Mühendisliği bölümünde burslu okuyan Tuncay, mezun olduktan sonra da dil öğrenmek için Madrid'e gidiyor. Ev arkadaşı ünlü bir saç tasarımcısı olunca ister istemez modayla daha yakından ilgilenmeye başlıyor. "Ev arkadaşım ünlü modacıların defilelerinde saç tasarımı yapıyordu. Onun vasıtasıyla Pepe Jeans'in Avrupa Genel Müdürü olan Trevor'la tanıştım. Bu işte ilk adımları o attı, Los Angeles'taki kıyafet depolarıyla iletişim kurdum. Ben de onunla beraber kendimi sektörün içinde buldum. Zaten eskiden beri ne zaman yurtdışına gitsen hep ara sokaklardaki küçük butikleri, ikinci el dükkanları gezerdin. Türkiye'ye dönüp, farklı şirketlerde farklı pozisyonlarda bir süre çalıştıktan sonra Tâbe Kıyamet'i açarak tamamen bu sektöre yönelmeye karar verdim."

Şimdi sakla 20 sene sonra kullan

Tâbe Kıyamet'te satılan kıyafetleri tek tek kendisinin seçtiğini söyleyen Tuncay ne yazık ki Türkiye'de istediği nitelikte parçalar bulamadığından yakınıyor: "Çoğunlukla yıpranmış veya zarar görmüş kıyafetler önüme geliyor. Bu nedenle parçaları ya yurtdışı seyahatlerimde alıyorum ya da internet üzerinden görüp beğenip sipariş veriyorum. Los Angeles'ta beraber çalıştığım depolar var. Bunlar her sezon sonrasında o yılın önemli parçalarını toplayıp, depoluyorlar. Zamanı geldiğinde de piyasaya, film stüdyolarına ve moda evlerine veriyorlar. Moda etkileşimleri üzerine kurulu bir sektör olduğundan eskiler, yeniden ve farklı biçimlerde moda

oluyor." Tunç Tuncay'a göre moda kendine yakışma-yakıştırma ile rahatlığın birleşiminden oluşuyor. Kendi tarzını da böyle tanımlıyor. "Trendleri izliyorum ama bire bir uygulamıyorum, kendime özgü bir giyim tarzım vardır, çünkü içimden geldiği gibi giyiniyorum" diyor ve ekliyor: "Bence önemli olan kombinasyonlar. Sezondan elbette beğendiklerimi alıyorum, ama onları bambaşka ve çoğunlukla da eski parçalarla eşleştiriyorum. Böyle olunca tarzınız da ortaya çıkıyor."

Sanal ortamda artan paylaşımlar

Amerikan Koleji mezunu olmanın kazanımlarını anlatırken özellikle sosyal paydaşlık kavramı üzerinde duran Tunç Tuncay bu uğurda önemli bir misyon da yüklenmiş. Mezunlar arasındaki iletişimi başlatan, sürekli ve etkin kılan sanal bir platform kurmuş: "İzmirliiler çok heyecanlı bir yapıdadır ama iş ilk adımı atmaya geldiğinde o kadar eli çabuk davranamazlar. Biz birkaç arkadaşla birlikte internet üzerinden mezunları bir araya getirecek bir adım attık ve ne mutlu ki gerisi geldi. Önce dönem dönem etkinlikler organize ettik. Daha sonra bunlar daha büyük katılımlı buluşmalara dönüştü. 50 kişi derken, 150 kişi olduk, şimdi bu sayı birkaç bine ulaştı."

Sosyal paydaşlık en büyük kazanım

Sosyal ağların kariyer gelişimi üzerindeki artan önemine dikkat çeken Tunç Tuncay, yıldızı parlayan sosyal medyanın ışıltısından yararlanmayı hedeflediklerini söylüyor: "İstediğiniz üniversiteden mezun olabilirsiniz. Ama iyi bir yere gelmek istiyorsanız, doğru kişileri tanımalısınız. Çünkü artık her şey sosyal ağlar ve kişisel tanıdıklıklar üzerinden yürüyor. Bu alanı görmezden gelerek ne işinizi büyütebilir ne kariyerinizi geliştirebilirsiniz. Biz de kıyafetleri facebook üzerinden satışa sunuyoruz. Bizi sadece sanal ortamdan takip eden, sipariş verenler de giderek artıyor, böylelikle İstanbul dışına da hitap edebiliyoruz."

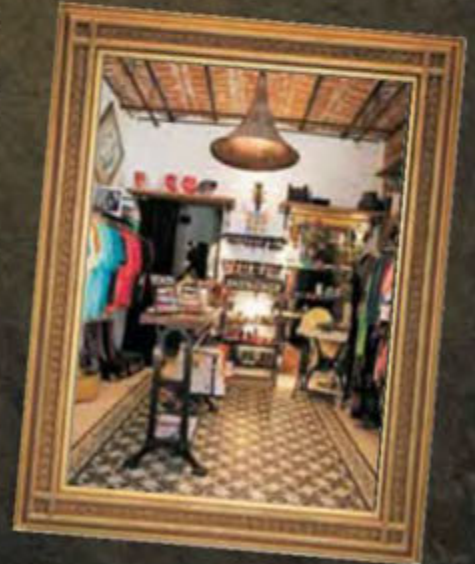
"İstediğiniz üniversiteden mezun olabilirsiniz. Ama iyi bir yere gelmek istiyorsanız, doğru kişileri tanımalısınız. Çünkü artık her şey sosyal ağlar ve kişisel tanıdıklıklar üzerinden yürüyor. Bu alanı görmezden gelerek ne işinizi büyütebilir ne kariyerinizi geliştirebilirsiniz. Biz de kıyafetleri facebook üzerinden satışa sunuyoruz."

Amerikan Koleji mezunları arasında güçlü bir iletişim olduğunu söyleyen Tunç Tuncay, "Mezunların okullara aidiyeti çok yüksek. Bu da bir araya gelmemizi, birlikte hareket etmemizi ve ortak bir lisan oluşturmamızı kolaylaştırıyor. Ayrıca mezunlar birbirlerini gözetiyor, yönlendiriyor hatta yeni mezunların iş bulmalarına yardımcı olacak adımlar atıyorlar. Bana da zaman zaman böyle talepler geliyor. Tanıdığım bildiğim, yardımcı olabileceğimi düşündüğüm mezunlara sosyal çevremle destek olmaya çalışıyorum. Bir anlamda Amerikan Koleji mezunları arasında sosyal bir diyalog başlatıyorum".

Moda ve sokak kültürü

Bütün bu sosyal ilişkiler sayesinde gelmiş olduğu noktadan son derece memnun Tunç Tuncay. Gelecek için ilginç planları var. Mesela Berlin'de kent kültürü üzerine çıkartılan bir dergi için yaptığı moda çekimleri çok beğenilince bu derginin İstanbul versiyonunu üretmeyi düşünüyor. Bir yandan da moda ve sokak kültürü üzerinde daha çok yoğunlaşmayı planlıyor. Büyük ihtimalle beş on yıl sonra, Tâbe Kıyamet ve Tunç Tuncay bugünkünden çok başka bir yerde olacak. Dünyayı gezme şansına sahip olamayanların önüne renkli kültürleri, farklı yaratıcılıkları ve kendine özgü duruşları çıkartacak.

www.facebook.com/tabekiyamet

Moda Sözlüğü

GRUNGE: Aslen 80'lerde başlamış olan bu akım Nirvana'nın piyasaya çıkışıyla 90'larda altın çağını yaşadı. Neredeyse birçok moda akımı gibi müzikten ilham alan grunge, Pearl Jam, Soundgarden gibi grupların giyim tarzlarıyla özdeşleşmişti. Taşlanmış kot pantolonlar üst üste giyilmiş baskılı T-shirtler ve deri ceketlerin ağırlıkta olduğu akım, şimdilerde post-grunge adıyla anılıyor.

DİSKO: Bu aralar evde ne kadar aksesuarınız varsa hepsini takabilir, parlak renkli neyiniz varsa giyebilirsiniz. Neon renkler, akıllmaz yükseklikteki apartman topuklar, büyük bedenler, tıpkı babanızın gibi duran ceketler, trikolar, pembe dudaklar, mavi tırnaklar süper miniler, asimetrik saç kesimleri ve hatta vatkalarla 70 ve 80'lerin ünlü disko akımı tüm ihtişamıyla geri döndü. Birkaç sene öncesine kadar "en büyük moda hatası" olarak görülen kıyafetlerimizi dolabın karanlık köşelerinden çıkardık.

HAUTE COUTURE: Kişiye özel ve tek üretim demek olan Haute Couture, ultra lüks bir moda akımı olarak biliniyor. Üzerinize göre ve sadece sizin için dikilmiş bu kıyafetler büyük modacıların ellerinden çıkıyor. Akıllmaz fiyatları alıcı bulan Haute Couture elbiseler pahalı mücevherler ile donatılarak daha da ulaşılmaz ve benzersiz kılınıyor. Tek olmak isteyen ve bunu karşılayacak kadar parası olanların akımı.

GOTİK: Viktoryen elbiseler ve yine siyah. Siyah saçlar, siyah makyajlar, siyah kıyafetler, danteller, tüller... Bol miktarda erotizm ve fetiş göndermesi içeren ancak aynı zamanda androjen bir yaklaşımı da olan gotik giyim tarzı halen sokaklarda sıkça gördüğümüz bir moda akımı. Korkunç ve iştisamlı bir mimari biçim olarak geç Ortaçağ döneminde revaçta olan gotik akım, giyim tarzı olarak 1970'lerin renkli disko akımlarına karşı geliştirilmiş ve benimsenmiştir.

PUNK: Piercingler, radikal saç kesimleri ve renkleri, sıra dışı olarak adlandırılabilir kıyafet seçimleri ile punk alt kültürünü benimsemiş olan kişilerin kullandığı giyim tarzına verilen isim. 70'lerde Vivien Westwood ile podyumlara da taşınan punk akımı, halen çeşitli şekillerde hayat buluyor. Yırtık kıyafetler, kaçmış çoraplar, koyu renk makyajlar ve bol miktarda dax ile sabitlenmiş saçlar bu akımın olmazsa olmazları.

HIP-HOP: 80'lerin siyahi break dansçılarının kıyafetleri 90'larda biraz değişime uğramış da olsa, break dans hâlâ break dans. Günümüzde hip-hop olarak bilinen bu giyim tarzı, olağan dışı bol pantolonlar, XL T-shirtler, bol miktarda ve üst üste takılmış altın zincirli kolyeler ve hatta aksesuar haline dönüştürülen boxer çamaşırlar ile kendini gösteriyor. Beyzbol şapkaları ya da kar bereleri de bu tarzın tamamlayıcıları.

BOHEM: Çiçek çocukların çok geride kaldığı günümüzde yeni hippie olarak tanımlanabilecek bu tarz, o dönemde "pis ve bakımsız" olan her şeyin, "pahalı ve lüks" olarak geri dönmesi şeklinde karşımıza çıkıyor. Uzun elbiseler, sandaletler, boyna öylesine atılmış atkılar, sıra sıra bileklikler ve etnik desenler ön plandadır.

EKLEKTİK: Tarzları birbirine ekleyerek kullanmayı amaçlayan bu akım, felsefeden sanata birçok alanda kendini gösteriyor. Retronun aksine bir ürünü yeniden yüceltmeyi amaç edinmemiş olan bu stil tarihin farklı dönemlerinden seçkilerle bir bütün oluşturmayı hedefliyor. Biraz bohem, biraz punk ve biraz da gotik olmak bu akım için iyi bir örnek teşkil edebilir.

RETRO: Sanayi devriminden günümüze kadar moda olan akımların, dönüp dolaşıp yeniden karşımıza çıkması demek olan retro, biraz kitsch biraz nostaljik bir yaklaşım taşıyor. Retro, eski bir akımın yeniden üretilmesi anlamına geliyor.

GLAM: Uzun kabarık mümkünse gereğinden fazla yandan ayrılmış sarı saçlar ve siyah göz makyajları yeniden revaçta. Bir rock grubu üyesi gibi giyinmenize olanak tanıyan bu akım, deri aksesuarlar, zimbalar, dumanlı göz makyajı ve zincirlerle ön plana çıkıyor. Biraz WASP biraz Blondie. 2000'lerde ne isterseniz o olabilirsiniz.

Toplumsal cinsiyet ayrımcılığına karşı yol haritamız:

MOR Sertifika Programı

Yaşamın ve zamanın her köşesine sinen toplumsal ayrımcılık ders kitapları ve eğitim içinde de kendini yoğun biçimde hissettiriyor. Mor Sertifika Programı, birey olmaya ve meslek tercihlerini belirlemeye hazırlanan lise öğrencilerine bu konuda doğru bir rehberlik yapabilmeleri için lise öğretmenlerinin farkındalıklarını geliştirmek üzere kurulan bir proje. Programa Üsküdar Amerikan Lisesi mezunları Prof. Dr. Sibel Irzık (ÜAA '76) ve Yrd. Doç. Dr. Deniz Tarba Ceylan (ÜAA '77) da gönüllü destek veriyor.

Birleşmiş Milletler 'Kadınların ve Kız Çocuklarının İnsan Haklarının Korunması ve Geliştirilmesi' Ortak Programı (BMOP) bünyesinde, Sabancı Üniversitesi tarafından düzenlenen Mor Sertifika Programı, lise öğretmenlerinde toplumsal cinsiyet ayrımına yönelik bir farkındalık yaratmayı amaçlıyor. Programda Sabancı Üniversitesi akademisyenleri Prof. Dr. Sibel Irzık (ÜAA '76) ve Yrd. Doç. Dr. Deniz Tarba Ceylan (ÜAA '77) da görev yapıyor. İki eğitimci programın dünü, bugünü ve yarını üzerine sorularımızı yanıtladı, toplumsal cinsiyet ayrımcılığının hayatımızda ne ölçüde kanıksanan bir hal aldığını değişik örneklerle anlattı. Daha da önemlisi bu konuya ilgi duyanlara bir çağrıda bulundu: "Programın sürekliliğinin sağlanmasında, bugüne dek elde edilen sonuçların daha

da geliştirilmesinde ve gelecek nesillerin daha az toplumsal cinsiyet ayrımcılığına maruz kalmasında gönüllü desteğe ihtiyacımız var." Tüm mezunlara duyurulur!

Mor Sertifika nedir? Nasıl başladı? Neden Sabancı Vakfı ve Üniversitesi?
Sibel Irzık: Mor Sertifika, 2006 yılında başlatılan Birleşmiş Milletler Kadın ve Kız Çocuklarının İnsan Haklarının Korunması ve Geliştirilmesi Ortak Programı çerçevesinde yürütülen Kadın Dostu Kentler projesinin bir uzantısıdır. Sabancı Vakfı ve Sabancı Üniversitesi'nin de yer aldığı bu ortak programda Türkiye'nin farklı bölgelerinden belirlenmiş altı ilde (Kars, Van, Trabzon, İzmir, Urfa, Nevşehir) kadın ve kız çocuklar için birçok etkinlikten oluşan bir eğitim verildi. Kadın girişimciler desteklendi. Yerel yönetimler

ortak yaşam alanlarında kadınları düşünerek birtakım düzenlemeler yaptılar. Belli uygulamaları gerçekleştiren kentler de "Kadın Dostu Kentler" sertifikası aldı. Sembolik ama önemliydi. Deniz Ceylan: Mor Sertifika'yı hayata geçirirken varolan altyapıdan yararlanabilmek için bizde bu altı ilden yola çıktık.

Neden lise öğretmenleri?

Sibel: Bu soru çok soruldu, 'eğitim küçük yaşta başlar' diyenler oldu. Ama ilköğretimde konu ayrışması yok, istediğimiz çalışmayı tam anlamıyla yapabilmemiz mümkün değildi. Ayrıca, ergenlik dönemindeki öğrencilere birtakım acil yardımlar götürmek gerekiyor diye düşündük. Mesela, lise öğrencileri üniversite ve dolayısıyla meslek seçim aşamasındalar. Meslek seçiminde de

Sibel Irzik (solda) ve **Deniz Tarba Ceylan**'la (sağda) mezun oldukları Üsküdar Amerikan Lisesi'nin nostaljik mekanlarından Kinney Cottage'da Mor Sertifika Programı'nı konuşmak üzere bir araya geldik.

cinsiyet farklılıkları ve eşitsizlikleri farkında olunmadan çok yaşanan bir durum. Endüstri Mühendisliği'nin kadınlara daha uygun olduğunu düşündüğü için bu dalı tercih ettiğini söyleyen kız öğrencilerle hâlâ karşılaşıyoruz. Anadolu'nun birçok yerinde farklı koşullarda öğrenim gören öğrenciler, öğretmenleri tarafından bunun gibi önyargıyla yanlış yönlendirilebiliyor. Biz de, bu noktaları göz önüne alarak Mor Sertifika Programı'nı lise düzeyinde başlattık.

Toplumsal cinsiyet ayrımcılığı ne demektir? Hangi toplumlar bu sorunu yoğun olarak yaşar? Neden? Kadınlarımız cinsiyet ayrımcılığının ne kadar farkındalar?

Deniz: Zamansız bir sorun aslına bakarsanız bu. Değişik kültürlerde ve değişik biçimlerde tezahürleri olan bir sorun. Kişilerin kadın ya da erkek oluşları ya da cinsel yönelimleri nedeniyle kamusal alanda ayrımcılığa uğramaları, her türlü kötü muameleye maruz kalmaları, bazı haklardan yoksun bırakılmalarına 'toplumsal cinsiyet ayrımı' diyoruz. Toplumsal cinsiyet ayrımcılığının üstü kapalı biçimleri, az görünen biçimleri ya da çok daha çabuk teşhis konulabilenleri var. Mesela kadınlar ya da erkekler bu işte çalışamaz gibi yasal düzenlemeler varsa

burada ayrımcılık var demek çok kolay. Ama kadınlar, sözde çalışabilecekleri iş kollarında hiçbir zaman profesyonel anlamda belli seviyelerin üzerinde çıkamıyorlarsa pratikte ayrımcılığa uğradıklarını söyleyebiliriz. Ya da kadın oldukları için kötü koşullarda çalışmaları, daha az maaş almaları gibi iş güvenliği ve iş hakları açısından kötü uygulamalar olabilir. Bunlar da, daha görünür 'cinsiyet ayrımcılıkları'. Yurdumuzdaki yasal düzenlemelere baktığımızda öğretmen olma, okula gitme konusunda bir ayrımcılık yok ama görünmeyen ayrımcılıklar var: Bir öğretmen dersinde sürekli erkek öğrencilere söz veriyorsa ya da öğrencilere şu derste erkekler (Matematik ve Fen gibi) bu derste kızlar (Edebiyat ve Yabancı Dil gibi) daha başarılı olur diye bir şartlanma yaratılıyorsa orada "ayrımcılık vardır" diyebiliriz.

Kapalı toplum, medeni toplum ayrımı değil bütün toplumların ortak sorunu bu ama farklı biçimlerde tezahür ediyor, değil mi?

Sibel: İnsanlar kız ve erkek çocuklarına altı aylıktan itibaren bazı becerileri cesaretlendirme konusunda farklı davranıyorlar. Mesela bir bebeğin fotoğrafı ya da videosu gösteriliyor ve bebeğin yüz ifadesinin ne anlattığı soruluyor. Denekler,

Deniz Tarba Ceylan : "Kişilerin kadın ya da erkek oluşları ya da cinsel yönelimleri nedeniyle kamusal alanda ayrımcılığa uğramaları, her türlü kötü muameleye maruz kalmaları, bazı haklardan yoksun bırakılmalarına 'toplumsal cinsiyet ayrımı' diyoruz. "

eğer erkek olduğu söylenirse "kızgın" ve "öfkeli" olarak tanımlanan bebeği, kız olduğu söylenirse "korkmuş" olarak tanımlıyor. Aynı bebeğin kaydırağa tırmanabilme ihtimali deneklere göre bebek erkekse kıza nazaran daha yüksek oluyor. Bu kadar erken yaştan itibaren bilinçaltımıza işleniyor toplumsal cinsiyet ayrımı. Aynı şekilde okulda da bu tip örneklerle rastlayabiliyoruz. Kız öğrenci sınıfta parmak kaldırmaya erkek öğrenciye oranla daha fazla çekiniyor; öğretmen de atılgan davranıp parmağını kaldıran erkeğe söz vermeye daha eğilimli oluyor. Gençle baktığımızda doğa bilimleri ve matematik alanında erkeklerin ağırlığı var ama sanıldandan da çok kadın bu konularda önemli gelişmelere imza atmış, formüllere isim vermiş. Ancak ne kitaplar ne de bilim çevreleri bunlardan söz etmiyor.

Deniz: İstisnasız tüm ders kitaplarında ayrımcı ifadeler mevcut. Öğretmenlerimizle birlikte buna dikkat çekmeye çalışıyoruz.

Sibel: Dört işlem düzeyinde verilen problemlerde erkek çocuklar ağaç dikme, çit yapma ve elma satma gibi çeşitli aktiviteler içinde gösterilirlerken kız çocuklarıyla ilgili problemlerde ise daha çok limonata ve pasta yapımı geçiyor. Bir arkadaşımız ortaokul ders kitaplarını inceledi ve ilginç bir yoruma ulaştı: “*Ayşe, Zeynep ve Fatma üç sene boyunca devamlı limonata yaptılar.*”

Programın içeriğinden söz edebilir misiniz? İçerik nasıl güncelleniyor?

Sibel: Milli Eğitim Bakanlığı'yla ortak yürütülen bir proje bu. Altı ildeki toplantılarımıza MEB görevlisi olarak rehber öğretmenler katılıyordu. Gördük ki öğrencileri doğru mesleklere yönlendirme gibi ihtiyaç duyabilecekleri ana alanlarla ilgili rehber öğretmenler zaten kendi çalışmalarını yapıyorlardı. Değişik branşlarda toplumsal cinsiyet konusunda farkındalık ve bilinç geliştirme yönünde öğretmenlerimize nasıl katkı sağlarız, öğrencileri nasıl bilinçlendiririz diye

düşündük. Bu amaçla değişik branşlardan öğretmenleri davet edip onlarla beraber çalışarak temel konuları saptadık. Bazı genel başlıklarda, örneğin ‘toplumsal cinsiyet ve feminizm’, ‘kadın ve medya’ gibi genel hayatta kullanılabilecek başlıklarda çalışmalarımız, çalıştaylarımız, konferanslarımız oldu. Program konularını belirlemede hem Mor Sertifika Programı’nda çalışanların uzmanlık alanları hem de programa katılan öğretmenlerin profilleri ve gereksinimleri etkili oldu.

Örneğin ‘Matematik ve doğa bilimlerinde toplumsal cinsiyet’ başlığını çıkarttık çünkü genel olarak bu iki konu erkeklerin daha başarılı, kadınların ya da kızların daha az yetenekli olduğu düşünülen alanlar. Bu konulardaki önyargıları yıkmak, bilinenin tersini kanıtlayan bazı veriler sunmak, öğrencileri yüreklendirici ve öğretmenlerin de neler yapabileceklerine dikkat çekerek farkındalık yaratmak istedik.

Deniz: Yüzlerce öğretmen var, biz ancak onlarcasına ulaştık. Yeni iller katarak Mor Sertifika’nın doğasını değil ama çerçevesini biraz değiştirerek daha değişik nitelikte büyük ve küçük gruplara eğitimler vermek istiyoruz. Yeni modüller biraz da ihtiyaçlara göre şekilleniyor.

Sibel Irzık: “İnsan hakları konusunda hiçbir çaba lüks değil. Her çaba birbirini çok beklenmedik şekilde etkileyebilir. Sizin bir oğlan çocuğuna öğreteceğiniz eşitlik duygusu belki kız kardeşinin töre cinayetine kurban gitmesini engelleyip hayatını kurtarabilir.”

Nasıl başvuruluyor? Her başvuran eğitime katılabiliyor mu? Program ne sıklıkla düzenleniyor?

Sibel: Tüm başvuruları alma imkanımız olmadığı için aralarından seçim yapıyoruz. Başvuranların neden gelmek istediklerini sorguluyor, yazılı olarak gerekçelerini istiyoruz. Erkek kadın dengesini tutturmaya ve değişik disiplinlerden gelmelerine özen gösteriyoruz.

Deniz: Program, destek veren eğitimcilerin işleri ve öğretmenlerin izin takvimlerine göre planlandığı için yılda ancak bir kez yapılabiliyor.

Sibel: Bu gönüllü yaptığımız bir iş. Bir haftalık bir eğitim ama programın hazırlık

3. Mor Sertifika Programı'nda yer alan konular:

- Toplumsal Cinsiyet ve Feminizm
- Teoriden Pratiğe: Eğitimde Cinsiyet Eşitliği Uygulama Atölyesi
- Şiddeti Konuşalım: Şiddet, Cinsel Şiddet ve Şiddetin Ruh Sağlığına Etkisi Atölyesi
- Kadınlara ve Çocuklara Yönelik Şiddet ve Taciz
- Kadına Yönelik Şiddet ve Hukuk
- Cinsel Taciz Atölyesi
- Kadına Yönelik Şiddet ve Hukuk
- Matematik, Doğa Bilimleri ve Toplumsal Cinsiyet
- Toplumsal Cinsiyet ve Edebiyat
- Feminist Tarih Yazımı
- Sağlıkta ve Hastalıkta Kadın Olmak: Tıp Alanındaki Cinsiyetçi Bakış Açısı
- Toplumsal Cinsiyet Açısından Eğitim Hakkı ve Eğitimde Haklar
- Ders Kitaplarında Toplumsal Cinsiyet Atölyesi, MEB Faaliyetlerinin Cinsiyet Eşitliğinin Sağlanması Açısından Değerlendirilmesi
- Toplumsal Cinsiyet ve Kadının Siyasetteki Yeri
- Toplumsal Cinsiyet ve Medya
- Kadınların Bilgiyle İlişkisi

“Yasalar iyi-kötü eşitlendi”

Sibel Irzık, toplumsal ayrımcılıkla ilgili bugüne dek yapılan çalışmaları göz ardı etmeden yol aldıklarını söylüyor.

“Çok yavaş ve küçük değişikliklere razı olarak girmek gerekiyor bu işe. Bunun tersi teslim olmak demektir. Bir günde devrim yaparak olacak bir şey değil. Tabii uzun bir geçmişi ve birikimi var bugünkü adımların da. Yıllarca bununla alakalı yazıldı çizildi, tartışıldı, işin kabası bence halledildi gibi. Türkiye’de ve dünyada yasalar iyi kötü eşitlendi. Bugün sokaktakilere sorduğunuzda ‘kadının yeri evidir’ demiyor, çalışma hayatında olmasını doğru buluyor. İçinden ‘aslında evde olmalı’ diye düşünüyorsa da bunu dillendirmiyor. İşin altyapısı var, soyut olarak bu fikri benimsemiş olmak başka hayatına bunu uyarlayabilmek başka.”

aşamasına epey zaman ayırıyoruz. İllere gidiyor, öğretmenlerle konuşuyor, tanıtımlar yapıyor, konuşmacıları ayarlıyoruz. İstanbul’a yönelik programlar yaparak eğitim sayısını artırmayı düşünüyoruz.

Milli Eğitim Bakanlığı’yla ortak çalışıyorsunuz. Bu sonuçları onlarla paylaşıyorsunuz. Nasıl tepkiler alıyorsunuz?

Sibel: Bu onların da giderek üzerinde durdukları bir konu. **Talim Terbiye Kurulu**’ndan özellikle bizimle temasa geçen hatta kendi meslek içi eğitimlerinde bizleri konuşmacı olarak çağıran birkaç kişi tanıdık bu süreçte. Çok ciddi ve hevesliler.

Deniz: Bakan **Nimet Çubukçu** da çok destek veriyor. Gerçekten iyi niyetle ders kitaplarını yeniden ele alma ve ayrımcı ifadelerden temizleme süreci başladı. Daha eşitlikçi, daha düzgün hale getirme çabaları var. 2009’dan itibaren hazırlanan ve hazırlanacak kitaplardan bu anlamda çok daha umutluyuz. **Mor Sertifika Programı**’ndaki birkaç arkadaşla beraber **MEB**’in davetiyle meslek içi eğitimlerine giderek oralarda toplumsal cinsiyet konusunda çalıştaylar yaptık. Çok

eleştirildiğimiz de, destek gördüğümüz de oldu. Önemli olan bu konuların tartışılabilir olması. Bu anlamda farkındalık oluştuğunu görmek beni çok motive ediyor.

Sibel: Tarih Vakfı’nın da **Ders Kitaplarında İnsan Hakları** temasıyla daha önce başlattığı, içeriğinde toplumsal cinsiyet ayağı olan bir projesi vardı. Bu projenin geri bildirimleri sayesinde, ders kitaplarında önemli birtakım değişiklikler yapıldı.

Kadınların ve erkeklerin “ne olduğuna, neler yapabileceğine ve neler yapması gerektiğine” dair bilinçaltımıza yerleşmiş pek çok önerme var. Bunları yıkmak ve farkındalığı oluşturmak da uzun bir çaba. Siz ufku nasıl görüyorsunuz?

Deniz: Eğitim zaten iğneyle kuyu kazmak gibi. Biz neticede, eğitim sırasında öğrencilerimize “bakın böyle şeyler de var” demekten öteye gidemiyoruz. Açık, uyanık ve iyi niyetli bir yaklaşım varsa inanılmaz hızlı yol kat edebiliyorsunuz. Kars, Van, Trabzon, İzmir, Urfa ve Nevşehir’den öğretmenlerle çalışıyoruz. Geri döndüklerinde onlar da kendi meslektaşları ve öğrencileriyle bu konularda çalışmaya

başlayacaklar. Birer birer, küçük adımlar atarak ilerliyoruz.

Bir haftalık bir eğitim dediniz. Neler var o bir haftanın içinde?

Deniz: Eğitimler beş gün boyunca sabahdan akşama kadar sürüyor, bazı konular aynen ders gibi anlatılıyor. Bu derslerde öğretmenler gerçekten de öğrenci gibi davranıyor. Kendi aralarında konuşuyorlar, derse ilgisiz kaldıkları oluyor, o zaman öğretmenlerden (bizlerden yani) azar işitiyorlar.

Sibel: Onlar için tekrar sıralara dönmek eğlenceli olabiliyor bir yandan da.

Deniz: İlk gün grup psikolojisiyle hareket ediyorlar. Biz de bu günü herkesin eteğinde ve yüreğindekini ortaya döktüğü bir paylaşıma ayırıyoruz. Aslında hepsinin dertli ya da tepkili olduğu konular var.

Öncelikle “*Toplumsal cinsiyet nedir?*” sorusuna cevap olabilecek genel kavramlar üzerinde duruyoruz, bunları ders ve sunumlar şeklinde işliyoruz. Bazı kelime oyunlarıyla eğlenceli hale getiriyoruz.

Hem birbirlerini hem bizi tanımlarına yardımcı olabilecek kavram oluşturma çalışmalarımız oluyor. Genellikle günün bir yarısında sunum ve tartışmalar ikinci yarısında ise çalıştaylar yapmaya çalışıyoruz.

Akşamları da gösterilere gidiyor, tiyatro okumaları yapıyor, kütüphanelere, müzelere geziler düzenliyoruz. Sonunda da sertifika töreni oluyor.

Öğretmenlerle iletişimi sürekli kılmak adına neler yapıyorsunuz? Onların gelişimini nasıl takip ediyorsunuz?

Deniz: Katılımcıların iletişim bilgileri bizde mevcut. Bağımız hiçbir zaman kopmuyor, e-mail gruplarımız var. Ayrıca her yıl il ziyaretleri yapıyor, programa katılan öğretmenlerle buluşuyoruz. Kendi uygulamalarını ve nasıl sonuçlar aldıklarını programa yeni katılacaklara anlatıyorlar.

Sibel: Programa katılıp da görevli olduğu ilde bu konuyla ilgili öğrenci kulüpleri kuran, tiyatro etkinlikleri gerçekleştiren öğretmenlerimiz var.

Deniz: Öğrencilerine kadınlarla alakalı ödevler verenler var: mesela biri bilim haftasında kadın bilimcilerle ilgili ödev istemiş. Hele ki rehber öğretmenler çok verimli işler üretiyor.

Sizin özverili çalışmalarınızın önüne engeller çıkartanlar, hatta bu çabayı alkışlamak yerine, "başka dertlerimiz var, onları çözün" diyenler oluyordur. Siz ne diyorsunuz onlara?

Sibel: İnsan hakları konusunda hiçbir çaba lüks değil. Her çaba birbirini çok beklenmedik şekilde etkileyebilir. Sizin bir oğlan çocuğuna öğreteceğiniz eşitlik duygusu belki kız kardeşinin töre cinayetine kurban gitmesini engelleyip hayatını kurtarabilir.

Deniz: Mor Sertifikayı uygularken, bunun sadece kadınlara ya da kız öğrencilere yönelik olmadığını, erkek öğretmen ve öğrencilere de yardımcı olacağını vurguluyoruz. Bu eşitsizlik ortamındaki sözde avantajlı durumlarının aslında bir dezavantaj olduğuna dikkat çekiyoruz. Çocuğunu sevmeyen bir babanın ya da ağlayamayan bir erkek kardeşin ne kadar şanssız olduğunu anlatıyoruz. Bunu algılayan erkek öğretmenlerin, başlangıçta savunmaya geçseler de sonra kalkanlarını indirdiklerini gördük.

"Bazen yaptığımız fantezi algılanıyor"

Deniz Tarba Ceylan, Mor Sertifika'ya katılan kimi öğretmenler için toplumsal cinsiyet ayrımından önce kızlarını okula göndermek istemeyen aileleri ikna etmenin geldiğini söylüyor.

"Kafamızda sorun olarak adlandırdığımız şeylerle orada yaşanan sorunlar -ki oranın neresi olduğu da önemli bir ayrıntı- çok farklı. Gittiğinizde görebiliyorsunuz. Öğretmenlerin esas kaygısı liseden mezun olacak öğrencinin hangi mesleği tercih etmesine rehberlik etmekten çok, aileleri çocuklarını üniversiteye göndermeleri konusunda ikna etmede düğümleniyor. Bizden bu konuda destek isteyen çok öğretmen var. Hatta kız öğrencileri liseye devam ettirmeleri konusunda bile aileleri ikna etmeye çalışıyorlar. Kaygıları ve telaşları burada olan öğretmenlerle 'kız öğrenci el kaldırmış, ona değil de erkeğe söz verilmiş'i konuşmıyoruz. Konuştuğunuzda çok lüks ya da fantezi algılanabiliyorsunuz. Ama her ikisi de gerekli. Biz onları iç içe katarak vermeye çalışıyoruz.

Bazı branşlarda kız ve erkeklerin başarılarını artırmak için onları ayırarak okutmanın bir çözüm olduğu söyleniyor. Bu konuda sizin düşünceleriniz nedir?

Deniz: Sadece kızların olduğu bir okulda sosyal olarak eksik ve mutsuz olunan yanlar vardır muhakkak. Erkeklerle iletişim içinde olmadıkları için belli bir asosyalite oluşabiliyor. Önemli olan herkesin olduğu bir ortamda kadın ya da erkek olarak özgür olabilmek.

Sibel: Yapılan araştırmalar matematik ve fizik gibi konularda iyi olan kızların bu yönlerini çok göstermek istemediklerini,

çünkü oğlanların o tür kızlardan hoşlanmadığını düşündüklerini gösteriyor. Karışık sınıflarda bu konularda erkeklerle rekabet etmek istemiyorlar çünkü o yaşlardaki kızlar için kendilerini erkeklere beğendirmek çok daha önemli. Kız okulunda ise böyle bir durum yaşanmıyor. Biz bu açıdan çok atılgan ve kendine güvenli olduk. Kızların kendini göstermesi konusunda sadece kızlardan oluşan bir eğitim şekli avantajmış gibi gözüküyor ama bir seçim yap desenez kız-erkek bir arada olmasından yanayım. Avantajları var ama psikolojik ve ruhsal gelişim açısından karma eğitim daha doğru geliyor. ✓

KİTAPLARA SESİMİZİ KATTIK

Tarsus Amerikan Koleji'nin Boğaziçi Üniversitesi Görme Engelliler Teknoloji Merkezi (GETEM) ile işbirliği içinde yürüttüğü Görme Engelliler için Sesli Kitap Projesi'nde güz döneminde 16 öğrenci çalıştı.

GETEM ile ortak yürütülen Görme Engelliler için Sesli Kitap Projesi'yle herkesin sevak okuduğu, merak ettiğı veya derslerinde ihtiyaç duyduğu kitaplar, sesli okunup dosyalararak görme engellilerin de yararlanabileceğı sesli kitaplara dönüşüyor. Yetişkinlerin ilgilendikleri kitaplardan küçük yaştağı görme engellilerin dinleyebilecekleri masal kitaplarına kadar tüm edebi hazineler seslendirilmeyi bekliyor. Bu amaçla, GETEM tarafından yayınlanmış okunması talep edilen kitaplar listesi ve öğrencilerimizin tercihleri göz önünde tutularak okunacak kitaplar belirlendi. Sesli kitap okurken dikkat edilmesi gereken kurallarla ilgili sunumun ardından

öğrenciler, teknik bilgiler ve ses kayıt programı dahil olmak üzere çalışmanın her aşamasıyla ilgili bilgilendirildiler. Okuma denemelerinden sonra öğrencilerin ses demoları hazırlanarak GETEM'e gönderildi. GETEM uzmanlarının kabul gören 16 öğrencimizden 12'si kitaplarını seçerek okuma sürecine geçtiler. Öğrencilerimizin okuyacakları kitaplar arasında; **Filler Sultanı ile Kırmızı Sakallı Topal Karınca**-Yaşar Kemal, **Kumpanya**-Sait Faik Abasıyanık, **Cimri**-Moliere, **Bu Yurdu Bize Verenler**-Aziz Nesin, **Uyuyan Ölüm**-Agatha Christie, **Yaş Onyedici**-İpek Ongun gibi eserler bulunuyor.

ACI Mezunlar Tiyatro Grubu iftaharla sunar: "GARİP EVLENME"

2008 yılının Kasım ayında kurulan İzmir Amerikan Koleji Mezunları Tiyatro Topluluğu, geçen sene, **Bir İrfan Yurdu** adlı oyununu, Türkiye Görme Özürlüler Kütüphanesi adına Blake Kültür Merkezi'nde oynamıştı. Bu sene yine Ziya Zaptçioğlu'nun yazdığı **Garip Evlenme** adlı iki perdelik bir komediyle, 6 Mart 2010 tarihinde Blake Kültür Merkezi'nde, Spina Bifida Derneği'ne yardım ve yardıma muhtaç bir kardeşimizin eğitimine katkı

sağlayabilmek adına sahne aldılar. Oyunun ikinci sahnelenişi de, 13 Mart 2010 tarihinde, İsmet İnönü Sanat Merkezi'nde, Ege Çağdaş Eğitim Vakfı'na katkı sağlamak için gerçekleştirildi.

Oyunda yer alan isimler; Ayşen Ertenü, Sibel Pasquali, Bahar Batıkan, İris Küçükbayraktar, Billur Arıkut, Hakan Albaz, Barış Akyelli, Güzin Savran, Deniz Zaptçioğlu Salcan'dı.

Tarsus Amerikalılar Taksim'de... Seni de bekliyorlar!

İstanbul'da da klasikleşmeye aday olmuş **Son Cuma** aktivitesi artık Taksim'de!

Ulaşımı kolay, daha sonra cuma aktivitenize devam etmeniz kolay, "kendimize ait mekanda bir bira atmak için şöyle bir uğramanız" kolay, eve geri dönüşünüz kolay!

**TAC Mezunlar Derneği
İstanbul Şube**

Yer: Ekvator Cafe, 2.KAT,
<http://www.ekvatorcafe.com/>

Tarih: Her ayın son cuması

Saat: 19.30'dan sonra

ÜAA Sosyal Yardım Kulübü ile

Sınırlar ötesine dost eller uzanıyor

ÜAA Sosyal Yardım Kulübü bu yıl hayata geçirdiği uluslararası projelerle sınırlar ötesine uzanıyor. Haiti'deki depremzedeler için yardım kampanyasının ardından Kenya'daki "kardeş" okula su ve kanalizasyon sistemi kurma projesi için çalışmalar yapıyor.

Üsküdar Amerikan Academy (ÜAA) Sosyal Yardım Kulübü olarak bu sene çalışmalarımıza uluslararası bir boyut katmaya karar verdik. Türkiye'de sergilediğimiz duyarlılığa ek olarak, uluslararası sorumluluk projelerinde yer almak istedik. 12 Ocak 2010 günü Haiti'de meydana gelen 7.0 şiddetli depremden sonra düzenlenen yardım kampanyalarına destek vermek amacıyla sınıflarda Sosyal Yardım zarflarımızı döndürdük. Aynı zamanda, okulumuz öğrencilerine kek ve pizza satışı yaptık. Elde edilen geliri Birleşmiş Milletler Acil Yardım Fonu'na bağışladık.

Su hayattır

Bu yıl hayata geçirdiğimiz en büyük projelerimizden biri de Su Projesi... Bu

proje sayesinde hem su konusundaki duyarlılığı artırmayı hem de uluslararası bir çalışmaya yardımda bulunmayı hedefliyoruz. Amerika'da kurulan **H₂O For Life: School to School** adlı kuruluşla işbirliği içindeyiz.

Aşağıda dünyadaki su sorunun birkaç sonucu yer alıyor:

- Her 15 saniye, bir kişi temiz suya ulaşımı olmadığı için hayatını kaybediyor.
 - Bir sürü kadın ve çocuk günlerinin yüzde 60'ını su taşıyarak geçiriyor.
 - 2.5 milyar, insan temiz suya ulaşımından yoksunlar.
 - 5 yaşından önceki ölümlerin büyük çoğunluğu su sorunları sonucu oluşan hastalıklardan kaynaklanıyor.
- Bu tür çarpıcı bilgileri okuduktan sonra bu projenin bir parçası olmaya karar verdik.

Kenya'da yer alan Goitab Kalyet İlkokulu'yla "kardeş" olduk. Sene içerisinde su konusunda duyarlılığı artırma konusunda çeşitli aktiviteler yapıyoruz. Kulüp öğrencileri bu amaçla dikkat çekici posterler hazırlıyor ve Dünya Su Günü kapsamında aktivite planları yapıyor. Bütün bunların yanında, sene içerisinde yaptığımız bütçe geliştirme çalışmalarıyla, 2 bin dolar toplayıp Kenya'daki "kardeş" okulumuza sağlam bir su ve kanalizasyon sistemi kurmayı hedefliyoruz. Proje hakkında detaylı bilgiyi <http://www.h2oforlifeschools.org> sayfasında bulabilirsiniz.

NEFES

gerçek bir

Mucize...

Nefes Eğitmeni ve Yaşam Koçu Nevşah Fidan Turan (ACI 92), insanların yaşamlarını değiştirebilmeleri, daha sağlıklı, mutlu ve huzurlu bir hayat sürdürebilmeleri için en güçlü anahtar olan "nefes"in yeniden keşfedilmesi gereken bir mucize olduğunu söylüyor.

Izmir Amerikan Koleji'nden 1992 yılında mezun olan Nevşah Fidan Turan (ACI '92), İstanbul Yıldız Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi'ni bitirdikten sonra Türkiye ve Amerika'da uzun yıllar nefes, yoga ve meditasyon eğitimlerine devam etmiş. Nefesin önemini kavradıktan sonra araştırmalarını bu konuya yönlendirdiğini söyleyen Nevşah Fidan Turan ile "nefes"nin önemini, NFS Master Akademisi'nin ortaya çıkışını ve okul yıllarını konuştuk.

NFS Master Akademisi olarak neler yapıyorsunuz?

Türkiye'nin sadece nefesle ilgili çalışan ve doğal nefes alma çalışmaları yapan tek grubuyuz. Yaklaşık 30 kişilik bir ekibiz. 10 kişi benim gibi nefes eğitmeni, 20 - 25 kişi de nefes koçu, ancak bu arkadaşların bir kısmı şehir dışında çünkü başka şehirlerde de çalışmalar yürütüyoruz. Elbette bu konuda birçok çalışma yapılıyor ama yalnızca nefes açmaya yönelik çalışan ve koçluk yapan tek yer burası. Doğal olarak çalışmalarımız nefes odaklı oluyor. Bunun ne olduğunu merak eden biri ne yaptığımızı görmek için tanıtım çalışmalarımıza geliyor. Her perşembe saat 19:00'da ve her cumartesi 12:00'de bir giriş çalışması yapılıyor. Hem bir - bir buçuk saatlik bir tanıtım yapıyoruz hem de ardından bir saatlik seans veriyoruz. Dolayısıyla nefesin ne olduğu ve hayatımızı nasıl etkilediği konusunda bilgi sahibi olabiliyorsunuz. O çalışmalarda ayrıca herkesin bire bir nefesi de analiz edilerek geri bildirim veriliyor. Mesela "kişiye nefesinizdeki limitler bunlar, sizin zihninizde de bu tarz limitlere yol açmış ve bu limitler de sizin hayatta böyle tecrübeler yaşamınıza neden olmuş" şeklinde açıklamalar yapıyoruz. Yani hiç tanımadığımız bir insanın bile sadece nefesini analiz ederek onun hayatıyla ilgili her şeyi anlatabiliyoruz. Bir yerde çok önemli bir rahatsızlığı mı var, kalp krizi riski mi taşıyor, hayat ona sert mi davranıyor, kimsenin desteğini alamıyor mu ya da istekleri olmuyor mu gibi bir

sürü durumu analiz edebiliyoruz. Bunların hepsini çözümlemek mümkün çünkü hepsinin kökeni aslında limitleyici nefes alışkanlıkları.

Doğal nefes alma çalışmaları bu problemleri nasıl etkiliyor?

Bugün bakıldığında 40'ın üzerinde anaerobik yani oksijenli ortamda bulunamayan hastalıklar var. Fiziksel olarak aynı anda bir hücrenin içinde hem oksijenin hem de bu tip hastalıkların olması mümkün değil. Bunların en önemlisi kanser, özellikle de lösemi. Bütün hücresel, genetik ve psikosomatik hastalıklar o hücrenin içinde yeteri kadar oksijen olmamasından kaynaklanıyor. Dolayısıyla hücrelere yeniden oksijen pompalandığında öncelikle fiziksel olarak vücut kendine gelmeye ve güçlenmeye başlıyor. Eğer hastalık çok ileri seviyedeysse ilgili tıbbi muameleyle birlikte devam ediyor ama nefes açıldıktan sonra sistem inanılmaz şekilde güçleniyor, canlanıyor ve hücre yenilenme hızı artıyor. Tüm nefes tıkanıklıklarının vücuda fiziksel ve zihinsel zarar verdiğini biliyoruz, dolayısıyla bunu çözdüğümüz anda öncelikle zihin dinginleşiyor ve insan kendini duygusal olarak çok daha iyi hissetmeye başlıyor. Bunun yanı sıra fiziksel, bedene de yansıyan çok olumlu değişiklikler oluyor. Nefes bize göre bir mucize. İnsanların yaşamını değiştirebilmesi için daha sağlıklı, huzurlu ve mutlu hayatlar için elimizdeki en güçlü anahtar. O nedenle doğru kullanıldığı zaman çok güzel sonuçlar doğuruyor.

Nefes açma tekniklerinin yogayla ilişkisi var mı?

Yogayla hiç ilgisi olmadığını söyleyebilirim. Dünyanın her yerinde farklı alanlarda kullanılan birçok nefes türü var. Mesela yogada kullanılan pranayama nefesi, psikoterapi metotlarında psikologların kullandığı farklı nefesler ya da holotropik nefes akımı adı verilen ve bizimkine biraz benzeyen bir nefes çeşidi var. Bunların dışında holistik nefes çeşitleri de söz

Mucize Kursu tanıtım toplantısı

“Hiç tanımadığımız bir insanın bile sadece nefesini analiz ederek onun hayatıyla ilgili her şeyi anlatabiliyoruz. Bir yerde çok önemli bir rahatsızlığı mı var, kalp krizi riski mi taşıyor, hayat ona sert mi davranıyor, kimsenin desteğini alamıyor mu ya da istekleri olmuyor mu gibi bir sürü durumu analiz edebiliyoruz.”

konusu; bu da “whole” kelimesinden yani bütünsellikten geliyor ki bizim sistemimize daha yakın. Bunun gibi “yeniden doğum nefesi” denen bir nefes şekli var. Doğum travmasını dönüştürmek için yine psikologlar tarafından daha sık kullanılıyor. Bu şekilde birçok nefes tekniği ve metodu uygulanıyor. Ancak biz bildiğimiz bütün teknikleri ve metotları sadece nefesi açmak ve nefesi en doğal haline getirmek için kullanıyoruz. Mesela yogadaki birçok nefes, stresi yenmek veya dengede tutmak için kullanılırken bizim ilk etaptaki amacımız insanı dengede ve huzurlu tutmak değil. Amacımız hücresel

seviyedeki bütün huzursuzluğu yüzeye çıkarmak yani bir anınma gerçekleştirmek. O yüzden seansların 15-20 dakikası boyunca kendinizi fevkalade huzursuz da hissedebilirsiniz. Doğal nefesin hepsinden daha etkili olduğunu gördüğümüz için aslında biz çalışmalarımızda teknik kullanmaktan ziyade karşımızdakini bütün tekniklerin dışına çıkararak doğal nefese yönlendiriyoruz.

İnsanları buraya getiren ne oluyor ve bu eğitimi aldıktan sonra neler hissediyorlar?

İnsanlar buraya birbirlerinden duyarak geliyor, kursumuza katılıyor, memnun kalıyor ve sonra da Mucize Kursu’nu başkalarına tavsiye ediyorlar. Genel olarak seminerler bu şekilde ilerliyor. **Mucize Kursu** sonrasında çok büyük değişimler oluyor, çünkü nefes ne kadar limitliyse insanların hayatında da o kadar limitler oluyor. İnsanların nefes alışkanlıkları nedeniyle yıllar yılı biriktirdikleri şeyler, söyleyemedikleri durumlar, insanlarla kurdukları ilişkilerdeki birtakım tikanıklıklar nefes açıldığı andan itibaren bir çözülme evresine giriyor. İnsanlar bir sürece giriyorlar ve bakıyorlar

ki her şey yavaş yavaş istedikleri gibi olmaya başlıyor. Hayat daha huzurlu, daha sakin, daha güzel bir hal alıyor. Onlardaki bu değişim sadece için için yaşanan bir durum değil, dışarıdan da kolaylıkla gözlemlenebildiği için çevresindekiler de değişimin nasıl başladığını merak ediyor ve buraya geliyorlar.

Siz bu alanla nasıl tanıştınız?

Ben mimarlık okurken hatta okumadan önce de bu tip ruhani ve metafizikle ilgili kitaplar okuyordum; insan psikolojisiyle çok ilgilidim. Neden böyle hissediyoruz, neden böyle düşünüyoruz ya da hayatımız niye böyle gibi her şeyi sorgulayan, araştıran bir yapım vardı. Mimarlığı insan psikolojisiyle birleştirerek gittim hep. Zamanla bu konulara ilğim çok arttı çünkü sadece dizayndan ibaret bir mimarlık yapmak istemiyordum. O nedenle mesleğimi çok kısa bir süre sürdürdüm. Daha sonra kendi kendime yoga ve meditasyon yapmaya başladım. Ardından yurt dışında eğitimler aldım. Farklı birkaç yoga okulundan mezunum, meditasyon uzmanı oldum. Sonra nefesin öneminin farkına varmaya ve nefesi araştırmaya başladım. Değişik nefes çeşitlerini gördüm ve “*transformatif nefes*”i keşfettim. Doğal nefese en yakın sistemlerden biri. Bu nefesin, nefes koçluğu eğitimleri ve nefes eğitmenliği eğitimlerini alarak Türkiye temsilcisi oldum. Türkiye’de üç-dört yıl kadar bunun eğitimlerini verdim. Sonrasında yurtiçinde ve yurtdışında bu işin profesyonel birçok nefes uzmanı ve terapistin de desteğiyle sadece doğal nefes çalışmalarına yönlendiren bir sistem kurmaya karar verdik. 2007 yılında NFS Master Akademisi ortaya bu şekilde çıktı. Akademinin çalışmaları tüm Türkiye’de devam ediyor.

Okul yıllarınıza dönecek olursak o dönemden biraz söz eder misiniz?

İzmir Amerikan Koleji’nden 1992 yılında mezun oldum yani son kız mezunlardı. Okul yılları çok değişik ve güzeldi. Okulda en çok voleybol

"Türkiye çapında da yayılmaya başladık; İzmir, Ankara, Antalya, Bursa, Eskişehir, Mersin, Adana gibi yaklaşık 13-14 yerde "Mucizeye Hazırlık" kursları yapılmaya başlandı."

oyunuyordum. Dersler haricindeki zamanımın tamamına yakını voleybolla geçiyordu. Zaten bir taraftan okulda takım kaptanıydım diğer taraftan da **Karşıyaka Spor Kulübü**'nün yıldız takımında oynuyordum. Kız kızı okuduğumuz için sanırım çok farklı bir bağ vardı aramızda. Lise yıllarım için hayatımın en güzel yıllarıydı diyebilirim.

Okul üzerinizde ne gibi etkiler yarattı?

Sadece ben değil İzmir Amerikan ya da Üsküdar Amerikan'da okuyan yakın arkadaşlarımla da konuştuğumuzda vardığımız ortak bir nokta var: Diğer okullara nazaran bu okullarda fevkalade kendine güven ve cesaret verilmiş bizlere. Mesela bir yere girdiğinizde birinin yanına gidip konuşmaktan, kendini tanıtmaktan ya da topluluk önüne çıkıp konuşma yapmaktan çekinmezdik hiç. Ne yapılsa ya da nasıl yapılsa o okulda bize çok ciddi bir özgüven aşıladılar. Bunun yanı sıra bütün arkadaşlarımda gördüğüm bir

şey daha var; *"doğallık"*. Etrafa baktığımızda, olduğu gibi görünmekten çekinen, korkan ve farklı görünmeye çalışan çok insan var. Bizim okul mezunlarımız çok doğal, çok kendileri gibi ve kendi isteklerinin arkasında duran kişiler olmuşlar, bunu gözlemliyorum. Tahmin ediyorum ki bu durum bize her zaman kendimizi ifade etme fırsatı verildiği için oldu. Cesur adımlar atıp farklı şeyler yapabiliyoruz.

Yeni projeleriniz var mı?

Evet, hiç durmadan devam ediyor zaten projeler. Şimdi yeni eğitmenlerimle birlikte üzerinde durmak istediğimiz birkaç sistem var. Bunlardan biri *"Dişi Enerji"*. Özellikle Türkiye'deki kadınların dişi enerjisi çok sabote ediliyor. Dişi enerjisi derken burada özellikle son yıllarda modern toplumlarda ve büyük kentlerde kadınların dişiliğinin gittikçe kaybolmasından söz ediyorum. Yani o çok hassas, alıcı ve sakin kadınlar gitti ve erkek gibi kadınlar gelmeye başladı.

O noktada toplumda dişi enerjide çok büyük bir tıkanma var ve bu yeni nesilleri de etkiliyor. Bu, özellikle nefesle birlikte kadınlarda çözülebilecek bir durum.

Bunun üzerine *"Kadın ve Aşk"* diye bir eğitim düzenlemeye başladık.

Diğer bir projemiz ilişkiler üzerine. Daha önce birçok terapi eğitimine katılmış ve o konuda uzmanlaşmış bir arkadaşla insan ilişkileri, iş ilişkileri gibi her tür ilişkinin üzerine çalışmalar planlıyoruz. Türkiye çapında da yayılmaya başladık; **İzmir, Ankara, Antalya, Bursa, Eskişehir, Mersin** ve **Adana** gibi yaklaşık 13-14 yerde kurslar yapılıyor. Sonrasında da *"Mucize Kursu"* veriliyor.

Üzerinde durduğum projelerden biri de nefesin öneminin herkes tarafından algılanmasını sağlamak için insanlarla biraz daha bire bir çalışabilmek. Bunun için halka açık bir etkinlik düzenlemeyi düşünüyorum. Bir ya da iki günlük gruplar halinde yapabileceğimiz bir çalışmayla konuyu halka tanıtmak istiyorum. ✓

Model Birleşmiş Milletler çalışması, lise öğrencilerinin dünya sorunlarına ilgi duyup evrensel barışa katkıda bulunmaları için Birleşmiş Milletler Örgütü'ne bağlı bir simülasyon. Lahey'de gerçekleştirilen simülasyonda bu sene Adalet Divanı'nın başında bir İzmir Amerikan Koleji öğrencisi vardı. Öğrencimiz deneyimlerini paylaştı.

Izmir Amerikan öğrencilerinin 15 yıldır katıldığı Model Birleşmiş Milletler konferanslarının önemli bir bölümü olan, benim de iki yıldır görev aldığım, Uluslararası Adalet Divanı gerçek hayattakinin lise düzeyinde canlandırılmasıyla yapılıyor. Birleşmiş Milletler'in yargı organı olan Uluslararası Adalet Divanı, bireysel davalar yerine iki ülke arasındaki anlaşmazlıklarla ilgilenir. Birleşmiş Milletler üyesi bir ülke, sınır veya saldırı gibi herhangi bir konuda zıtlığı ülkeyle diplomatik yollarla anlaşılmazsa, konuyu Uluslararası Adalet Divanı'na taşır. Biz Lahey'deki konferansta bu divanın simülasyonunu yapıyoruz. Her sene, konferans yöneticileri tarafından belirlenen ve gerçek hayatta da açılmış iki dava belirleniyor. Aynen yetişkinlerin yönetimindeki divanda olduğu gibi farklı ülkelerden on altı yargıç ve bu iki davadaki

dört ülke için ikişer avukat seçiliyor. Davaları yönetmek için bir başkan ve iki başkan yardımcısı belirleniyor. Her sene dünyanın farklı köşelerinden yüzlerce öğrenci bu görevler için başvuru yapıyor.

Sorumluluk ve görev bilinci gelişiyor
Davaların gerçeğiyle bire bir yürüme sistemi var. Davalı taraflar, uzun süren bir araştırmanın sonucunda belirli belgelerle mahkemeye geliyorlar. Bu belgeler incelenip, bir sorun bulunmazsa kanıt olarak kabul ediliyor. Daha sonra kanıtlar yargıçlar tarafından incelenip konunun çözümünde ne kadar önemli olabileceği değerlendiriliyor. Ayrıca, tarafların tanık çağırma gibi bir yükümlülükleri de var. Bulunan sorunla ilgili, tarafların savunduklarını daha iyi vurgulayabilecek ülkeler konferanstan en az bir ay önce avukatlar tarafından belirlenip, eğitime

başlanıyor. Mesela Rusya ile Gürcistan arasındaki davada, Gürcistan tarafındaki avukatlar, konferansta Amerika'yı temsil eden okulla iletişime geçip, o delegeasyonunun büyük elçisiyle çalışmaya başlıyor. Böylece konferans sırasında, Amerika'yı temsil eden okulun büyük elçisi hazır bir şekilde avukatların ve yargıçların sorularını cevaplayabiliyor.

Davalarda avukatların görevi, konferanstan iki veya üç ay önce başlayarak araştırma yapmak, tahkim oluşturmak, tanık bulmak ve bu tanıkları hazırlamak oluyor.

Yargıçlar için en önemli kural tarafsız olmak. Yargıçlar da konferans öncesinde taraf tutmayacak şekilde araştırmalar yaparak konferansa geliyor ve konferans sürecinde sorular sorarak, not tutarak ve tartışarak bir karara varmaya çalışıyorlar. Başkan ve başkan yardımcılar ise davayı yönetmek gibi liderlerin görevlerinin yanı sıra birer yargıç olarak değerlendiriliyor ve kararda söz sahibi oluyorlar.

İyi hazırlanan davayı kazanır

Geçen sene avukat olarak başvurduğum Uluslararası Adalet Divanı'na kabul edildim. Kendi okulumdan bir arkadaşım ile Şili'nin avukatları olarak seçildik ve Peru'ya karşı bir davada yer aldık. Konumuz, bu iki ülke arasındaki deniz sınırlarının belirlenememesiydi. Gerçek hayatta, Peru, Şili'nin sınırlanması gerektiğinden fazla ilerlediği için Şili'yi divana taşımıştı. Bizde gerçekteki davadan önce bir simülasyonunu yapmak için görevlendirildik. Fen öğrencisi olarak, hukukla ilk defa karşılaştığım için başlarda zorlandım. Konferanstan iki ay önce hazırlıklarımıza başladık ve haftada sekiz saate yakın çalışarak savunmamızı hazırladık. Panama'da, Mısır'da ve Belçika'da yaşayan diğer Model Birleşmiş Milletler öğrencileriyle iletişime geçerek onları tanıklarımız olarak eğittik. Ağır ve zor geçen bir hazırlanma maratonundan sonra konferans süresince elimizden geleni yaptık ve davayı kazandık. Benim için unutulmaz bir anı olmuştu çünkü emeğimin karşılığını almıştım. Geçen sene

kazandığım deneyimlerden biri de bir taraf ne kadar haksız olursa olsun, iyi hazırlanmışsa asla davayı kaybetmiyor.

Liderlik becerileri kazandırdı

Konferanstaki divanın başkanları, bu tecrübeyi yaşamış yargıç veya avukatlardan seçiliyordu. Ben de bu sene başkan olarak başvurdum. Geçen seneki performansımız, bana başkanlık görevini getirdi. Bu önemli görevi kabul ettim. Başkanlığa başvururken düşündüğüm ve başvurumda anlattığım konu, işin içinde olduğum sürece işlemin nasıl işlediğini öğrenmiş olduğum ve bu öğrendiklerimi liderlikle birleştirmek istediğimdi. Yargıç ve özellikle avukatların işleri konferanstan çok daha önce başladığı için, başkanlar tüm bunları önce anlatmak, sonra kontrol etmek zorundaydı ve ben de öyle yaptım. Teslim günleri koyarak, avukatların işlerini yapıp yapmadıklarını kontrol ettim. Bazı avukatlar tanıklarına ulaşamadıkları için araya ben girdim ve Lahey'deki konferans yöneticileriyle iletişime geçerek okulların bilgilerini alıp, birçok müdür, öğretmen ve öğrenciyle konuştum.

Sınırlar ötesi organizasyon

Okuldan eve geldiğimde elektronik postamın gelen kutusunda birçok farklı ülkeden, farklı insanlardan gelen e-postaları görmek benim için ilginç ve zevkli bir tecrübeydi. Uğraştırıcıydı ama severek yaptığım için bu kadar çok insanla aynı anda iletişim içinde olmaktan sıkılmadım. Konferans öncesi hazırlık sürecinin başarılı geçmesi konferanstaki işlerin tıkr yürümesi açısından önemliydi. Bu yüzden işleri sıkı kontrol altında tuttum. Yüz yüze olmadığımız için dünyanın bir

ucundaki iki avukatı, işlerini yapmaya zorlamak kolay değildi fakat çoğu zaman söylediklerimi aksatmayarak, konferansta oluşacak sorunları önlediler.

İletişim tarzı iş sonuçlarını etkiler

Böyle bir deneyim sayesinde tanımadığımız insanlardan çok fazla iş yapmalarını isterken, kullandığım dilin önemini anladım. Kaba veya fazla hoşgörülü olmanın sonuca bir katkısı olmadığını gördüm. Konferans süresince bir yandan davayı takip edip sayfalarca not alırken diğer yandan da divanı yönettim. Senegal ile Belçika arasında olan eski Çad Başbakanı Hüseyin Habre konulu ve Rusya ile Gürcistan arasındaki, Abhazya ve Kuzey Osetya konulu davalar başarıyla sonuca bağlandı.

Bu davaların yanı sıra, Lahey'de bulunan ve Radovan Karadzic'in yargılandığı Eski Yugoslavya Uluslararası Ceza Mahkemesi'ne gittik ve burada davalardan birini izleme şansına sahip olduk. Tarihle yakından ilgilenen biri olarak Karadzic'i canlı olarak davada görmek unutulmaz bir tecrübeydi. ✓

haber

ACI 2. Türkiye Liselerarası Müzik Yarışması sonuçlandı

İzmir Amerikan Koleji'nin düzenlediği 2. Türkiye Liselerarası Rock ve Pop Müzik Yarışması'na katılan liseli gençler, performanslarını Türkiye'nin en önemli müzisyenlerinden oluşan seçici kurul karşısında sahnelediler.

İlki 2008 yılında gerçekleşen, seçici kurulunda Cahit Berkay, Burhan Şeşen, Bahadır Akkuzu, Gürol Ağırbaş, Taner Öngür ve Ömür Gidel'in yer aldığı ve Türkiye çapında büyük ilgi gören Türkiye Liselerarası Rock ve Pop Müzik Yarışması'nın ikincisi bu yıl 13 Mart tarihinde yapıldı. Bu yılki seçici kurulunda Aykut Gürel, Özkan Uğur, Sina Koloğlu, Serdar Ateşer, Raci Pışmışoğlu, Nur Moray, Prof. Dr. Fuat Kutluk, İskender Türsen ve Nilüfer Akdoğu gibi isimler yer aldı. Seçici Kurul, finale kalan 24 lisenin yarışmacılarını (en iyi beste, en iyi yorum, en iyi kız solist, en iyi erkek solist

ve en iyi enstrümanist) alanlarında değerlendirdi. Katılımcı grupların performans kayıtlarını dinleyerek ön elemeyi yapan seçici kurul, 13 Mart 2010 Cumartesi günü İzmir Amerikan Koleji Blake Kültür Merkezi Oditoryumu'nda finalistlerin canlı performansını izledi. Yarışma lise düzeyindeki gençler arasında rock ve pop müziğe olan ilgiyi artırmayı ve gençler arasında Türkiye çapında iletişim köprüsü kurmayı hedefliyor. Ayrıca evrensel anlamda bir müzik bilinci ve kültürü yerleştirmek, gizli yetenekleri ortaya çıkararak onlara fırsat vermek de hedefler arasında yer alıyor. Eğitimin yanı sıra sosyal ve sanatsal alandaki başarılarıyla gençlere özgüven ve özsaygı kazandırma amacıyla düzenlenen yarışmanın bu yıl ana sponsorluğunu Yeditepe Üniversitesi üstleniyor. Diğer sponsorlar arasında Bor Müzik, Pınar, Hilton İzmir, İzAir, Yapı Kredi Yayıncılık, Yedigöller, İKSEV, Mabel, Esta Bilgisayar ve Kurukahveci Mehmet Efendi gibi kuruluşlar var. ✓

Yarışmada dereceye giren öğrenciler:

Beste

1. Özel Fatih Koleji (İzmir)
2. Mithatpaşa End. Meslek Lisesi (İzmir)
3. Karadeniz Ereğli Anadolu Lisesi (Zonguldak)

Yorum

1. Hisar Okulları (İstanbul)
2. Bornova Anadolu Lisesi (İzmir)
3. Adem Tolunay Anadolu Lisesi (Antalya)

En İyi Kız Solist - Bornova Anadolu Lisesi ve Antalya Güzel Sanatlar Lisesi

En İyi Erkek Solist - Hisar Okulları

Jüri Özel Ödülü - Gaziantep Koleji Vakfı Özel Lisesi

STFA - Compass Group Plc ortaklığıdır.
www.sofrayemek.com.tr

GELİŞEN VÜCUTLAR.

GÜÇLENEN ZEKALAR.

YE

ÖĞREN

YAŞA

Ye öğren yaşa felsefesi ışığında, konusunda uzman diyetisyenlerin hazırladığı menülerimiz ve tecrübeli kadromuzla eğitim kurumlarının hizmetindeyiz.

